

UNIVERZITET U BEOGRADU
TERORIZAM, ORGANIZOVANI KRIMINAL I BEZBEDNOST

MASTER RAD

ISLAMISTIČKE TERORISTIČKE ORGANIZACIJE

Mentor:
Prof. dr Dragan Simeunović

Student:
Ratka Popović Jaćimović 03/ 10 T2

Beograd, 2013.

ABSTRAKT Terorizam je svakako proizvod modernog doba, posebno, druge polovine XX veka, u kom je postao globalna pretnja za mnoge zemlje ali i sinonim otpora neoliberalnoj okupaciji i planetarnoj hegemoniji snaga razularenog mega-kapitala. Globalni procesi komunikacija, dostupnost informacija, ekspanzija i nametanje zapadnog načina života i njihovih ideja, produbile su sukobe između tradicionalnih i modernih društava. Agresivni nastupi zapadnih privreda i njihovih vlada, za slobodnim pristupom svim značajnijim svetskim tržištima, izvorima energije i drugim resursima, stavljaju u neravnomerni položaj siromašne zemlje i ujedno ih motivišu, da preduzmu zaštitu svog životnog prostora. Motivi terorista su različiti, a cilj terorizma je skretanje pažnje javnosti na stanje, položaj i probleme neke društvene grupe, slanje političke poruke o njihovim težnjama i namerama. U osnovi svakog terorističkog motiva leži sticanje, očuvanje i odbrana individualnog i kolektivnog identiteta a terorizam je postao instrument i sredstvo te odbrane. Sukobi, (naročito nacionano i etnički motivisani), uvek su dobro tlo za razvoj terorizma, jer su pogodan prostor za svrgavanje aktuelne vlasti, za jačanje religioznog fundamentalizma, za prodaju naoružanja, kao i za ugrožavanje teritorijalnog integriteta i suvereniteta neke države. Terorizam je u stalnom porastu, gotovo da nema države koja nije u realnoj ili potencijalnoj opasnosti od terorističkih napada. Problem savremenog terorizma postaje još složeniji, jer su oružja za masovna razaranja i uništavanja sve dostupnija. Uporedo sa globalizacijom ekonomije i tehnologije "globalizuje" se i terorizam, prelazi granice i mogućnosti pojedinačnih zemalja da ga kontrolišu ili spreče, on postaje "međunarodni" prema prostoru i dinamici širenja i delovanja. Najopasniji i najoperativniji je islamistički terorizam, koji je i glavni akter retradicionalizacije islamskih zemalja.

KLJUČNE REČI: imperijalizam, globalna pretnja, terorizam, ideologija, identitet, religija, islamizam, agresija.

ABSTRACT Terrorism is certainly a product of the modern age, in particular the second half of the twentieth century, when it has become a global threat to many countries and synonym of resistance to neoliberal occupation and planetary hegemony of mega-capital forces that have gone wild. The overall process of communication, information availability, expansion and imposing Western ways of life and their ideas, deepen the conflict between traditional and modern societies. The aggressive Western economies and their governments, strived for free access to all major world markets, sources of energy and other resources. It put at a disadvantage poor countries and also motivates them to take the protection of their living space. The motives of terrorists are different and the aim of terrorism is to draw public attention to the condition, position and problems of a social group send political messages about their aspirations and intentions. Basically every terrorist motive is to obtain, maintain and defend individual and collective identity and terrorism has become a tool of that defense. Conflicts (especially those nationally and ethnically motivated), are always a good ground for terrorism, as a suitable area for the overthrow of the current government, the strengthening of religious fundamentalism, the sale of weapons, and the threat to the territorial integrity and sovereignty of a state. Terrorism is on the rise, there is almost no country that is not in real or potential threat of terrorist attacks. The problem of modern terrorism becomes even more complex because the weapons of mass destruction are quite accessible. Along with the globalization of the economy and technology, the terrorism is also "globalized" and it exceeds the limits and possibilities of individual countries to control or prevent it, so it became "international" regarding the place and the dynamics of the spread and effects. The most dangerous and the most operative is Islamic terrorism, which is the main actor of retraditionalization of Islamic countries.

KEYWORDS: imperialism, the global threat of terrorism, ideology, identity, religion, Islamism, aggression.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
I POGLAVLJE	2
POJAM TERORIZMA I TERORISTIČKIH ORGANIZACIJA.....	2
1.1. Uzroci terorizma.....	2
1.2. Pojemovno određenje terorizma	5
1.3. Pojam terorističkih organizacija – akademske definicije.....	9
1.4. Pojam terorističkih organizacija – administrativne definicije.....	13
II POGLAVLJE.....	17
NASTANAK I RAZVOJ TERORISTIČKIH ORGANIZACIJA U SAVREMENOM DRUŠTVU	17
2.1. Nastanak i razvoj terorističkih organizacija u savremenom društvu.....	17
III POGLAVLJE	22
DŽIHAD I TERORIZAM.....	22
3.1 . Koreni nastanka i razvoja islamističkih terorističkih organizacija.....	22
3.3. Džihad	31
3.4. Ko su džihadisti	35
IV POGLAVLJE.....	37
4.1 NAJZNAČAJNIJE ISLAMISTIČKE TERORISTIČKE ORGANIZACIJE.....	37
4.1.1 Začeci stvaranja najmoćnije terorističke organizacije Al Kaide.....	37
4.1.2. Al Kaide i rat u Avganistanu.....	39
4.1.3. Talibani.....	41
4.1.4. Sudanski egzil	43
4.1.5. Ideološki ciljevi Al Kaide	46
4.1.6. Organizacija Al Kaide.....	48
4.1.7.Operacionalizacija vojnih akcija Al Kaide.....	51
4.1. 8. Osama bin Laden (Muhammed Bin Avard bin Osama Laden,).....	53
4.1.9. Najmonstuozijski napadi Al Kaide	55
4.1.10. Slučaj „9/11“	59
4.1.11. Hamas.....	62
4.1.12.Fatah	67
4.1.13. Organizacija Abu Nidal (ANO)	70
4.1.14. Hezbolah.....	72
4.1.15. Oružana islamska grupa (GIA)	74
4.1.16. Muslimanska braća.....	77
4.1.17. Tekfir val hidžra	85
4.1.18. Džemijet islami	87

4.1.19. Al Džihad (Egipatski islamski džihad).....	87
4.1.20. Gama al Islamija (Islamska grupa).....	89
4.1.21. Abu Sajaf.....	90
4.1.22. Kurdistska radnička partija (PKK)	91
4.1.23. Oslobodilačka vojska Kosova (OVK) i Albanska nacionalna armija (ANA).....	94
4.1.24. Čečenski teroristi.....	98
L I T E R A T U R A.....	104
Časopisi:	106
Internet izvori i članci	107

1. UVOD

Proučavajući sisteme bezbednosti savremenih država, suočavamo se sa problemom terorizma, koji je postao velika pretnja opstanku globalnog sistema bezbednosti. Permanentno delovanje ovih organizacija zahteva, pre svega njihovo sagledavanje iz više aspekata. (istorijski, ideološki, religiozni, geopolitički, ekonomski, socijalni, pravni, psihološki itd.). U uslovima kada je međunarodno pravo samo kalk odnosa moći, sa nikad očiglednijom razlikom između pravnoproklamovanih i konkretnih koraka, kada je razlika između normativnog modela i stvarnog delovanja dovedena do apsurd, gde proporcionalno rastu moći, drastično slabi uticaj međunarodnog prava, islamske zemlje odbijaju da prihvate njegove odredbe. Prihvatanje normi međunarodnog prava, od strane muslimanskih zemalja, bilo bi priznavanje da postoje propisi iznad šerijata, odnosno da je pravo „nevernika“ više po rangu od prava „vernika“ – što u muslimanskoj državno-političkoj praksi nije moguće jer duhovna i svetovna vlast nisu odvojene. Sukob između islama i ostalog sveta je u biti fundamentalne, doktrinarne, pravne i etičke prirode, dakle - nepomirljiv. Otuda je vrlo jasno, da predmet rada, mora biti i rasvetljavanje činjenica da islamističke terorističke organizacije nisu samo puko oružje islamista, nego i sinonim otpora i identifikacije muslimana, u borbi protiv „nevernika“ što može imati dalekosežnije i pogubnije posledice.

Suštinsko pitanje je, ko se i zašto pobrinuo da džihad i delovanje terorističkih organizacija oстане skriveno, sve dok se nije pojavio u vidu ognja koji se sručio u srce Menhetna i Vašingtona? Da li je naftna kriza 1973. godine i veliki priliv novca sa Bliskog istoka, zaustavio obelodanjivanje prisustva i delovanja islamističkih terorističkih organizacija i koliko je to direktno povezano sa vahabitskim sponzorstvom.

Malo je delova sveta u kojima je mir vladao više od jedne decenije. Današnji teroristi su proizvod militarizma, modernizma, globalizacije islamskog fundamentalizma, separatizma, opšteg procesa otuđenja i rata za energentima, bezvlašća, nasilnih promena granica i učestale pojave kršenja ljudskih prava.

Ovaj rad će biti moj skromni doprinos pokušaju, da se objedine one uzročno-posledične veze, koje upućuju na činjenicu, da istina nije samo u snazi oružja, nego veoma često, na strani onih, prema kojima je to oružje upereno.

I POGLAVLJE

POJAM TERORIZMA I TERORISTIČKIH ORGANIZACIJA

1.1. Uzroci terorizma

Korene terorizma možemo naći daleko u prošlosti ali terorizam je svakako proizvod modernog doba, posebno, druge polovine XX veka. Velike sile, pretnju od terorizma, koncipirale su i definisale, isključivo u kontekstu unutrašnjih bezbednosnih problema. Krajem devedesetih godina XX veka, urušavanjem Sovjetskog Saveza i nestankom blokovske podele, dolazi do globalnih promena u odnosu snaga. Svet je bio, kako je to okarakterisao Yoshihiro Francis Fukuyama (Frensis Fukujama), na “ kraju istorije“. Bila je to pobeda liberalne demokratije nad komunizmom. Vlade Istočnih zemalja, prihvatile su ideologiju zapada, (mir demokratija i slobodno tržište), i time su prouzrokovale veću pauperizaciju sopstvenih naroda, stvarajući još veće razlike između bogatog Severa i siromašnog jugoistoka.

Mnogi problemi, trećeg sveta u osnovi ekonomski, politički, demografski, imeprijalne sile prikazale su kao verske i civilizacijske, pravdajući ih već postojećim sukobima, koji su duboko istorijski ukorenjeni i verski motivisani. Globalni procesi komunikacija, dostupnost informacija, ekspanzija i nametanje zapadnog načina života i njihovih ideja, produbile su sukobe između tradicionalnih i modernih društava. Muslimanske države su u „povoljnom“ položaju jer su na najvećim izvoristima energetske resursa koje zapadne sile moraju da kontrolišu i eksploatišu, ostavljajući nominalnim vlasnicima nesrazmerno mali dohodak.

Države koje leže na izvorima nafte permanentno su, pod ekonomskim, političkim, vojnim, otvorenim i prikrivenim pritiscima. Mlada populacija, koja čini znatnu većinu u tim pauperizovanim zemljama, ima dodatni otpor prema novom obliku imperijalizma koji dolazi sa zapada, a nemali broj njih, onih najekstremnijih, pridružuje se terorističkim organizacijama koje su postale globalni problem, pa se islamistički terorizam često naziva i trećim svetskim ratom.

Motivi terorista su različiti, a cilj terorizma je skretanje pažnje javnosti na stanje, položaj i probleme neke društvene grupe, slanje političke poruke o težnjama i namerama tih grupa. Ako se pažljivije posmatra, vidi se, da u osnovi svakog terorističkog motiva leži sticanje, očuvanje i odbrana individualnog i kolektivnog identiteta.

Uzroci terorizma nalaze se u imperijalnim pretenzijama velikih sila, u nefunkcionalnosti velikih sistema, u nepomirljivim društvenim promenama, u normativnoj i moralnoj sferi, u slabosti vlada podložnih korupciji, u poroznosti granica, u povećanom broju emigranata, slaboj međunarodnoj saradnji, otuđenosti, siromaštvu, nacionalnim sukobima, zloupotrebi vlasti, globalnim pojavama separatizma i etničkih nemira u nepravdama, koje se čine siromašnim i obespravljenim slojevima društva.¹ Proces globalizacije i uspostavljanja "novog svetskog poretka", ne doživljavaju sve države na isti način. Sukobi, (naročito nacionano i etnički motivisani), uvek su dobro tlo za razvoj terorizma, jer su pogodan prostor za svrgavanje aktuelne vlasti, za jačanje religioznog fundamentalizma, za prodaju naoružanja, kao i za ugrožavanje teritorijalnog integriteta i suvereniteta neke države. Ovi ciljevi se najbrže postižu u zemljama sa nestabilnim političkim prilikama. Terorizam je u stalnom porastu, gotovo da nema države koja nije u realnoj ili potencijalnoj opasnosti od terorističkih napada.

Agresivni nastupi zapadnih privreda i njihovih vlada, za slobodnim pristupom svim značajnijim svetskim tržištima, izvorima energije i drugim resursima stavljaju u neravnotežan položaj siromašne zemlje i ujedno ih i motivišu, da preduzmu zaštitu svog životnog prostora. Ekonomska globalizacija i liberalizacija takođe otvaraju prostor za terorističke reakcije onih koji to doživljavaju kao novu vrstu imperijalizma.

Problem savremenog terorizma postaje još složeniji, jer su oružja za masovna razaranja i uništavanja (nuklearne, biološke, hemijske i bakteriološke materije), sve dostupnija. Uporedo sa globalizacijom ekonomije i tehnologije "globalizuje" se i terorizam, prelazi granice i mogućnosti pojedinačnih zemalja da ga kontrolišu ili spreče, on postaje "međunarodni" prema prostoru i dinamici širenja i delovanja.

Postoje izgledi da će se terorizam, prema broju terorističkih grupa, njihovih ciljeva, sredstava i načina delovanja, ubrzano širiti u XXI veku. Terorizam je danas postao novi oblik moći, ili još preciznije, terorizam je deponent globalne raspodele moći, koja se kreditira sredstvima bogatih investitora. Savremeni terorizam, postao je najveći izazov za svaku državu, kao i za međunarodnu zajednicu i organizaciju UN. Veliki problem je samo definisanje pojma

¹ Pogledaj više o tome kod :Aspekti globalizacije, Izdavač Beogradska otvorena škola, <http://www.bos.org.rs/>

terorizma, izvan interesa i uticaja velikih sila, koje ga često i same, polazeći sa stanovišta svoje koristi podržavaju ili opravdavaju.

Terorizam je postao izazov za međunarodno pravo ali je problem upravo u činjenici da je ono već odavno, privilegija moćnih, koji ga kroje i definišu vodeći se samo i isključivo svojim političkim interesima. Velike sile se bore protiv terorizma koji je direktna pretnja za njihovo stanovništvo, ali kada je on pretnja nekim drugim zemljama, reaguju postavljanjem dvostrukih standarda. Upravo su globalizacija i uspostavljanje “novog svetskog poretka” doveli do toga da je i terorizam poprimio globalne razmere, jer globalne društvene promene utiču na sam karakter terorizma. Terorizam poprima bezbroj oblika a svaki je različit po svojim ciljevima, sredstvima i mrežama kojima raspolaže.

Terorizam je postao najveći izazov za svaku državu i njene organe zaštite. Međunarodno pravo ima zadatak, da definiše terorizam bez interesnih uplitanja velikih država, jer upravo nedostatak opšteprihvaćene definicije može biti problem u borbi protiv terorizma- smatra profesor Dragan Simeunović. Terorizam se usavršava, prateći domete nauke i tehnologije, ekonomije, komunikacije, razvijajući tako nove trendove i tendencije u terorističkim napadima.

Neki globalni pokazatelji o broju i rasprostranjenosti terorističkih organizacija, upućuju na podatke da na globalnom nivou, danas ima oko 265 terorističkih organizacija i grupa. Islamskoj populaciji pripada 210, tj. 78.94% od ukupnog broja svih terorističkih organizacija. Od ukupnog broja terorističkih organizacija:²

- Na teritoriji Evrope deluju 2 islamske organizacije, odnosno 0,75 %
- Na teritoriji Srednje Azije, deluje 3 islamske organizacije ili 1,12 %
- Na teritoriji Centralne i Južnoj Azije, deluje 10, islamskih organizacija, odnosno 3,7%
- U Africi deluje 7 islamskih organizacija ili 2,63 %.³
- Paravojne formacije i njihovo delovanje prikazano po kontinentima, opravdava zabrinutost i strah, jer gotovo da nema dela sveta, koji nije obuhvaćen ovom pretećom statistikom..

U Africi deluje 69 paravojnih islamskih organizacija, odnosno 25,93 % (od ukupnog broja terorističkih organizacija).⁴

- U istočnoj Aziji 4, odnosno 1,5 % (od ukupnog broja terorističkih organizacija).
- Evropa ima 40 paravojnih organizacija ili 15,03% (od kojih je 6 islamskih)

² Podaci dostupni na: U S Department of State (Stejt department), 2008:
http://www.dkosopedia.com/wiki/List_of_terrorist_groups.

³ Ibidem

⁴ Ibidem

- Latinoamerička civilizacija ima 20 paravojnih formacija ili 7,51 % (i među njima nema islamskih grupa)
- Srednji istok Azije ima 37 paravojnih formacija ili 13,9 % (od ukupnog broja terorističkih organizacija).
- Južna i centralna Azija ima 48 ili 18,04 %, (od ukupnog broja terorističkih organizacija).
- Jugoistočnoj Aziji pripada 26 ili 9,7 % i sve su islamske.

To znači, da 56 terorističkih organizacija i para-vojnih grupa, tj (21,05 %), pripada drugim civilizacijama, a ne islamskoj, od toga 36 deluje u Evropi a 20 u Latino Americi.⁵

1.2. Pojmovno određenje terorizma

„Terorizam je danas jedna od najfrekventnijih „političkih reči“ na svetu,“⁶ globalni fenomen, koji se samo na internetu spominje na oko šezdeset miliona stranica, tema koja je postala zloćudna, konstantna hipeaktivnost, (naročito posle 11. septembra) pa je zbog toga privukla enormnu pažnju medija i svetske politike navodi profesor Dragan Simeunović u svojoj knjizi Terorizam, naglašavajući, da je to veoma složena, razvojna, promenljiva i dinamična kategorija, koju je teško definisati, jer se veliki broj zemalja u borbi protiv terorizma, ponaša krajnje interesno.

Terorizam⁷ se usavršava, prateći ubrzani razvoj savremenog društva prilagođavajući se njegovim tokovima, pa se menja po formi, sadržaju oblicima organizovanja, kao i po načinu na koji deluje. Može se reći da je terorizam postao najaktuelniji oblik nasilja a mnogo faktora otežava uobličavanje modernog⁸ fenomena terorizma.

Prvenstveno su to objektivni problemi, smatra profesor Dragan Simeunović i vezani su za činjenice da je terorizam:

⁵ http://www.dkosopedia.com/wiki/List_of_terrorist_groups, 07.07.2013.

⁶ Dragan Simeunović, Terorizam, Pravni fakultet, Crimen, Beograd, 2009. str. 15.

⁷ „Reč terorizam je skovana u toku Francuske revolucije, a može se sa priličnom izvesnošću reći, da je prvi put zabeležena od strane Grafa Babefa 1794. godine u njegovom listu La Tribun du peuple“ Prema: Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 88.

⁸ „Moderni terorizam“ potiče iz perioda Francuske revolucije (1789-1795). Upotrebljen je kao termin koji opisuje akcije francuske vlade. Do 1848. godine značenje ovog termina se promenilo, pa se upotrebljavao da opiše nasilne revolucionare koji su se pobunili protiv vlade. Do kraja XIX i početka XX veka izraz terorizam upotrebljivan je da bi opisao nasilne aktivnosti nekih grupa u koje su spadali : radničke organizacije, anarhisti, nacionalne grupe koje se bune protiv stranih sila i ultranacionalističke političke organizacije. Vidi više kod: Ibidem, str. 89-92.

- tajna aktivnost
- da ga određuju mnogi interesi.
- uslovljen je različitim emocijama
- terorizam je složena pojava, sa mnoštvom pojava oblika
- veoma je promenljiv, njegov dinamizam, pri tom, otežava definisanje
- ima mnogo uzroka
- o terorizmu postoje mnoge nejasne i kolokvijalne predstave
- mnoge države ne žele da se pojam terorizma jasno definiše, jer to ne odgovara njihovim posebnim političkim interesima
- termin terorizam je danas demonizovan
- kod određivanja definicije terorizma učestvuju ne samo interesi nego i emocije
- često se pojam terorizma iz praktičnih razloga podvodi pod pojam običnog kriminala, što dovodi do nepriznavanja statusa političkih aktera terorizma
- definisanje terorizma kao pojave, zamenjuje se definisanjem samo metoda ili samo njegovih ciljeva
- terorizam je vrlo rasprostranjen fenomen
- često postoji problem kod pozitivnog određenja terorizma, jer je mnogo lakše odrediti šta terorizam nije od onoga šta on u biti predstavlja
- postoji vojna, politička i racionalna solidarnost malih država, da se u borbi sa terorizmom solidarišu sa velikim silama, koje su na udaru terorističkih akcija.
- terorizam je postao globalna opasnost
- terorizam, kao dinamična pojava zahteva često redefinisane samog pojma terorizam.⁹

Terorizam je višedimenzionalni društveni fenomen, pa ga je potrebno multidisciplinarno i objasniti. Kriminološki aspekt terorizma, objašnjava ga kroz posmatranje uzroka terorizma, kao i njegovih pojava oblika (teleološki i fenomenološki), bavi se takođe merama za njegovo sprečavanje i otklanjanje.

Sa aspekta kriminalistike, terorizam je vrsta organizovanog kriminaliteta, pa je potrebno u cilju njegovog suzbijanja koristi praktične metode, da bi se terorističko delo otkrilo, obezbedili dokazi, što podrazumeva i sprečavanje izvršenja, planiranih terorističkih akata.

⁹ Vidi više o tome kod: Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 17- 22.

Krivičnopravne teorije, posmatraju terorizam kroz više krivičnih dela. Da bi se neka akcija smatrala terorističkom, potrebno je da postoji: politički motiv, da su teroristički akti izvršeni organizovano i da postoji opšta opasnost za ljude i imovinu.¹⁰

Sadašnje proučavanje terorizma proizilazi iz dva dominantna shvatanja terorizma u svetu od strane zapadnih naučnika i njihovih oficijelnih stavova, odakle proizilaze i prve definicije terorizma.

Jedno shvatanje je državocentričnog modela gde se u međunarodnom poredku odnosi između država regulišu i sankcionišu normama međunarodnog prava. Terorizam se na ovaj način, definiše sagledavanjem njegove fenomenologije.

Drugo shvatanje, terorizam definiše kao oblik savremenog ratovanja, kao oblik oružanog sukoba. Ovo mišljenje je dominantno za prostor SAD-a. Zato se na tom prostoru terorizmu objavljuje rat.¹¹ U definisanju terorizma postoje dva osnovna pristupa, naučno-teorijski, koji se oslanja na upotrebu metoda društvenih nauka i pravni, kome je zadatak vrednosno određivanje samog pojma, kao i propisivanje adekvatnih sankcija, pošto je terorizam ipak krivično delo. „Bitno je da se teorijska i pravna definicija ne razdvajaju, s tim da teorijska definicija treba uvijek da prethodi pravnoj.“¹² Korpus definicija, koje su naučno relevantne je obiman, pa prevazilaze obim i cilj ovog rada, ali ih je potrebno podeliti prema „glavnim ciljevima terorizma, tj. prema programsko-ciljnoj orijentaciji terorista, prema njihovim pretežnim metodama i sredstvima i prema tipu aktera-subjekta terorizma.“¹³

Klasifikaciju terorizma, profesor Dragan Simeunović, je izvršio na osnovu različitih, programsko ciljnih orijentacija terorista: prema metodama i sredstvima koja koriste, kao i prema tipu subjekata terorizma-(ustanovljavanjem preovladavajućeg svojstva), navodeći da terorizam uvek odslikava istorijsku situaciju i milje u kojem nastupa. Prema svojim glavnim ciljevima, profesor Simeunović, terorizam deli na sledeće tri grupacije.¹⁴

¹⁰ Vidi više o tome kod: Milo Bošković, Kriminologija, 2011.godine, str 100-101.

¹¹ Na vanrednom zasjedanju američkog Kongresa 20. septembra 2001. godine, povodom samoubilačkih terorističkih napada na SAD 11. septembra 2001. godine, predsednik George Bush (Džordž Buš) je izjavio: „Naš rat protiv terora/terorizma /počinjemo sa Al Kaidom, ali on se neće završiti time. Završiće se onda kada svaku terorističku grupu globalnog karaktera, pronađemo, zaustavimo i uništimo.“ President George W. Bush, address to Joint Session of Congress, 20. September 2001, u: Patterns of Global Terrorism 2001, United States of Departments, May 2002.

¹² Ivan Dimitrijević: Problematika naučnoteorijskog definisanja terorizma, u: Časopis Bezbednost, broj 6/05, Beograd, 2005, str. 967.

¹³ Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 82.

¹⁴ Ibidem, str. 82-85.

- Ideološki motivisan terorizam: (levičarski i desničarski)
- Etno- separatistički terorizam
- Verski fundiran (Terorizam sekti i terorizam fundiran na interpretaciji velikih religija)

Klasifikacija terorizma prema sredstvima koje teroristi pretežno koriste

- Klasični (konvencionalni) terorizam
- Biohemijski terorizam
- Nuklearni terorizam

Klasifikacija terorizma prema metodima

- Klasični (konvencionalni)
- Samoubilački
- Sajber terorizam
- Narko terorizam

Klasifikacija aktera terorizma

- Individualni terorizam
- Terorizam organizacija i ilegalnih grupa
- Institucionalni terorizam (državni)

Ivan Dimitrijević definicije terorizma deli na:¹⁵

- Opšte (naučno teorijske, političke, institucionalne)
- Pravne

Opšte definicije obuhvataju:

- Naučno–teorijske definicije su delo teoretičara društvenih nauka (politikologa, kriminologa, sociologa, i svih onih, koji proučavaju političko nasilje)
- Političke, su definicije državnih zvaničnika, bivših pripadnika vojske, policije i tajnih službi bezbednosti. Ove definicije su neformalnog karaktera, ali su dostupnije javnosti.
- Institucionalne, su definicije državnih i nedržavnih organizacija, namenjene informisanju javnosti (nalaze se u enciklopedijama).

Pravne definicije se dele na:

¹⁵ Ivan Dimitrijević: Problematika naučno-teorijskog definisanja terorizma, u: Časopis Bezbednost, broj 6/05, Beograd, 2005, str. 967.

- Nacionalne: Definicije sadržane u unutrašnjem pravu država, najčešće krivičnom, kao i definicije sadržane u stratezijskim državnim dokumentima ili posebnim pravnim aktima
- Međunarodne: Definicije prihvaćene u međunarodnom pravu, mada se mora naglasiti da terorizam još uvek nije dobio jednobraznu i opšteprihvaćenu definiciju.

Definicije se, smatra profesor Dragan Simeunović, mogu podeliti i po stepenu naučnosti, ciljevima svog nastanka upotrebljivosti u naučne svrhe u dve grupe: akademske i administrativne definicije terorizma.¹⁶

1.3. Pojam terorističkih organizacija – akademske definicije

U svetskoj nauci, postoji zabeleženo više stotina akademskih definicija. Za potrebe ovog rada, treba izdvojiti samo najznačajnije. Mnogi autori koji su izučavali fenomen terorizma, imaju o njemu oprečne stavove. Alex Schmid (Aleks Šmid) je pokušavajući da stvori definiciju na bazi konsenzusa, izdvojio iz svih definicija zajedničke imenitelje i procentualno ih izrazio. Najdominantniji elementi definicije su: Nasilje, koje je najizraženije u procentualnom smislu, pojavljuje se u čak 83.5 % definicija, da bi nadpolovično izdvojio elemente kao što su, politika, strah, pojačan teror.

Ispodpolovično se pojavljuju elementi psihološkog efekta, očekivane reakcije, diferencijacija žrtva-cilj. Namerna, planirana, sistematska i organizovana akcija su izražene u 32% definicija, dok oko 20% konsesualnih elemenata pripada faktorima samovoljnosti, bezličnosti, nasumičnom karakteru, nediskriminativnosti.

Određujući faktori koji daju primat pokretu, organizaciji i izvršiocima, imaju 14% zastupljenosti. Elementi koji zauzimaju ispod 10 % povezani su sa onim osobinama terorizma koje su upućuju na njegove konspirativne, kriminalne i kampanjske karakteristike nasilja.¹⁷

Takvom metodom apstrakovanja najbitnijih elemenata, nastala je Šmidova konsesualna definicija koja glasi: "Terorizam je strahom inspirisan metod ponavljanja nasilne akcije vršene od poluklndestinih individua, grupa ili državnih aktera iz idiosinkratskih, kriminalnih ili političkih razloga, pri čemu-za razliku od ubistva- konkretna meta nasilja nije glavna meta. Neposredne ljudske žrtve nasilja generalno su su birane nasumično (mete usled prilike) ili

¹⁶ Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 33.

¹⁷ Ibidem., str. 34, Prema: Alex P. Schmid, Political Terrorism, Amsterdam, Nort Holand, 1983, str. 76.

selektivno (reprezentanti ili simboličke mete) iz ciljne populacije i služe kao generatori poruka. Baziran na pretnji i nasilju, proces komuniciranja između terorista (organizacije), (ugroženog) žrtve i glavne mete služi da se manipuliše glavnom metom (javnošću-javnostima) pretvarajući je u metu terora, metu zahteva ili metu pažnje zavisno od toga da li su u prvom planu zastrašivanje, prinuda i propaganda.¹⁸ Sličan pokušaj konsensualne definicije terorizma dali su i Leonard Weinberg (Leonard Vajnberg), Ami Pedahzur (Pedazur) i Sivan Hirsch Hoefler (Hirš Hefler), koji su analizirajući 73 definicije terorizma, napisali sledeće:

„Terorizam - je politički motivisana taktika koja uključuje pretnju ili upotrebu sile ili nasilja u kojoj težnje za publicitetom igra značajnu ulogu.“¹⁹

Bruce Hoffman (Brus Hofman) u definisanju terorizma ukazuje na njegovu glavnu karakteristiku, pežorativnost. „To je reč sa izrazito negativnom konotacijom, koja se obično upotrebljava za za neprijatelje ili suparnike ili za one sa kojima se čovek ne slaže i koje bi, inače, želeo ignorisati.“²⁰ Jessica Stern (Džesika Stern) smatra da terorizam predstavlja akt nasilja ili pretnju nasiljem, protiv osoba koje nisu borci, a sa ciljem da se izvrši osveta, postigne zastrašivanje ili na drugi način utiče na neku publiku. Ova definicija izbegava da ograniči ko je mogući počinilac ili koja je moguća namera; dopušta širok raspon mogućih izvršilaca (to može biti neka država ili neko ko deluje kao njena produžena ruka, neka međunarodna grupa ili usamljeni pojedinac), dopušta i širok raspon namera (da se postigne političko, versko ili ekonomsko dejstvo), ali dopušta i ubistvo radi ubistva.²¹

Profesor Dragan Simeunović, izdvaja kao naučno relevantne i definicije koje su o terorizmu napisali Boaz Ganor, po kojoj je „terorizam“ namerna upotreba,“ nasilja protiv civila, i civilnih meta, radi postizanja političkih, ideoloških i religioznih ciljeva.“²²

Nezaobilazna je i definicija Paul Johnsona (Pola Džonsona), po kojoj je terorizam, sistematsko ubistvo, sakaćenje i ugrožavanje nevinih, da bi se podstakao strah zarad postizanja političkih ciljeva, a završava se zaključkom da je terorizam suštinsko zlo, čime je

¹⁸ Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 35, prema: Aleks P. Schmid and Albert J. Jongman, Political Terrorism: A New Guide to Actors, Authors, Concepts, Data Bases, Theories and Literature, (2nd ed.)

¹⁹ Ibidem., str. 35. Prema: Weinberg, Leonard et al., „The Challenges of Conceptualizing Terrorism“, Terrorism and Political Violence, 2004, str. 777.

²⁰ Bruce Hoffman (Brus Hofman): Unutrašnji terorizam, Beograd, 2000, str. 26.

²¹ Vidi šire: Jessica Stern (Džesika Stern), Ekstremni teroristi, Beograd, 2004.

²² Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 41. Prema: Ganon, Boaz, Terrorism: No Prohibition Without Definition, (Oct.7.2001) <http://www.ict.org.il/articles/articledet.cfm?articleid=39>

smatra profesor Simeunović, ona postala primer estetizacije politike kojom se ne dobija mnogo na planu saznanja.

Paul Wilkinson (Pol Vilkinson), definiše terorizam kao sistematsku upotrebu zastrašivanja u svrhu prisile, obično u službi političkih ciljeva.²³

Roland D. Crelinsten, (Roland Krelinsten) terorizam definiše kao “ namerno korišćenje nasilja ili pretnje nasiljem koje treba da izazove stanje straha (ili terora) kod određene žrtve ili javnosti. Izazvani teror je sredstvo pomoću kojeg se izaziva popustljivost ili poslušnost. Obično, sprovođenje nasilja ili pretnja nasiljem usmereni su na jednu grupu meta (žrtve), dok su zahtevi za popustljivošću usmereni prema drugoj grupi meta.

Dakle, i ovde se govori o trostrukom odnosu između terorista i dve različite grupe meta. Što se tiče poslušnosti, ona se izaziva ili održava kod jedne grupe meta, dok se oslabljuje kod one grupe meta, od koje se zahteva popustljivost, kao i kod drugih grupa koje teroristi smatraju svojim neprijateljima. Bez obzira na to o kakvom cilju se radi, svaki terorizam je stvoren da utiče, na jedan ili drugi način, na odnose između ljudi, pojedinaca ili grupa.

Navodeći samo neke od respektabilnih definicija terorizma, dolazimo do zaključka da je terorizam taktika upotrebe ili pretnje nasiljem koja ima komunikativnu svrhu. Kako i zašto se koristi, zavisi od konteksta.²⁴ Međutim, konsenzus o pojmu terorizam, do sada nije postignut, odnosno različiti su pristupi u određivanju pojma terorizam. Problem definisanja terorizma decenijama predstavlja izvor nesporazuma među državama, zbog čega ni danas nema zajedničkog stava o njegovom definisanju.

Vojin Dimitrijević, definiše terorizam kao “akt fizičkog nasilja čiji je predmet izabran tako da izaziva jake psihičke reakcije, u prvom redu strah, kod šireg kruga ljudi, u nadi da će one pomoći da se održi ili promeni ponašanje koje je važno za postizanje političkog cilja, ako takav akt nije opravdan opštim interesima koji su određeni nezavisno od njega i ako nije izvršen po pravilima koja se uobičajeno primenjuju na društvene vidove vršenja vlasti.”²⁵

Profesor Simeunović, navodi kao značajne i definicije Briana Jenkinsa (Brajana Dženkins), po kome je terorizam ”upotreba ili pretnja upotrebom sile osmišljena tako da dovede do

²³ Ibidem, str.39. Prema Paul Wilkinson, Terorizam protiv demokratije, Golden marketing, Zagreb, 2002. str.29.

²⁴ Equipe de Recherche sur le Terrorisme et l'Antiterrorisme au Canada: Définitions de terrorisme, Centre international de criminologie comparée, Université de Montréal, 2004. Dostupno na: <http://www.pum.umontreal.ca/catalogue/terrorisme-et-anti-terrorisme-au-canada>

²⁵ Vidi više o tome u: Vojin Dimitrijević: Terorizam, Beograd, 2000

političkih promena”, dok je za Waltera Laquera (Voltera Lakera), terorizam ”doprinos postizanju političkih ciljeva nelegitimnom upotrebom sile, kada su mete nevini ljudi”.²⁶

Paul Wilkinson (Pol vilkinson), je 1977. godine dao jednu od prvih definicija koja naglašava politički momenat terorizma, po kojoj je: “Terorizam tip političkog zločina gde se nasiljem teže ostvariti promene ili sistematsko ubijanje i razaranje ili pretnja ubijanjem i razaranjem (čime se zastrašuju pojedinci, grupe, zajednice ili vlasti) da bi se iznudili određeni zahtevi ubijanjem i razaranjem”.²⁷

Akadske definicije terorizma, odražavaju stavove svetske nauke, ne služe dnevno političkim zahtevima i pojavama i zato se može reći da nisu pretenciozne. One plediraju konsensualnost, nabrajajući zajedničke imenitelje terorizma, koji ga čini prepoznatljivim i različitim od nekih srodnih oblika političkog nasilja (terorisanja, terora, gerile). Sveobuhvatna, savremena analiza problema terorizma, - profesora Dragana Simeunovića, je zato, i mogla oblikovati veoma iscrpnu definiciju, koja ovaj globalni problem sagledava sa svih aspekata, što je čini višedimenzionalnom, primenljivom u svim kontekstima, sagledavanja terorizma, i zbog toga, veoma respektabilnom. Profesor Simeunović je terorizam definisao kao: „Višedimenzionalan politički fenomen, savremeni terorizam se može teorijski najopštije odrediti kao složeni oblik organizovanog, grupnog i ređe individualnog ili institucionalnog političkog nasilja obeležen ne samo zastrašujućim brahijalno fizičkim i psihološkim, već i sofisticirano-tehnološkim metodama političke borbe kojim se obično u vreme političkih i ekonomskih kriza, a retko u uslovima ostvarene ekonomske i političke stabilnosti jednog društva, sistemski pokušavaju ostvariti „veliki ciljevi“ na morbidno spektakularan način, a neprimereno datim uslovima, pre svega društvenoj situaciji i istorijskim mogućnostima onih koji ga kao političku strategiju upražnjavaju.

Društveno-ugrožavajući opus terorizma obuhvata pretnju silom u okviru intenzivne psihološke propagandne delatnosti, zloupotrebu interneta u terorističke svrhe, otmice, ucene, psihofizičko zlostavljanje, atentate, sabotaže, diverzije, samoubilačke napade, pojedinačna i masovna politička ubistva, i intenciju ispoljavanja ređe nad stvarima i potencijalnim političkim protivnicima, a češće nad predstavnicima sistema i nevinim žrtvama. „Kao vid individualnog, nelegitimnog, nelegalnog i neinstitucionalnog nasilja terorizam je uvek okrenut protiv određenih institucija nekog društva, odnosno *in concretum* protiv neke države“.²⁸

²⁶ Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 41.

²⁷ Paul Wilkinson (Pol Vilkinson): Terorizam protiv demokracije - Odgovor liberalne države, Zagreb, 2002, str.29.

²⁸ Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 80.

1.4. Pojam terorističkih organizacija – administrativne definicije

Administrativne definicije su po mišljenju profesora Dragana Simeunovića, proizvod određenih državnih i međunarodnih institucija, i u njima se uvek pojavljuje neka administrativna vlast. Njihova manjkavost je u činjenici da podražavaju političke stavove državnog rukovodstva i njihove ideologije. Administrativne definicije su nastale u okviru različitih institucija i za njihove potrebe, uglavnom služe, da dominantne društvene grupe, svojim pozicijama obezbede legitimitet i legalitet, kroz međunarodne rezolucije, proglase državnika i proklamacije.

Ovaj tip definicija je uglavnom sadržan u “zakonskim odredbama, govorima državnika, proklamacijama državne administracije, kao i u specijalizovanim vojnim, policijskim, kao i drugim zvaničnim priručnicima za antiteroristička dejstva”.²⁹

Prvi pokušaj da se definiše terorizam, desio se u okviru Društva naroda, 1934. godine kada je učinjen prvi prednacrt konvencije za suzbijanje terorizma, osnivanjem Komiteta stručnjaka.

Taj međunarodni napor da se definiše terorizam desio se kao posledica atentata na kralja Aleksandra Karađorđevića u Marseju 1934.

Jedan od veoma važnih dokumenata je i Ženevska konvencija iz 1937. godine, za prevenciju i suzbijanje terorizma, koja u svom prvom paragrafu pitanje “terorističkog akta” definiše kao: ”kriminalno delo organizovano protiv jedne države sa ciljem da izazove strah (teror) kod određene osobe, određenih grupa ili javnosti”.³⁰

Mnoge respektabilne organizacije, zajednice, ministarstva odbrane, značajni faktori u međunarodnim odnosima, dale su svoj značaj u uobličavanju definisanja ove savremene poštasti, stavljajući naglasak, na one političke motive, ciljeve, metode i mete, koji su odgovarali u datim okolnostima, njihovim, dnevnopolitičkim interesima, zahtevima i ciljevima. Otuda se kratka definicija profesora Radomira Lukića, da je „pravo volja vladajuće klase,“ još jednom pokazala veoma istinitom i opravdanom. Neke definicije važnijih institucija u svetu su orijentir u poimanju terorizma kao pojave.

²⁹ Ibidem, str. 42, Prema: Lous Rene Beres, The Legal Meaning of Terrorism for the Military Commander, 11 COON. J.INT’ L L. 1, 3-4 (1995); Louis Rene Beres, The Meaning of Terrorism-Jurisprudential and Definitional Clarifications, 28 VAND. J. TRANSNAT’ L L. 239, 239 -40 (1995).

³⁰ Ivana Kojadinović: Savremeni terorizam, Srpska politička misao, broj 4/2009, Beograd, 2009, str. 256-257.

Ujedinjene nacije, pod terorizmom, podrazumevaju “akte lišavanja života ili ranjavanja ili akte uništavanja ili oštećenja imovine civila ili vlada, bez jasne dozvole određene vlade, od strane pojedinaca ili grupa ljudi, koji samostalno deluju ili vlada, koje deluju iz vlastitih pobuda ili verovanja da bi postigle neki politički cilj.”³¹

FBI (Federal Bureau of Investigation), je definisala terorizam kao “nezakonitu upotrebu sile ili nasilja protiv lica ili imovine da bi se zastrašila ili prisilila vlada, civilno stanovništvo ili bilo koji njihov segment, radi promocije političkih ili socijalnih ciljeva.”³²

Ministarstvo odbrane SAD je 2000. godine terorizam definisala kao “sračunatu upotrebu nasilja ili pretnje nasiljem da bi se usadio strah, sa namerom da se vlade ili države zastraše ili prinude, zarad postizanja ciljeva koji su uglavnom politički, verski ili ideološki.”³³

Prema zvaničnoj definiciji iz zakona SAD, “teroristički akt označava aktivnost, koja uključuje akt opasan po ljudski život, koji krši krivične zakone SAD ili bilo koje od saveznih država, ili koji bi bio krivično delo, ako bi bio podtčinjen pod jurisdikcijom SAD ili bilo koje savezne države. i čini se u nameri da zastaši ili zlostavlja civilno stanovništvo; i utiče na politiku vlade putem zastrašivanja ili prinude ili utiče na ponašanje vlade putem atentata i otmica.”³⁴

Obaveštajna agencija Ministarstva odbrane SAD terorizam definiše kao “unapred planirano političko nasilje koje se vrši protiv neborbenih ciljeva, a od strane subnacionalnih grupa ili tajnih državnih agenata, obično sa ciljem da se utiče na neki auditorijum.”³⁵

Vlada Velike Britanije je kreirala definiciju po kojoj je terorizam “upotreba ili pretnja akcijom koja uključuje ozbiljno nasilje nad bilo kojim licem ili imovinom, u svrhu postizanja političkih, verskih i ideoloških ciljeva.”³⁶

Profesor Simeunović, najobuhvatnijom i najpreciznijom definicijom smatra onu, kojom je Evropska Unija definisala terorizam kao “namerni akt koji može naneti ozbiljnu štetu zemlji ili međunarodnoj organizaciji, počinjen sa ciljem da se ozbiljno zastraši stanovništvo, neopravdano primoravajući vladu ili međunarodnu organizaciju da nešto učini ili da se uzdrži od svakog činjenja, ozbiljno destabilišući ili uništavajući osnovne političke, ekonomske ili

³¹ Jonathan White (Džonatan Vajt): Terorizam, Beograd, 2004. op. cit., str. 15.

³² Ibidem, str 15

³³ Ibidem, str 15

³⁴ Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str.42, prema: Theodore Seto, The Morality of Terrorism, LOYOLA LAW SCHOOL(LOS ANGELES) PUBLIC LAW AND LEGAL THEORY, Research Paper No. 2002-29, October 2002.

³⁵ Milan Milošević: Odbrana od terorizma, Beograd, 2005, str. 26.

³⁶ Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str.43.

društvene strukture pomoću napada na život ili fizički integritet neke osobe, kidnapovanja, uzimnja talaca, zauzimanja letelica ili brodova ili proizvodnjom, posedovanjem ili transportom oružja ili eksploziva.”³⁷

Predstavnici nesvrstanih zemalja su terorizam, definisali kao akte nasilja i kao druge represivne akte kolonijalnih, rasističkih i stranih režima protiv naroda, koji se bore za svoje oslobođenje, na svoje legitimno pravo na samoopredeljenje, nezavisnost i druga ljudska prava i osnovne slobode, kao i tolerisanje ili pomaganje od strane državne, organizacije, ostataka fašističkih ili plaćenih grupa, čija je teroristička delatnost upravljena protiv drugih suverenih zemalja, kao i akte nasilja koje vrše pojedinci ili grupe pojedinaca radi lične koristi, čije posledice nisu ograničene na jednu državu.³⁸

Takav koncept je u prvi plan stavio državu, kao najvažnijeg aktera terorističkih akcija, i na taj način distancirao definicioni koncept nesvrstanih zemalja, od koncepta terorizma, koji su potencirali zapadni teoretičari. - smatra Vojin Dimitrijević.³⁹

Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma, definiše „terorizam aktom, čiji je cilj da izazove smrt ili težu telesnu povredu civila ili bilo kog drugog lica koje ne učestvuje aktivno u neprijateljstvima u slučaju oružanog sukoba, kada je svrha takvog dela, po njegovoj prirodi ili spletu okolnosti povezanih sa tim delom, da zastraši stanovništvo, ili da primora neku vladu ili neku međunarodnu organizaciju da učini ili da se uzdrži od nekog dela.”⁴⁰

Ujedinjene nacije su Od 1963. usvojile 12 sektorskih konvencija i sporazuma, koji se tiču terorizma,⁴¹ ali se u dodatku konvenciji dodaju i krivična dela koja su se naknadano uvrstila u definiciju. To su sledeća dela: (otmice aviona, (hijacking), dela sabotaze vazduhoplova, nezakoniti akti nasilja na aerodromima, nezakoniti akti protiv bezbednosti pomorske plovidbe, nezakoniti akti protiv bezbednosti fiksiranih platformi u priobalnom pojasu, (continental shelf) zločini protiv međunarodno zaštićenih osoba, (kao što je kidnapovanje

³⁷ Ibidem, str.43 prema: Ignacio Pelaez Maarques, The Contribution, of the European Union, in UNITEDNATIONS OFFICE FOR DRUG CONTROL AND CRIME PREVENTION, SYMPOSIUM: COMBATING

³⁸ Ibidem, str.49, GAOR 28th session Supp.No. 28

³⁹ Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str.49, Vidi više o tome kod Vojin Dimitrijević, „Pokret nesvrstanosti i međunarodni terorizam“ u: Simeunović Dragan (ed), Savremeni terorizam- jugoslovenski pogled, NIP Poslovna politika i StaP, Beograd, 1989, str.33-34 i navedeno delo str.36.

⁴⁰ ZAKON O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA, ("Sl glasnik RS", br. 20/2009, 72/2009 и 91/2010)
http://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_sprecavanju_pranja_novca_i_finansiranja_terorizma.htmlčinjenja 09.07.2013.

⁴¹ Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 60.

diplomata), dela nezakonitog uzimanja i upotrebe nukleatnih materijala, dela uzimanja talaca, dela terorističkog bombardovanja, (postavljanja bombi) dela podrške paravan organizacijama, koje služe kao finansijski posrednici terorističkim organizacijama.⁴²

OUN razlikuje terorizam od drugih oblika nasilja, zapravo prema postojanju političkih motiva navodi profesor Dragan Simeunović, upućujući na aneks deklaracije 49/60, koji je donela Generalna Skupština UN 1990. godine.

⁴² Ibidem. str 60, Tekstovi međunarodnih i regionalnih konvencija i sporazuma koji se odnose na terorizam se nalaze u: UNITED NATIONS, OFFICE OF LEGAL AFFAIRS, INTERNATIONAL INSTRUMENTS RELATED TO THE PREVENTION AND SUPPRESSION OF INTERNATIONAL TERRORISM

II POGLAVLJE

NASTANAK I RAZVOJ TERORISTIČKIH ORGANIZACIJA U SAVREMENOM DRUŠTVU

2.1. Nastanak i razvoj terorističkih organizacija u savremenom društvu

Terorizam, kao oblik političkog nasilja, datira od kada postoji nasilje i ekstremna nasilna praksa, a formalno nastajanje terorizma je vezano za njegovo pojmovno, naučno i sadržajno određenje kao i njegovo prvo beleženje. Postoje mnoge pogrešne predstave o samom pojmu terorizma, koji se često sagledava nenaučno i nekritički. Zato se u literaturi o terorizmu, veoma često dešava da se on pogrešno tumači čak i kod određenja njegovog istorijskog aspekta, potkrepljujući događaje neargumentovanim i nenaučnim činjenicama.⁴³ Profesor Dragan Simeunović, u svojoj knjizi Terorizam, iznosi etimološko i semantičko određenje reči terorizam,⁴⁴ navodeći mnoge primere, pogrešnog nenaučnog i nekritičkog pristupa pojmu terorizma, kako u pogledu aktera, tako i u pogledu samog sadržaja, što dovodi do pogrešnih zaključaka, da se razni oblici nasilja, atentati, i ubistva, nazivaju terorističkim aktima, bez obzira što nisu u kontekstu pojmovnog sadržaja terorizma. Tako dolazi i do suštinskih grešaka, (izraz terorista-teroristički se često upotrebljava čak i u istorijskom bekgraundu, da se delovanje nekih grupa stavi u negativnu konotaciju) pa se pljačke razbojničkih i fanatičnih hinduističkih grupa Tagi⁴⁵ nedela verskih fanatika i pripadnika muslimanske šiitske sekte Asasina⁴⁶

⁴³ Vidi više o tome kod: Dragan Simeunović Terorizam Crimen, Beograd, 2009.str. 94-97

⁴⁴ Reč terorizam potiče od latinskog izraza teror, isti koren reči imaju i izrazi: terrible (užasan), deterrent (zastrašivanje, zastrašujući), turmoil (nemir, metež), tremble (drhtanje), tremor (potres, drhtanje), tresti se, trema (u našem jeziku.) „U delima rimskih mislilaca i hroničara beleži se mnogostruka upotreba reči teror, u izvornom značenju za označavanje velikog straha i masovnog užasa ali i tada, nalazimo i upotrebu reči teror u smislu označavanja instrumenta vlasti ili neke sile. Preuzeto od: Dragan Simeunović Terorizam Crimen, Beograd, 2009. str.88.

⁴⁵ Tagi su pripadnici violentne hinduističke sekte iz sedmog veka n. e. Bili su kombinacija drumskih razbojnika i verskih fanatika, koji su surovo postupali sa svojim neprijateljima, masakrirajući ih u čast svoje boginje Kali, i time nadaleko izazivali užas. Siledžije Thugs (Tagi) bili su indijska organizacija, aktivna više od 600 godina, a pretpostavlja se da je za to vreme izvršila više od 500.000 egzekucija, pretežno nad putnicima i trgovcima. Karakteristično za period starog veka je da je terorizam bio češće motivisan verskim i etničkim razlozima nego, političkim. Davili su putnike svojim dugim maramama nazvanim (rumal). Nikada nisu ostavljali u životu svoje žrtve, nego su ih ritualno raskomadavali do neprepoznatljivosti. To pljačkanje je u svari postalo unosno zanimanje. Pritisak Britanskih vlasti zbog čestih ubistava putnika i trgovaca, nateralo je indijske vlasti da se obračunaju sa drumskim razbojnicima. Masovno hapšenje je učinilo da se Tagi unište. Reč thug na hindu

kao i oružane borbe za slobodu, koje su vodili Ziloti,⁴⁷ nazivaju začetnicima terorističkih akata. Terorizam je savremena pojava ali se može reći da su “neke od elemenata sadržaja pojma terorizam svakako postojali i u najstarijim vremenima, no čak ni njihov zbir, a ne samo pojedinačni elementi nisu dovoljni da bi se ti istorijski događaji nazvali terorističkim- smatra profesor Simeunović. Činjenica da još i dan danas ne postoji opšteprihvaćena definicija terorizma dodatno otežava njegovo sagledavanje i u savremenim prilikama a pogotovo u prošlosti.

Terorizam je kao pojava nastao posle Fransuske buržoaske revolucije (1789–1795). Rušenjem monarhije, terorizmom se označavala namera revolucionara, da represalijama zaplaše sve one koje su smatrani neprijateljima naroda, prvenstveno monarhiste, a i sve one koji su bili protiv novouspostavljene revolucionarne, republikanske vlasti.

Pobornici revolucije su po njenom ostvarenju težili uspostavljanju „vladavine terora“, nazivajuće sebe „pravim teroristima“. Terorizam, je u to vreme imao izrazito pozitivnu konotaciju.

Voda Francuske revolucije i član komiteta javne bezbednosti, Maximilien François Marie Isidore de Robespierre (Maksimilijan Robespjer) vršenje terora tumačio je povezivanjem terora sa idealima vrline i demokratije, smatrajući da je vrlina pokretač vlasti u miru, ali da se za vreme revolucije mora udružiti sa terorom da bi trijumfovala demokratija.⁴⁸ Poznati engleski politički filozof iz XVIII veka, Edmund Burke (Edmund Berk), je nosioce Francuske revolucije označio teroristima. Terorizam se odnosio na razne oblike nasilja koje je

jeziku znači opasan varalica, spreman da ubije. Na jugu Indije oni se nazivaju fansigarima jer su se koristili omčom (fansi) za izvršavanje ubistva davljenjem. Osim što su Tage izazivali velik strah, ništa ih više ne može označiti kao teroriste. Preuzeto od: Ibidem, str.101-103

⁴⁶Atentatori „Assassins“ je sekta koja je bila aktivna od 1090. do 1279. godine, a cilj im je bio širenje čistog islama, čije su žrtve bili Perzijanci, Turci i Sirijci. Akcije Asasina u Persiji i Asiriji prouzrokovale su strah i paniku u čitavoj islamskoj imperiji.. Preuzeto od:Ibidem, str 103-108

⁴⁷ Ziloti, U prvom veku nove ere, tim terminom su se označavali borci za slobodu jevrejskog naroda na prostoru današnjeg Izraela, koji se nalazio pod rimskom vlašću. Povod za ustanak nije bila samo želja za otporom okupatoru, već i odbijanje da se plaćaju porezi jer im je vera nalažala da plaćaju porez samo u obliku formi prilog za hram. Borba za slobodu i način na koji su se borili neopravdano bi ih svrstala među preteče terorista. Borba Zilota pre bi se mogla definisati kao borba oslobođenja, ustanak, nego terorizam. Vidi više u knjizi: Dragana Simeunovića, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str 97-101.

⁴⁸Revolucionarno krilo jakobinista je sebe nazivalo teroristima, smatrajući da vršeći teror nad “neprijateljima naroda” realizuju prve ciljeve revolucije. Robespjer je u svetlu tih shvatanja, naglasio da je “vrlina bez terora bespomoćna” jer je teror bio oličenje pravde. Za Robespjera je “Teror (...) ništa drugo nego pravda, brza stroga i kruta, stoga je ona emancipacija vrline” Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen Beograd, 2009. str. 90. Prema: Maximilien Robespierre, *Justifical og the Use of Terror*, pogledaj više o tome i na sajtu https://www.google.rs/?gws_rd=cr&ei=XowrUtOZKcaGswa3o4GQBA#q=http:%2Fwww.fordham.edu%2Fhallsall%2Fmod%2Frobesierre-terror.html 13.07.2013.

francuska vlada izvršila nad političkim protivnicima, plemićima, njihovim porodicama i simpatizerima, ali i običnim građanima.⁴⁹ Posle njihovog političkog pada tu reč su pežorativno koristili njihovi protivnici-neprijatelji revolucije, da bi ih etiketirali.

Profesor Simeunović smatra, da je teror nastao kao ekonomisanje silom, koju revolucionarne vlasti nisu imale u dovoljnim količinama da bi ostvarili svoju dominaciju, tako da je strah postao najveći čuvar revolucije. U pitanju je bio isti onaj stah i nepravda koji su stanovnike Francuske doveli na barikade. Nasilje i sila, sejanje straha, samo su se smenjivali, kao moćno oružje onih koji su bili na vlasti. Teror i njegove metode su uvek isti obeleženi su različitim bojama jer nam samo to ukazuje na stranu barikade sa koje se sprovodi. Tako je opšteprihvaćeno da se teror revolucionarnih vlasti prepoznaje kao crveni teror, a kontrarevolucionarno nasilje kao beli teror.⁵⁰ Terorizam je počeo da označava vid komunikacije, svojevrsno upozorenje, da se sprovođenje sile, najlakše opravdava kada je opštenarodni interes, njegov krajnji cilj, bez obzira ko ga i pod kakvim sunjivim okolnostima ostvaruje.

Terorizam je u XIX veku označavao delovanje anarhista, radikalnih demokrata i socijalista. Pojava marksizma i industrijske revolucije ubrzala je nasilne društvene potrebe i demonstracije. Cilj tih nasilnih akcija bio je ostvarenje postavljenih revolucionarnih ciljeva. Anarhisti su sebe čak i nazivali teroristima a svoju taktiku borbe terorizmom, čak su izvršili atentat na ruskog cara Alekandra II. Sergrej Načajev u svojoj knjizi „Katehizam i revolucija“ terorističke akcije postavlja kao suštinu borbe. Ta se knjiga i danas smatra osnovnom literetuirom terorističkih pokreta, a prevedena je na sve svetske jezike.⁵¹ Koncepti koji su zaokružili borbu terorista u tom periodu su bili „Bakunjinov koncept“ „masovne taktike“ kao i Lenjinov pragmatični koncept, masovno korišten u Oktobarskoj - Crvenoj revoluciji, čiju su revolucionarni konsultanti smatrali da je terorističko nasilje preko potrebno da bi se postigla „modernizacija“ zemlje. Terorizam je, smatra profesor Simeunović, rođen kao dete ekstremne

⁴⁹ Revolucionarni sud je za prvih pedeset dana svog delovanja izrekao 1.380 smrtnih presuda, a računa se da je u periodu terora, koji je bio srazmerno kratkotrajan (skoro dve godine), ubijeno oko 40.000, a uhapšeno oko 300.000 ljudi. Teror je kosio obične građane i seljake: od kažnjenih, plemića je bilo samo 8,5%, a sveštenika 6,5%. Prema: Vojin .Dimitrijević, Strahovlada, Beograd, 1997, str. 117.

⁵⁰ Vidi više o tome: Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 89

⁵¹ Revolucionari najskloniji nasilju - Nečajev ili Bakunjin, Lenjin ili Hitler, pa čak i bezumni izvršioci „propagande delima“ - maštali su o „novom poretku, kojeg će njihovo nasilničko rušenje Starog Poretka učiniti mogućim. Sam Nečajev je govorio: „Kad se diskusijama i razgovorom više ne može uticati na ljude potrebno je pribеći drugim sredstvima. Evo, na primer, zavaditi sve članove nekog kružoka, u ovom slučaju, sve emigrante, a potom pojedinačno na njih delovati i sa njima se razjašnjavati.“

Preuzeto sa sajta: sergej-necajev, katehizam-revolucionara <http://anarhisticka-biblioteka.net/library/sergej-necajev-katehizam-revolucionara> 14. 07. 2013.

levice. Nosioc Oktobarske revolucije su teror koristili kao način kontrole unutrašnjih neprijatelja, dok je terorizam bio oružje za razračunavanje sa neprijateljima na međunarodnom planu. I revolucija iz 1848. godine je nosila levičarske ideje. Neuspesi te revolucije, bili su zapravo, uzrok frustracija i agresije mnogih revolucionarnih grupa. Aktivnosti tih revolucionarnih grupa se još ne mogu nazvati terorističkim akcijama-smatra profesor Simeunović, jer nije bila izražena sistematičnost njihove borbe, nisu imali jasno izražene revolucionarne i strateške ciljeve, a njihova borba nije bila organizovana, i nije imala jasno izražene ideje o daljem načinu borbe.

Idejnim tvorcem terorizma, smatra se Mihail Aleksandrovič Bakunjin,⁵² jer je često u svojim govorima pozivao na terorističko nasilje. Nihilistički orijentisani Sergej Genadijevič Nečajev je uz Bakunjina bio jedan od rodonačelnika terorizma. Anarhisti su u revolucionarnu praksu unosili mnoge novine. Propagandne ciljeve su čak pretvarali u svoj revolucionarni kredo, a Karlo Pizakane je čak smatrao, da nasilje ima obrazovnu i oslobađajuću funkciju.⁵³ Johann Most (Johan Most), je dinamit smatrao blagodetom za siromašne i čudotvornim sredstvom anarhističke revolucije, govoreći da jedna funta ove materije vredi više nego hiljade glasačkih lisitića.⁵⁴ Mada danas izgleda poprilično neočekivano, prva teroristička organizacija na svetu, nastala je u Rusiji 1878. godine, za vreme vladavine Aleksandra II Romanova.⁵⁵ Nazivala se Narodna volja, i bila je levičarski orijentisana organizacija. Velike slobode, dovele su do ekstremnih delovanja i javnih nastupa anarhističkih i radikalnih grupa, zahvaljujući činjenici, da je ruski car dozvolio prava javnog govora i okupljanja.

Anarhizam je u drugoj polovini XIX veka, postao oblik političke prakse, koji je postao ideja vodilja svih revolucionarnih pokreta i u XX-om veku.

⁵²Bakunjin čak apsolutizuje revolucionarno nasilje boreći se protiv nasilja države, navodeći da je „Država autoritet, snaga, ona je razmetanje i opčinjenost snagom. Ona se ne dodvorava i ne nastoji preobratiti: svaki put kad se umeša čini to nerado; u njenoj prirodi nije da uverava, nego da se nameće i prisiljava. Ma koliko se trudila, ne može prikriti svoje delovanje zakonitog uništitelja ljudske volje, stalnu negaciju ljudske slobode. Čak i kad naređuje dobro, škodi mu i upropaštava ga upravo zato što to naređuje, a svaka naredba izaziva i potiče opravdan otpor. U svom poznatom programskom delu Katehizis Revolucionara, (temeljno izučivši rad Ignjatija Lojole, Načajev je u Katehizisu polazio od teze da “cilj opravdava sredstva”) Načajev je smatrao moralnim, samo ono što doprinosi uspehu revolucije, pozivajući revolucionare da prekinu sve rodbinske i prijateljske veze, da odbace opšteprihvaćene moralne norme i da za revoluciju polože i svoje živote. Vidi više o tome na: Mihail Bakunjin, <http://kkusiusk.com/index.php/galerija-likova/106-mihail-aleksandrovic-bakunjin> , 20.07. 2013.

⁵³Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str.111., Prema: Bruce Hoffman ,Inside Terrorism, Columbia University Press, 1998. str.111.

⁵⁴ Ibidem, str 111.

⁵⁵ Aleksandar II Romanov je dve godine pre Linkolna, kmetove oslobodio od ropstva .Ubijen je 1. marta 1881. godine od pripadnika “Narodne volje” Vidi više o tome: Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str 117-118.

Teror je u Oktobarskoj revoluciji korišten, za razračunavanje sa unutrašnjim neprijateljima a Ruska intelektualna elita je čak smatrala, da je terorističko nasilje jedini način da se modernizuje rusko društvo. Ovakvi pogledi na terorističko nasilje, daju mu novu konotaciju, što će u kasnijim njegovim razvojnim fazama, poslužiti kao inspiracija teroristima širom sveta. Vlast je u autokratskim režimima (staljinističkom i nacističkom), optuživala svoje unutrašnje neprijatelje, da su aktivisti tzv. terorističkih organizacija, jer je njihovo postojanje često bio samo izgovor vlastima za razračunavanje sa unutrašnjim neprijateljima. Levica je tako začela praksu uništavanja svojih aktivista, kada oni više nisu bili korisni za tu i takvu revoluciju. Jedan od žrtava levice bio je i brilijantni Srbin, doktor matematike Sima Marković, čak još čuvenijeg profesora Mihaila Petrovića–Alasa, koga su optužili da je pripadao „Desno-trockističkoj terorističkoj organizaciji“ i da je sarađivao sa engleskom obaveštajnom službom. Dvadeseti vek je vreme kada je naglo počeo da se razvija i nacionalistički terorizam.

Tipične terorističke organizacije kojima je nacionalno oslobođenje bio prevashodni razlog za preduzimanje akcija su: VMRO (Vntrešna makedonska revolucionarna organizacija), IRA (Irska republikanska armija) i Jermenska Asala,

Kraj XX veka je razdoblje nastajanja i jačanja, nove vrste terorizma- Islamističkog terorizma, koji predstavlja najveću pretnju savremenom svetu zbog svoje brojnosti, visokog stepena organizovanosti, posvećenosti svojim ciljevima i metodam borbe kojima se koriste. One su narastajuća opasnost, jer su naoružani savremenom tehnologijom, tehnički veoma obrazovani, infiltrirani u zajednice koje su žrtve njihovih napada, brižljivo odabrani, za izvršavanje akcije a najveću snagu im daje fanatična religioznost i spremnost da za svoje ciljeve žrtvuju i svopstvene živote.

III POGLAVLJE

DŽIHAD I TERORIZAM

3.1 . Koreni nastanka i razvoja islamističkih terorističkih organizacija

Islamska⁵⁶ civilizacija je od samih svojih početaka od verovesnika Muhameda, uspevala da se nametne svetu svojom vojnom, ekonomskom, političkom i kulturnom snagom. Religija je za islam ne samo dogma i teologija nego i opšteprihvaćen način života. Hrišćanstvo je od vremena renesanse i humanizma odvojilo veru od države u pokretu nazvanom Sekularizam, koji se zalagao za odvajanje i umanjivanje značaja religije u javnom životu. U islamskoj religiji nije došlo do tog razdvajanja vere i države.

Za Sejjida Qutbu (Sajida Kudbu)⁵⁷ islam nije samo komplet verovanja, nego način života koji je Bog zapovedio za celo čovečanstvo. „Iako je Kur'an bio u nekim svojim delovima naglašeno normativan i konkretno instruktivan, nikako nije mogao biti dovoljna osnova za moralnu orijentaciju i, naročito, za pravno regulisanje odnosa u sve složenijim zahtevnijim prilikama koje su pratile munjevitú ekspanziju islama i islamske države.⁵⁸ Dominantan princip islamske vere je da je vernik potpuno predan Alahu do te mere da je lišen sopstvene slobode. Taj princip je bitna odrednica za sve manifestacije ove religije. U islamu se sve što čovek radi dešava u slavu Boga. Sledstveno takvom shvatanju i odluke vlasti moraju se zasnivati na pravu božanskog porekla-šerijatu. Tradicionalna, zakonska i religiozna tumačenja islama, zasnivaju se na četiri osnovna izvora. Autoritet Kur'ana je prvi izvor, reči proroka Muhameda zapisivane u obliku (hadisa) su drugi. Treći bi se mogao shvatiti kao proširenje

⁵⁶ Reč islam, je glagolska imenica, koja na arapskom „znači „predavanje“, „potpuno prepuštanje“ sebe Bogu, što implicira i „pokornost“ Njegovoj Volji. Muslim je, sledstveno, tome onaj, ko se usrdno pokorio Alahovoj volji, odnosno prihvatio islam.“, Darko Tanasković, Islam dogma i život, Srpska knjižena zadruga, Beograd, 2010. godine.str.75.

⁵⁷ Sejjid Kutb (Sejid Kutb) (1906-1966) je bio jedan od vodećih članova pokreta Muslimanska Braća. Za sobom je ostavio jako veliki uticaj na arapsko muslimansku omladinu, od kasnih 60-tih godina pa na ovamo. Zapadni pisci u poslednje vreme Sejida Kutbu, smatraju jednim najuticajnijih muslimanskih mislilaca 20-og veka. Kutbina pisanja sve do 1951. godine se mogu okarakterisati kao pisanja moraliste tj zagovornika poboljšanja moralnih osobina kod ljudi. Međutim, nakon što je bio izložen idejama Mavdudija, (naročito Mavdudijevim isticanjem da je islam celokupan sistem življenja te da je uspostavljanje Alahovog zakona na zemlji primarna dužnost svakog muslimana), Kutb postaje revolucionar. Sajid Kutb je razradio vahabističke ideje. Njegov uticaj na salafistički džihad bio je presudan. Vidi više o tome kod: Tarik Kulenović, Politički islam str 67 -69.

⁵⁸ Darko Tanasković, Islam dogma i život, Srpska knjižena zadruga, Beograd, 2010.str. 81-82.

predhodna dva izvora, zasnovanim na analogijama, u svrhu pronalaženja praktičnih rešenja u realnom životu.

Četvrti je konsenzus učitelja i poznavaoaca islama o nekim određenim pitanjima od velike važnosti.⁵⁹ Islamski džihadizam je u sukobu sa svim ostalim narodima i državama u svetu, on je etičke, doktrinarne, pravne i fundamentalne prirode. U osnovi bi se moglo reći da je to sukob civilizacija. Taj sudar civilizacija, kako ga je nagovestio Samuel Phillips Huntington (Semjuel Hantington), podeljen je linijama razdvajanja dva sveta, onako kako ga shvataju muslimani. Darb el harb-a i dar el Islam-a.⁶⁰ Ratovi koji se vode na svim meridijanima od Indonezije i Filipina, do Avganistana, Indije i Pakistana, Irana i Čečenije, Iraka, Kipra, Turske, Sirije, Libana. Izraela, Alžira i Egipta, Sudana, Etiopije, Kenije i Jemena, u Bosni i Hercegovini, na Kosovu i Metohiji, govore u prilog ovoj tvrdnji.

Džihadisti odbacuju sve odredbe međunarodnog prava, ne priznaju odredbe mirovnih ugovora jer džihad je trajna i neprestana borba. Dar el harb (dom rata) je prostor koji pripada nevernicima, i mora biti savladan od strane dar el Islama (dom Islama), koji jedini može da obezbedi dar el salam (dom mira). To je razlog zbog koga međunarodno pravo i na njemu zasnovani međunarodni odnosi, u prostoru takozvane međunarodne zajednice, koji je proglašen dar el harbom, ne moraju biti poštovani ni prihvaćeni, od strane muslimanske zajednice. Naprotiv, zadatak muslimana je večito napredovanje (fatah), i osvajanje tog „neverničkog sveta“. Prihvatanje međunarodnog prava bilo bi priznanje, da postoje zakoni koji su iznad šerijata, a usvajanje zakona nevernika za muslimane je ne samo neprihvatljivo nego i strogo zabranjeno. Bez obzira da li su monarhije, republike ili su sekularne države, muslimanske države ne priznaju čak ni Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima UN (1948).⁶¹ Priznavanje odredbi međunarodnog prava, značilo bi da su džihad i fatah protiv zakoniti a oni su za muslimanski svet, zapravo modus vivedi. U muslimanskoj državno-

⁵⁹ Ibidem, str. 80-81.

⁶⁰ Naučnici su u kalifatu objašnjavali da se svet deli na dar el harb i dar el Islam. Područje dar er Islama je područje na kom se prostire islamska država i gde je Alahov šerijat suvereno vladao. to je dom Islama. Ta zona se preklapa ali ne u potpunosti sa krajevima u kojim žive muslimani, prostire se na prostoru gde su muslimani imali kontrolu. Dar el harb je “kuća rata”, što ne znači da je taj prostor “ratna zona”, ali je značilo da je taj prostor izvan zone mira i da na njemu nema pravog mira. idi više u: Walid Fares (Valid Fares) Džihad u budućnosti, Narodna knjiga, Alfa, 2008. godine. str. 57-61.

⁶¹ Muslimani imaju svoju deklaraciju koja je doneta na Devetnaestoj Islamskoj konferenciji ministara inostranih poslova u avgustu 1990. godine u Kairu tzv. Kairska deklaracija .Prema toj deklaraciji, nikakva ljudska prava ne mogu biti priznata izvan i iznad šerijatskog prava. Vidi više o tome :Elvir-Duranović, Dekleracije o Ljudskim Pravima u Islamu. na sajtu <http://www.scribd.com/doc/17294816/Dekleracije-o-Ljudskim-Pravima-u-Islamu-Elvir-Duranovi>, 20. 07.2013.

političkoj praksi, za razliku od hrišćanskog sveta, duhovna i svetovna vlast nisu odvojene, pa se podrazumeva da je džihad deo državne politike.

Džihad je čak jedini zajednički imenilac između šiita i sunita, koji su u večitom sukobu. Opšteprihvaćeno mišljenje muslimanskih vernika je da je islam jedina prava vera koja bi trebala da bude prihvaćena u celom svetu. Muslimani su shodno svojoj veri dužni da vrše misiju širenja svoje vere dok čitav svet ne postane jedinstvena zajednica u kojoj bi se poštovalo jedino šerijatsko pravo.

Takav poziv na prihvatanje muslimanske vere zove se dava (poziv na islam). Dava ne znači bukvalno nametanje islama silom, nego stvaranje sveta bez brana za neometano širenje muslimanske vere.⁶²

Vladanje šerijata u tom jedinstvenom prostoru smatra se najvažnijim zadatkom islamske dave. Pripadnicima priznatih religija, na tom jedinstvenom religijskom prostoru, hrišćanima i jevrejima bilo bi dozvoljeno da ispovedaju svoju veru, ali ateisti i politeisti bi se morali odreći svojih ubeđenja. Ono što je najvažnije za shvatanje takvog jedinstvenog prostora koji muslimani nazivaju dar el Islam, je činjenica da bi se svima koji ispovedaju drugu veru ograničila sva prava što znači da bi se oni smatrali građanima drugog reda.

Sva ona društva koja ne žive po tim univerzalnim pravilima su džahili društva, a cilj muslimana je da se takva društva unište. Islamsko društvo nije ono u kome ljudi sebe smatraju muslimanima, nego ono, u kome Šerijat nije ograničen na domet prava, nego podrazumeva i čitav sistem (unapred zadat) koji pokriva sve sfere života, koji do slove treba poštovati. Prema toj definiciji sva društva koja danas postoje su džahili. To je bio jedan od načina da Sajid Kudb pruži dovoljno dobar razlog za odbacivanje nominalnih muslimanskih režima.

Uprkos ostvarenju nezavisnosti i modernizacije, počela je kritika vojnih, kulturnih i društvenih neuspeha zapadno orijentisanih režima, i traganje za pronalaženjem identiteta, ukorenjenog u islamskom nasleđu.

Kriza koja je naročito bila izražena posle 1967. godine, zahvatila je mnoga muslimanska područja. Nekritičko pozapanjačenje dovelo je do gubitka identiteta a moderni sekularni nacionalizam i liberalni nacionalizam se pokazao nedelotvoran i neefikasan. Vraćanje izvornoj veri i tradicionalnim vrednostima društva, pokazalo se kao jedino rešenje, koje može da pomogne protiv promiskuitetnih, sekularnih, društvenih promena, koje su moralno razarala muslimansku porodicu i društvo. Urbanizacija je dovela do otuđenja, iz kojeg je jedini izlaz

⁶² Vidi više o tom kod: Marc Sageman (Majk Sejdžmen), Terorističke mreže, Udruženje diplomaca Centra Džordž Maršal, Beograd, 2006. str 12-14.

nudila vera. Borba pravovernih muslimana protiv ideopoklonika, bio je početak te velike borbe, koja će imati dalekosežne posledice.

3.2. Islamska vera i religijski fundamentalizam

„Kada mi budemo na vlasti, neće više biti izbora, jer će Bog biti na vlasti...”

(Ali Belhadž, lider alžirskog „Fronta islamskog spasa“-FIS a)

Fundamentalizam potiče od latinske reči fundamentum, što znači osnova. Prvi put ga upotrebljavaju američki protestanti suočeni sa modernim interpretacijama hrišćanstva, pozivajući se na doslovnu istinu Biblije.⁶³

Fundamentalizam⁶⁴ je veoma kontroverzan pojam i za mnoge on podrazumeva represiju, netoleranciju jer se prepoznaje kao veliki neprijatelj liberalnih“ vrednosti „i „lične slobode.“ Mnogi teoretičari na Zapadu su smatrali da je fundamentalizam (naročito islamski) zamenio jedan stari represivni sistem marksizam, koji su na Zapadu smatrali glavnom pretnjom slobodnom, liberalnom društvu. U modernoj upotrebi, fundamentalizam se vezuje za sve velike religije: islam, judaizam, hrišćanstvo, hinduizam, sikizam i budizam. „Fundamentalizam je stil mišljenja u kojem se izvesni principi priznaju kao suštinske istine, koje bez obzira na njihov sadržaj imaju neosporan i najvažniji autoritet.“⁶⁵ Nastaje u društvima koja su siromašna i u različitim delovima sveta on poprima različite oblike i doktrinarne forme, ispoljavajući tako suprotne ideološke crte. Karakterističan je pratilac društava koja muči kriza identiteta. Na aktuelizaciju religijskog fundamentalizma, uticali su i sve agresivniji uticaji Zapadne kulture kroz sekularizaciju, modernizaciju, globalizaciju i naročito novi sistem odnosa zavisnosti – neokolonijalizam. Ovi novi procesi, uništili su moralnu građevinu društva, sve njegove tradicionalne vrednosti, pa je fundamentalizam moralni protest protiv dekadencije i hipokrizije, koje su proizvod zapadnog potrošačkog i otuđenog društva. Cilj fundamentalizma je da uspostavi ispravan poredak i ponovnu vezu između ljudskog sveta i božanstva, gradeći moralne vertikale, tradicionalnih društvenih vrednosti. Njegove najmoćnije manifestacije su u delovima sveta u razvoju gde je

⁶³ Andrew Heywood (Endru Hejvud), Političke ideologije, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 2005., str. 306.

⁶⁴ Ibidem, str 306-309.

⁶⁵ Ibidem, str. 313.

fundamentalizam direktan odgovor novim, nametnutim odnosima zavisnosti od stranog, uglavnom zapadnog kapitala.

Globalizacija, nametnuta kao zahtev zapadne, potrošačke kulture, podriva sposobnost građanskih nacionalizama da uspostave kolektivne identitete, zato religija teži, da zameni naciju, tako da se fundamentalizam pojavio kao vrsta etničkog nacionalizma. Garvej smatra da je fundamentalizam razmontirana religija, koja putuje brzo i lako. Mobilizacija vernika i njihov politički aktivizam, su jedna od najvećih snaga fundamentalizma.

Ciljna grupa fundamentalista su marginalizovani, obespravljeni slojevi društva, upravo mu oni obezbeđuje snagu, da bude pokretačka snaga političke obnove i društvene pravde. Fundamentalizmu pripisuju nefleksibilnost, dogmatizam i autoritarnost, ali su njegove velike prednosti to, što se bori za moralni preokret i što je posvećen principima -smatra Endrju Hejvud.

U svetlu činjenice da se fundamentalizam bori protiv anomalije u savremenim društvima, njega od liberalizma deli ponor koji se može nazvati moralna provalija, jer prostitucija, preljuba, pornografija i homoseksualnost, samo su neki od simptoma moralnog zagađenja koje naveliko promoviše zapadna kultura. Liberalizam podstiče ljude na sopstvene moralne izbore, a fundamentalizam odgovore traži u Bogu i propisanim moralnim principima. Zato je odgovor islamskog fundamentalizma ponovo uvođenje šerijata.

Izvori fundamentalističke militantnosti su različite. Pošto je osnova fundamentalističkih učenja religija, koja nudi ključne vrednosti i verovanja, oni koji se bore za te vrednosti su često skloni da veruju, da su od boga i izabrani da te vrednosti i brane. Oni smatraju da imaju neopozivo prvenstvo da brane „svete istine“ i da u toj misiji ne moraju da budu humani prema „bezbožnicima“. To upravo i objašnjava zašto su u ljudskoj istoriji verski ratovi bili i ostali najkrvaviji. Manihejska logika fundamentaliste stavlja u poziciju izabranog naroda, koji ima „sveti zadatak“ da u slavu boga pobede „sile mraka“, koje ometaju božiju promisao. Jedna od posledica ovakvih pogleda je i spremnost na političke akcije, jer „ovako izabrani“ se najlakše mogu upregnuti u ostvarenje političkih ciljeva.

Ekonomska zavisnost Bliskog istoka i severne Afrike od bogatih zapadnih zemalja, bila je više nego evidentna. Očigledna podrška zapadnog sveta Izraelu, odškrinula je vrata delovanju fundamentalističkih organizacija i doprinela vaskrsu nacionalističkih pokreta u Islamskim zemljama. Iran je bio jedna od zemalja u kojoj je delovanje ovih organizacija i pokreta bilo najviše izraženo. Šiitski fundamentalizam je bio više nego inspirativan za mnoge islamske zemlje. Posledice njegovog delovanja su bile tragične i brojne. Na egipatskog predsednika Anwar El Sadat (Anvar el Sadata), izvršen je atentat, Pakistan i Sudan su uveli

šerijatsko pravo. Liban, je podeljen između hrišćana i muslimana, i bio je posebno pod uticajem fundamentalista. Izraelske snage su Liban okupirale na jugu, dok ga je Sirija okupirala sa severa. Delove Bejruta kontrolisala je fundamentalistička organizacija Hezbolah, direktno podržavana od Irana. Avganistan je bio pod direktnom kontrolom talibanskog režima, veoma radikalnog, koji je odbijao bilo kakav oblik saradnje sa svima koji nisu delili njihove ideje ili pogled na svet. Talibani su kruto nametali represivno tumačenje šerijatskog prava, isključujući žene bilo kog oblika društvenog života. Vlada talibanskog režima je bila autoritarna, a politička moć je bila skoncentrisana u rukama izuzetno ekstremnih vođa-talibanskih sveštenika. Jedna od najznačajnijih grupa, koja je izrasla na ovom talibanskom režimu, bila je ozloglašena Al kaida, sa svojim ekscentričnim vođom Osamom bin Ladenom. Turska je imala specifičan ustavni oblik fundamentalizma, koji je razvila i podpomogla partija pravde i razvoja (AKP), formirana od islamskih aktivista. Iran je postao simbol političkog islama gde su preovlađujuća snaga bili šiiti.⁶⁶ Talas narodnih demonstracija koje su 1979. godine preplavile Iran, i naterale Mohammad Reza Shah Pahlavi (Šaha Reze Pahlavija) da pobjegne iz zemlje, otvorile su put, Ayatollah Ruhollah Mostafavi Musavi Khomeini, (Ajatolahu Homeniniju) koji je proglasio islamsku republiku. Iran je ispoljio veliku religionalnu svest, koja se očitavala u primeni strogih islamskih principa na društveni život i ono što je bilo naročito izraženo, Iranska vlast je naročito pokazivala antipatiju prema SAD, i svim vrednostima, koje su dolazile sa zapadnom kulturom. Smrt ajatolaha Homeinija, obezbedila je prevlast umerenijim opcijama u Iranu. Dugogodišnji rat sa Irakom je dodatno osiromašio Iran i bitno ojačao shvatanje da se izolacijom ništa ne može učiniti za ekonomski napredak zemlje. To je dovelo do dolaska na vlast pragmatičnijih političkih snaga, koje su se okrenule ekonomskoj saradnji sa zapadnim zemljama. Ono što je evidentno, ipak, svi ti zaokreti prema zapadu, nisu bitno oslabili fundamentalističke porive koji su zahvatili gotovo sve islamske zemlje.

⁶⁶ Šiiti su manje brojni ogranak islamske vere. Od sunita se razlikuju po političkim aspiracijama. Do raskola je došlo zbog različitog shvatanja pitanja naslednika proroka Muhameda. Suniti su verovali da su samo prva četiri kalifa ili izaslanika koji su došli nakon Muhameda, „ispravno vođeni kalifi.“ Polednji je bio Prorokov rođak Alija. Suniti smatraju da njegovi naslednici, među ulemom, konsenzusom, mogu biti biran iza naslednike Proroka. Međutim, tako izabran vođa, se više ne bi mogao smatrati božanskim i nepogrešivim. Šiiti, nasuprot tome, veruju da se sva božanska mudrost prenosi samo na potomke Alije i Fatme– jedne od Prorokovih kćeri. Šiiti svakog imama ili religijskog vođu smatraju nepogrešivim i on ima za njih apsolutni politički autoritet. Veruju da će se božanska mudrost ponovo pojaviti sa pojavom skrivenog imama ili dolaskom mahdije-vođe koga neposredno štiti Bog. Suniti islamsku istoriju posmatraju kao postepeno udaljavanje od idealne muslimanske zajednice Šiiti veruju da će putem iskustva patnje i vođenjem jednostavnog pobožnog života, otkloniti grehe. Perspektiva duhovnog spasenja duše, daje šiitima neverovatan religiozni žar, upregnut često u dnevopolitičke svrhe, daje neverovatno fanatične borce za sveti rat-džihad. Preuzeto od: Darko Tanasković, Islam dogma i život, Srpska književna zadruga, Beograd, 2010 str.192-194.

Druga religija po veličini (posle hrišćanstva) je Islam, sa preko 1.5 milijardi vernika u sedamdeset zemalja sveta.⁶⁷ Snaga Islama je geografski raspoređena pretežno u Aziji i Africi. Islam nije samo religija, jer nudi sveobuhvatna uputstva za moralno, političko i ekonomskao ponašanje pojedinaca i nacija. Zasniva se na učenju proroka Muhameda, objavljenim u Kuranu, -otkrivena reč Alahova ili na Suni -,„utabanoj stazi“ koja predstavlja tradicionalne običaje, zasnovane na Prorokovom sopstvenom životu.

Islam je (kao religijski pogled na svet) nastao u VII veku n.e. Prema opšteprihvaćenom mišljenju, verska objava je bila 610. godine. Do tog su vremena Muhamedovi sunarodnici bili politeisti. Prema islamskom učenju, „Stvoritelj“ je preko arhandela Džibrila, Muhamedu preneo kao novom verovesniku, tekstove svete knjige Kur 'ana. To je početak velike misije islama (dave). Kroz istoriju islama postojao je sukob između religije i politike, između islamskih vođa koji su bili svetovnog duha, i fleksibilnih shvatanja u primeni islamskih principa na politički život i fundamentalista, koji su verovali da prorokove principe treba strogo slediti kroz život. Fundamentalizam u islamu ne znači verovanje u Kur'an jer u njega veruju svi Muslimani, njegovo značenje je primat religije u odnosu na politiku-smatra profesor Darko Tanasković. Kao i druge religije i islam sadrži doktrine i verovanja kojima se može opravdati široki niz političkih razloga za aktivističko delovanje. Islam ima dugu tradiciju tolerancije, i sama reč Islam , etimološki potiče od reči salam što znači mir-navodi profesor Darko Tanasković. Kur'an je eksplicitan po pitanju zaštite koju civili imaju u vreme rata, kao i poseban tretman koji imaju ljudi knjige (jevreji i hrišćani).

Do prve šizme u muslimanskoj veri na sunite, šiite i haridžite, došlo je zbog razlika po pitanju naslednika proroka Muhameda, i nasledstva halifat odnosno imamata.“Kasnije su se i u u okviru ovih matičnih stuja, razvila po mnogo čemu različita učenja ne samo u vezi sa nasleđem halifata već i u teološkoj i verozakonskoj sferi.“⁶⁸ Suniti su verovali da se samo prva četiti kalifa ili izaslanika koji su došli nakon Muhameda (Abu Bekra, Omer, Osman, Muavija), „ispravno vođeni kalifi“ - primili božansku mudrost.

⁶⁷Islam je odigrao važnu ulogu u razvoju pokreta antikolonijalne nezavisnosti i modernog nacionalizma. Pokazao se važnim činiocem na različitim nivoima razvoja lokalnog i regionalnog nacionalizma. Ipak, religija je bila daleko od toga da bude jedini činilac. Pozivanje na islam variralo je od jedne zemlje do druge, i bilo uslovljeno lokalnim okolnostima. U izvesnim područjima, islam je bio značajan elemenat nacionalizma, dok je u drugim bio podčinjen sekularnom nacionalizmu. U mnogim delovima muslimanskog sveta islamski reformizam (modernistički pokret) i nacionalizam, povezali su se formirajući moćnu silu. Glavne teme islamskog reformizma nadahnule su i upotpunile nacionalne interese, kao što su očuvanje muslimanskog identiteta i podmladjivanje islamske zajednice, uprkos pretnji političke i kulturne asimilacije. Preuzeto od: John L. Esposito (Džon Espozito) Islamska pretnja mit ili stvarnost elektronsko izdanje 20.07. 2013.

⁶⁸Vidi više o tome kod: Darko Tanasković, Islam dogma i život, Srpska knjižena zadruga, Beograd, 2010. str.185-225.

Suniti su skloni da islamsku istoriju posmatraju kao postepeno udaljavanje i otuđenje od „idealne zajednice“ koja je postojala za vreme Muhamedovog života i života njegova četiri neposredna naslednika, dok Šiiti veruju da je božansko vođstvo uvek samo u učenjima nepogrešivog imama i da će se božanska mudrost ponovo pojaviti sa povratkom skrivenog imama (verska dimenzija predvodništva).

Šiiti su verovali da halifat može preuzeti samo neko ko je direktan potomak Muhameda i njegove ćerke Fatime. U borbi za kalifat, šiiti su zato podržavali Aliju, nećaka i muža Fatiminog, verujući da prvenstvo duhovnog i svetovnog nasleđivanja treba da ostane u krugu porodice. Kasnije se među šiitima javljaju mnoge šizme.⁶⁹

Oživljavanje islamskog fundamentalizma u XX veku, započelo je osnivanjem Muslimanskog bratstva u Egiptu 1928. Godine (iako je Egipat dobio nominalnu nezavisnost 1936. godine, britanska vlast je zadržala moćno ekonomsko i vojno prisustvo u toj zemlji). Bratstvo je osnovao Sheikh Hassan Ahmed Abdel Rahman Muhammed al-Banna (Hasan al Bana) s' namerom da revitalizuje iskrenu islamsku veru, kao alternativu kapitalističkom i socijalističkom obliku razvoja. Ovaj proces moralnog i duhovnog očišćenja, podrazumevao je oslobađanje Egipta od strane kontrole i uticaja. Bratstvu je bio cilj, konačno oslobođenje i jedinstvo svih muslimana. Bratstvo je svoj uticaj proširilo i na Siriju, Jordan i Sudan. Deo tih uticaja je bilo i osnivanje muslimanskih škola (medresa), kao i fizička priprema vojnika islama za sveti rat protiv nevernika-džihad.

Uzrok marginalizacije fundamentalizma, tih godina, treba tražiti u činjenici, da su se arapske vođe ili okretale Zapadu ili tražile pomoć od socijalističkih zemalja. Hussein Gamal Abdel Naser (Husein Abdel Naser), je nacionalizovao Suetski kanal, i zbog toga preživeo vojnu intervenciju od združenih snaga Engleske Francuske i Izraela i na taj način postao neosporni autoritet u muslimanskom svetu. To je bio jedan od razloga, zašto je Naser izgradio bliske diplomatske veze sa Sovjetskim savezom. Egipatski poraz u Arapsko-izraelskom ratu diskreditovao je tu vrstu islamsko socijalizma i znatno podigao ugled Muslimanskoj braći, pružajući na taj način priliku za rast fundamentalističkog pokreta. Fundamentalizam u islamskim zemljama dobija sve više na značaju. Jedan od bitnih uslova za njegovo ponovno oživljavanje je bilo i obnavljanje kolonijalnih odnosa u drugačijem maniru. Bogaate zapadne zemlje su ucenjivale svojim kapitalom siromašne muslimanske zemlje, zahtevajući razne

⁶⁹ Najvažnije među šizmama u islamskoj veri su: šiiti, suniti, azrakiti, sufriti, nedžditi, ibaditi, haridžiti, zejđiti, dvanaestoinamski (duodecimalni) šiiti, Ismailiti, (karmati, nizariti, mustaliti) nusajriti-druzi, aleviti, sekta kizibaša, sinkretički mistički red bektašije, grupacija poklonika istine (elh-ul-hak),-kurdski pokret, babizam-njegov izdanak behaizam, (poreklo od šejhidske škole) Vidi više o tome kod: Darko Tanasković, Islam dogma i život, Srpska knjižena zadruga, Beograd, 2010. str.185-225.

ustupke i ekonomske, društvene i političke dominacije. U žiži ovih procesa bio je Iran gde je Ruhollah Mostafavi Musavi Khomeini (ajatolah Homeini) (ajatolah -„Alahov znak“- počasna titula najuglednijih šiitskih teologa) svrgao Mohammad Reza Shah Pahlavi (šaha Muhameda Reze Pahlavija), i osnovao Iransku republiku. Fundamentalizam je u to vreme posebno bio izražen u Libanu koji je građanskim ratom podeljen između hrišćana i muslimana, okupiran na jugu od Izraela a na severu od Sirije. U Turskoj je vladao ustavni oblik fundamentalizma, u Avganistanu je vladajuća snaga bila uspostavljena od režima talibana.

Talibani su, navodi profesor Darko Tanasković, oblik radikalnog fundamentalizma zasnovanog na ekstremnom obliku deobandizma, grane sunitskog hanefitskog islama. (razvijenog u britanskoj Indiji) sa korenima u Pakistanu. Politička moć je bila skoncentrisana u rukama veoma male grupe talibanskih sveštenika pod vodstvom Mule Omara. Najpoznatija teroristička organizacija Al kaida predvođena Osamom bin Ladenom se borila protiv „velike Satane“ savremenog sveta SAD-a i Izraela, preduzimajući i teroristički napad na Svetski trgovinski centar 2011. godine.

Islamu je svojstvena totalitarnost po tome što je cilj izgradnje „islamske države“ zasnovane na šerijatskom pravu inkopatibilan sa konceptom podele na javno i privatno, a upotreba terora i nasilja je ekstremna manifestacija ovog totalitariteta.

Centralni pogled na islam, ne pokazuje da on pruža podršku terorizmu, već naprotiv, zagovara principe poštovanja i opšte pravde. Međutim, kao i sve druge religije i islam sadrži otvoren prostor za niz interpretacija, koje bi mogle opravdati bilo kakvu akciju koja ide u prilog odbrane religijskih temelja. Ono što je specifično za religijski fundamentalizam je da on postavlja novu interpretaciju religijskih učenja, a zatim zahteva da ona bude neosporan autoritet.

Islam, mnogo više od ostalih religija, ima sposobnost da inklinira fundamentalistički razvoj, jer propoveda da između vernika i boga ne treba da stoji ovlašeni predstavnik. Preteča fundamentalizma je Persijanac, erudita islamskog sveta - Sayyid Jamal ad-Din al-Afghani (Afgani) koji je propagirao borbu islama protiv Zapadnog sveta. Današnji verski lideri borbenog islama se oslanjaju na njegovo delo. Njegovo učenje je uzor najnovije generacije fundamentalista, čiji su teorijski pogledi ugrađeni u mnoge krvave akcije. Najznačajni fundamentalistički mislioci i inspiratori političkog islama su:

- Sheikh Hassan Ahmed Abdel Rahman Muhammed al-Banna (Hasan Al Bana), Egipćanin, (1906-1949),
- Abul Ala Maududi (Mavdudi indijac) (1903-1979),
- Sayyid Qutb (Said Kudb Egipćanin) (1906-1966),

- Navah Safavi Iranac (1923-1956)
- Ayatollah Ruhollah Mostafavi Musavi Khomeini, (Ajatolah Rukolah Homeini) (1902-1989),
- Hassan Abd Allah al-Turabi (Hasan Al Turab, Sudanac) (1932 -),
- Muhammad Hussein Fadl-Allah (Said Muhamed Husein Fadlala), Libanac (1936-),
- Alija Izetbegović, muslima iz Bosne (1927-).⁷⁰

3.3. Džihad

„Amerika je veoma jaka. Čak iako je dva puta jača, ili dva puta tolika, ona ne može da bude dovoljno jaka da nas porazi. Istinski verujemo da nam niko ne može nauditi, ako je Bog sa nama“

(Mula Omar, talibanski vođa, izjavio za „Glas Amerike“ 21. septembra 2001.godine)

Džihad je termin koji je i danas izvor raznih nesporazuma i kontroverzi. Nije u pitanju samo semantičko značenje pojma nego i mnogo dublje ontološko, epistemološko značenje pojma džihad. Sam koren reči vodi poreklo od arapskog korena dž h d , i znači založiti se svim silama u realizaciji nekog zadatka i u prenosnom značenju, u smislu akcije, napora i snage, znači sposobnost da se teško radi, da bi se realizovao neki cilj, da se sruši vlast „nevernika“ navodi profesor Miroljub Jeftić u svojoj knjizi „Savremeni džihad kao rat“. Džihad u osnovi ne znači rat, jer Jeftić navodi da u arapskom jeziku postoji izraz za oružane borbe a to je - harb. Sama suština fataha, tj širenja vere, podrazumeva ulaganje velikog napora da se islam proširi na područje na kome žive i vladaju „nevernici.“ Muslimani su u tom nastojanju da prošire uticaj muslimanske vere, morali upotrebljavati i fizičku silu, da bi se vera nametnula susednim zemljama. Upravo je zbog fataha, ratnička misija postala jedna od glavnih aktivnosti, od samih početaka rađanja islama. To je razlika između arapskih pljačkaških pohoda, u koji se kretalo samo iz materijalnih pobuda i džihada, koji je bio okrenut ka transcendentnim ciljevima, u kojim je čovek bio samo samo instrument Božijeg providenja. „Džihad je sistem svih akcija i postupaka na individualnom i kolektivnom planu, koji muslimani čine u cilju jačanja islamske religije i širenja zajednice vernika.“⁷¹

Džihad se često prevodi kao sveti rat, koji – smatraju uticajni islamolozi uopšte nije imanentan islamskoj veri i kulturi. Pogrešno izveden, na osnovu analogije sa hrišćanskom

⁷⁰ O ovim liderima borbenog islama vidi više kod : Tarik Kulenović, Politički islam, Osnovni pojmovi, autori i skupine jednog modernog političkog pokreta, str.od: 45-52 i od: 64-78.

⁷¹ Vidi više o tome u knjizi: Miroljub Jeftić, Savremeni džihad kao rat, IKP “Nikola Pašić” treće izdanje, Beograd, 2001., str. 17-27.

tradicijom, koja je rat za trujumf hrišćanstva i uspostvaljanje njihovih civilizacijskih vrednosti smatarla svetim ratovima (krstaški ratovi). U islamskoj veri ništa nije sveto jer ništa nije ni profano. Islamska apologetika ne poznaje termin sveto, jer je sveukupnost jednaka u odnosu na apsoluta, koji daje pečat svemu postojećem. Zato islam nema crkvu, ni svete ljude, pa ni svete ratove (mada su i džamije i hodže i Kuran dobili sve te attribute)!?

Rat je u islamu uvek sveti jer se može činiti samo u slavu Alaha. Apologete islama češće ga nazivaju svetom dužnošću - nego svetim ratom. Verski vođa iranske revolucije Ajatolah Ruholah Homenini, dao je planetarni zamah džihadu. Posle svrgavanja šaha Reze Pahlavija, Homeini upućuje iz svetog grada Koma 1979. godine, sledeću poruku muslimanima: "Mi smo u ratu protiv nevernika. Ponesite ovu poruku sa vama. Ja tražim od islamskih nacija, od svih muslimanskih armija i svih šefova islamskih država, da se pridruže svetom ratu. Treba još puno neprijatelja da se ubije, ili uništi. Džihad mora da trijumfuje"⁷²

U muslimanskoj sredini rat uvek mora imati, smatra profesor Miroljub Jeftić, religioznu, mobilizacijsku i legitimacijsku komponentu, što implicira, da se uprkos prihvaćenom mišljenju da sveti rat kod muslimana ne postoji, svaka ratnička aktivnost ipak može shvatiti kao džihad. Džihad se, navodi dalje profesor Jeftić, može smatrati i sredstvom odbrane od spoljne agresije, bez obzira da li su napadači muslimanske ili nemuslimanske zemlje.

Mnogi teolozi naročito insisitiraju na velikom džihadu, pod kojom podrazumevaju borbu sa sopstvenom savešću, koja se izvodi , iz često citiranog hadisa Muhameda (koji je po povratku iz boja izjavio da je mali džihad ratni pohod, a veliki džihad- džihad duše). Ovu izreku generacije apologetske uleme koriste da bi smisao džihada definisali kao način duboke povezanosti Boga i čoveka, koji služi isključivo za ličnu emanaciju „Džihadizam je ideološka sruja koja ima za cilj da zavlada svetom. Ona dolazi iz dve grane, od kojih je jedna salafizam, a druga Homeinizam. Salafisti su nastali u sunitskoj sredini, a inspirisani su srednjevekovnim doktrinama, i u savremeno doba su se pojavili u vidu vehabija, muslimanskog bratstva, takfira(...), oni teže da obnove kalifat. Sebe smatraju naslednicima četrastovekovne istorije i odbacuju savremeno međunarodno pravo. Homeinisti pak, predstavljaju džihadiste koji su se pojavili u šiitskoj zajednici. Njihov je cilj da uspostave imamat, kako bi objedinili sve muslimane pod svojim vodstvom u pokretanju džihada.“⁷³

⁷² U Iranskom ustavu piše: Svi muslimani čine jednu zajednicu i vlada islamske republike Iran. ulaže napore za realizaciju političkog, ekonomskog i kulturnog jedinstva, islamskog sveta", vidi više kod: Miroljub Jeftić Savremeni džihad kao rat, IKP "Nikola Pašić" treće izdanje, Beograd, 2001. str. 69.

⁷³ Walid Fares (Valid Fares), Džihad u budućnosti, Narodna knjiga-Alfa, Beograd. 2008., str. 277.

Prema mišljenju profesora Walid Phares (Valida Faresa), džihadisti imaju tri osnovna cilja: tahrir, tawheed i khilafa.

Tahrir (Oslobađanje) Podrazumeva nameru džihadista da oslobode sve muslimanske zemlje, pod kojima podrazumevaju sve zemlje, koje su bilo kada u svojoj prošlosti bile pod vlašću kalifata. Istorijska i verska dužnost svakog muslimana je da se žrtvuje za ostvarenje takvog cilja.

Tawheed (Ujedinjenje) Po oslobodenju zemalja koje su nekada bile pod vlašću kalifata, sve muslimanske zemlje moraju se ponovo ujediniti i formirati zemlju bez granica i „lažnih entiteta“.

U trećoj fazi borbe, kada se muslimanske zemlje budu oslobodile od nevernika i ujedinile, najvažniji zadatak za mudžahedine je obnova kalifata. Borba za obnavljanje kalifata počinje još u XIX veku.

Salafisti danas imaju koferentan cilj, a to je ponovno uspostvanje kalifata. To uspostavljanje nasledne vlasti bio bi dobar znak da se pređe na spoljni džihad (džihad prema dar el harb-u), što bi u potpunosti omogućilo povratak fataha. To ujedinjenje moraju izvršiti provereni džihadisti, sve se mora obaviti u skladu sa propisima šerijata uz odobrenje prizatih predstavnika sveštenstva. Prva dva pravila se smatraju sunitskim, razvijena su iz učenja Taqi ad-Din Ahmad ibn Taymiyyah (Ibn Tajmije), dok je treći, inače dugo marginalizovan, proizašao iz šiitskog učenja.⁷⁴

Međunarodne islamske institucije su takođe prihvatile takav vid borbe muslimanskog naroda. Organizacija islamske konferencije je čak formirala institut pod nazivom „Islamski institut odbradne i tehologije,“ sa zadatkom da se uspostavi koegzistencija između tradicionalne islamske ratne doktrine i savremenog prava rata, u cilju stvaranja zajedničke odbrambene strategije islamskih naroda. Na takvoj jednoj konferenciji je doneta odluka, da osnovu islamske vojne doktrine i strategije treba da čine religiozni principi džihada,- navodi profesor Jeftić , naglašavajući, da se u toj odluci najjasnije vidi koliko je neosnovano tvrditi da džihad, za muslimanski svet - nije sveti rat. (na osnovu te odluke, na trećem samitu islamske konferencije, doneta je rezolucija o proglašenju svetog rata protiv Izraela).

Džihadistička ideologija teži da muslimanski svet vrati u vreme prvih osvajanja, i da muslimansko društvo podvrgne strogim zakonima šerijata. U vreme trajanja hladnog rata, džihadistička opasnost je marginalizovana od mnogih zapadnih centara moći. Zapadne sile su džihadiste doživljavali kao saveznike u ratu protiv Sovjetskog Saveza. Kako to često biva u

⁷⁴ Ibidem, str. 88-89.

takvim savezima sumnjivih namera, događaji su pretekli stvarnost. Nije prošlo mnogo vremena, kada se taj isti džihad okrenuo protiv svog vojno-revolucionarnog konsultanta. Odgovor na pitanje ko su džihadisti, zavisi od toga kome ga postavljamo. Kao uvek kada želimo doći do istine, bez obzira sa kog stanovišta polazimo i gde će nas ono odvesti, da li je odgovor neugodan i pitanje mudro postavljeno. Istina je često daleko izvan naših očekivanja, a odgovor se često nalazi u samom pitanju. Ko su u stvari džihadisti? Borci za slobodu ili teroristi. Pitanje ima moralnu semantičku ontološku, sociološku, i logičku dimenziju. Da li međunarodna zajednica vodi rat protiv terorista, ignorišući pri tom razloge njihove borbe, ili su teroristički napadi samo odgovor ugroženih zajednica? Da li se u tim obračunima ignorišu najdublja uverenja i glavni pokretači terorističkih organizacija, ko su im saveznici i zašto, ko su im ideološki neprijatelji, da li iza njihovih agresivnih napada stoji frustracija i nemoć da se otvoreno suprotstave, ili hrabrost da se uopšte suprotstave sili, koja je šireći mirnodopsku politiku i demokratiju, ostavila za sobom milione žrtava. Prve muslimanske vođe, džihad su proglasile šestim stubom islama⁷⁵, jer je džihad i uspostavljen kao obaveza, svakom muslimanu, da stavi na raspolaganje zajednici sva svoja raspoloživa sredstva, čak i sopstveni život.

Nida' al Jihad (poziv na džihad), predstavlja najznačajniju meru u cilju okupljanja i mobilizacije svih društvenih snaga u odbrani interesa muslimanske zajednice. Prvi džihad u istoriji muslimana bio je rat za osvajanje Arabije i njeno ujedinjenje pod barjakom islama, sledeći korak, bio je osvajanje onih oblasti koje su bile izvan uticaja islamske vere. Osvajanje tog sveta bila je očigledno istorijska odluka. Osvajanje „svete zemlje“ od strane krstaša bila je takođe, odluka istorijskih razmera. U tim sudarima civilizacija, koje su se borile za „Božiju pravdu“ i „reč i „slavu“ njegovu, uloge su bile podeljene. Srebriljubci su donosili istorijske odluke, svi drugi su ostajali na zgarištima tih civilizacija.

Podela uloga je i danas ista, razlikuju se samo parole i zastave pod kojima se bore i umiru izvršioci tih odluka. Džihad se danas, smatra profesor Darko Tanasković, šestim stubom islama, jer je uspostavljen kao verska obaveza.

⁷⁵ Pet stubov islama su: 1. Svedočenje, šahada (Shahada) 2. molitva (salat) 3. hodočašće hadž (hajj), 4. milosrđe (zakat); post (savn), Ibidem.str 53.

3.4. Ko su džihadisti

Profil ovih ličnosti imaju neke zajedničke crte. To su obično muškarci, veoma mladi, često čak stidljivi i veoma religiozni navodi Alan Filips opisujući nove kamikaze. Broj onih koji se prijavljuju za preranu smrt u ime „viših ciljeva“ je impozantan - s obzirom na njihove godine. Motivi, kojim su vođeni su različiti. Neki su motivisani osvetom (jer je izraelska vojska ubila njihovog prijatelja ili članove porodice), neki opet, nemaju šansu da pronađu pristojan posao, neke privlači slava i čast koju će njihova porodica imati jer se neko njihov žrtvovao za „opštu stvar“, koja ujedno donosi i finansijsku sigurnost. Za muslimane koji veruju u „opštu stvar“ mučeništvo je blagosloveno bekstvo od nepodnošljive situacije, siromaštva, gladi i beznađa. Ovaj kult mučeništva je tipičan u Palestini, u kojoj je njihov ugled toliko veliki, da se niko ne usuđuje da digne glas protiv takve žrtve.

Samoubilački bombaški napadi potekli su iz iranske revolucije 1979. godine sa snažnom ideologijom šiitskog islama, koji je idealizovao mučeništvo. „Prvi put u savremenoj istoriji ga je primenio Hezbolah protiv Amerikanaca 1983. godine u Libanu.“⁷⁶ „Njegova efikasnost, se pokazala očiglednom, pa se ona proširila na Tamilske tigrove, 1987. na Hamas u Palestini, na Al Kaidu i druge islamske ekstremiste u Kašmiru i Čečeniji između 1998. i 2000. godine. „Termin „bombaš-samoubica“ zamenjen je terminom koji bolje zvuči „operacija mučeništva“ Svi napadači, izvršioci terorističke akcije imaju jednu zajedničku crtu. Njihova nepredvidiva agresija nije samo besciljno uperena protiv ljudskih ciljeva već je prevashodno uperena protiv njih samih. Takav „trijumf,“ sastoji se u tome da se protiv njega ne može boriti, niti ga mogu kazniti, jer on sve to obavlja sam.“⁷⁷ „Zapadna kultura neće nikada moći da se bori sa tim razlogom jer ga ne razume.“⁷⁸ Bivši službenik CIA dr Jerrold Post (Džerold Post) prvi je počeo da pravi psihološke portrete terorista, koji su mnogo govorili o razlozima njihovog pristupanja džihadu.

Džihadisti su često, iz veoma uglednih i bogatih porodica, (svojevremeno je turska islamistička grupa „Sadeet“ partija postigla neverovatnu statistiku, četvrtina njenih članova.

⁷⁶Takvu praksu su pre njih sprovodili samo: pripadnici Libanske fanatizovani borci, Sirijska nacional- socijalna partija” (PSNS) i Hezbolaha. Prva Palestinka koja se žrtvovala, zvala se Uafa Idris, imala je 27 godina i bila pripadnica Brigade mučenika “Al aqsa” Mučeništvo, strast umiranja za veru kod muslimana (ištihad). Vidi više o tome kod: Zoran Petrović, Al-Qaida Usama bin Laden “Zelena Kominternu” protiv judeo-hrišćanske civilizacije, Evro, Beograd.2002., str 65.

⁷⁷ Voa-islam.com, Put vjernika, Ako šehidi nisu mrtvi, gdje su njihove duše?
<http://www.putvjernika.com/Fetve-i-odgovori/sehidske-akcije-samoubilacke-akcije-sehidi-ili-samoubice.html> 21. 07. 2013.

⁷⁸ Eric John Ernest Hobsbawm (Erik Hobsbaum), Globalizacija demokratija i terorizam, Arhipelag, str.126.

bili su inženjeri). Bin Laden je okupio inteligentne, obrazovane, veoma ugledne članove svojih zajednica, pri tom veoma fanatične u veri. Ti mladići su u velikom procentu imali sekularno obrazovanje, (ne medresa) kako je očekivati, ali je karakteristično da i sekularno obrazovanje podržava mržnju prema zapadu!? Pripadnici terorističkih organizacija su uglavnom pripadnici viših i srednjih klasa. Velika većina, čak 73% je bila oženjena, i socijano obezbeđena, sa velikom podrškom svojih supruge, da se bave ovim aktivnostima.⁷⁹ Svi su mahom bili ostvareni kao roditelji, (salafistički principi islama ohrabruju vernike da osnivaju porodicu i imaju veliki broj dece). Studije čak pokazuju, da su teroristi iznenađujuće normalni ljudi. Oni nemaju mentalne poremećaje, nego jasno definisane, životne principe, bez obzira da li su religijski, ili politički.-navodi Majk Sejdžmen, koji se bavio takvim istraživanjima. Oni nisu pokazivali ni najmanje pokazatelje asocijativnosti jer bi ih to sprečavalo da rade u timu, koji je presudan za izvođenje koordiniranih terorističkih akcija, čiji uspeh upravo zavisi od timskog rada. To su mladići koji su rasli sa jakim i pozitivnim vrednosnim sistemima, koje je vera jačala. Kod njih je jako izražena briga za zajednicu.

Ono što je često bilo presudno za bavljenje terorizmom, je jak osećaj otuđenosti, i neprihvatanja od lokalnih zajednica u kojima su, kao pridošlice, bili diskriminirani, nezaposleni i bez nade u sigurnu budućnost. Tražili su neko utočište, koje će im dati emotivno olakšanje. Salafistički džihad je te njihove slabosti obilato koristio, obezbeđujući im utočište, sigurnost i svrhu. Tragajući za osećajem pripadnosti u tuđini, većina je postala pobožna pre priključivanja teroristima. To je za ideologe džihada bilo samo dodatno olakšanje. Pristupanje džihadu je bio proces a ne stvar trenutne odluke, to su njegovi inspiratori i organizatori znali, pa su te mlade ljude polako i mudro uvlačili u džihadizam. Ljudi koji su pogodni za takve akcije su osobe odrasle u religioznom okruženju, u kom su jako važne emocije zajedništva, (islam je jedna od najdruštvenijih religija, jer propisuje molitve u grupi, čak i do pet puta dnevno). Učešće u ritualima, osnažuje religiozna osećanja i generiše grupno jedinstvo i osećanje solidarnosti.“Oni koji smatraju da im društvo u celini najmanje daje, jesu oni koji će se najverovatnije pridružiti džihadu“.⁸⁰

⁷⁹ Više o tome pogledaj kod .Majk Sejdžmen, Terorističke mreže, Udruženje diplomaca Centra Džordž Maršal, Beograd, 2006. godine, str.71-72.

⁸⁰ Ibidem, str.94-97.

IV POGLAVLJE

4.1 NAJZNAČAJNIJE ISLAMISTIČKE TERORISTIČKE ORGANIZACIJE

4.1.1 Začeci stvaranja najmoćnije terorističke organizacije Al Kaide

Prva internacionalna brigada, modernog islama, oformljena je od arapskih boraca koji su počev od 1979. godine, dolazili u Avganistan. Borci za jedinstvenu i slobodnu muslimansku državu, počeli su dolaziti iz Alžira, Iraka, Sirije, Saudijske Arabije, Jordana, Palestine i Egipta. Njihov je cilj bio samo jedan - boriti se kao pravi džihadista, proti nevernika. Njihovo knjiško znanje iz medresa u kojima su bili indoktrinirani i školovani za velike pobjede islama, podstaklo ih je da idealizuju sliku zlatnog perioda salafa, (prvih Vesnikovih sledbenika), čiju su slavu i čistotu nameravali da obnove. Njihova želja za pobjedom išla je do neslučenih granica samožrtvovanja, u kom je koncept istihada (mučeništva), počeo masovno da se primenjuje.

Ljudi ovakvog kova, učeni na vahabistskoj literaturi, postali su osovina borbene, fanatične mašinerije koja će se nazvati Al Kaida. Njihovi apetiti nisu se zaustavljali u nacionalnim okvirima, oni su imali na umu plan megalomaskih razmera - razrađivali su vojne, ekonomske tehničko-tehnološke i strateške dimenzije globalnog džihada.

Ono što će biti koreni budućih globalnih problema, leže u činjenici, da ih je Vašington pomagao u borbi protiv Sovjetskog neprijatelja.⁸¹ Najsramniji rezultat ove podrške, biće ubrzo oštrica onog mača, koji će Vašingtonu izbaciti iz ruke sve adute dobronamernosti. Mnogi dokazi upućuju da je administracija iz Vašingtona ako ne stvorila, ono bar svesrdno pomogla da se stvori, najozloglašenija teroristička organizacija, koja je najviše doprinela oblikovanju džihada i postala njena najelitnija organizacija.

Slogan političkih krugova u SAD-u, koji je često bio upotrebljavan u konvencionalnom govoru "Islam u službi slobodnog sveta", pokazao se kao prilično neinteligentan ili blago rečeno, neoprezno upotrebljavan. Najveći saradnici SAD-a, Pakistan i Saudijska Arabija su potpirivale i svesrdno pomagale ekstremne muslimanske pokrete u Aziji (Rijad ih je finasirao, a Islamabad im je pružao pozadinsku podršku).

⁸¹ CIA je vodila operacije pomoći Avfanistanu, preko Pakistana. Američka pomoć je na početku bila skromna, 20-30 miliona dolara godišnje, da bi osamdesetih godina dostigla vrednost i do 3 milijarde dolara. Vidi više o tome u: Peter L. Bergen, Unutar tajnog sveta Osame bin Ladena- Preduzeće sveti rat, Publicistika, ITP „Pharos“ d.o.o, 2002. godina, str. 108-111.

Reganova administracija je Sovjetskom Savezu postavila trojanskog konja, ali će joj se pogrešna procena i nepoznavanje događaja, kao i islamske civilizacije, rezultirati užasom Pentagona i Menhetna.

Dalekovidi propagatori islama su za to vreme, gradili džamije po celom svetu. "Crno zlato" je obezbedilo muslimanskim zemljama, da milione ljudi, vrati u mračno doba džihada i fataha, ispirajući im mozak salafisko džihadističkim zakonima. Duhovni zarobljenici predhodnih vekova- džihadisti, sve čine u slavu i dostojanstvo Alaha. Za takav mentalni sklop, jedini i pravi put izbavljenja leži u žrtvovanju za dobrobit i korist umme.

Uz svesrdnu finansijsku pomoć bogatih muslimanskih donatora rata, sa tako fanatičnim saborcima, Bin Laden je lako mogao da postane novi "gospodar terora" i da povede džihadsku vojsku celog sveta. Avganistan je doveo salafiste svih boja, vahabiste, takfire koji su sve vreme bili pod zaštitom lokalnih džihadista – Talibana.

Pod ovakvim okolnostima čak i „najislamskija“ Saudijska Arabija, više nije imala uticaja na džihadiste. Avganistanski rat protiv ateističkog Sovjetskog Saveza, bio je početak svih narednih terorističkih apetita. Poraz Sovjeta, ohrabrio je ratnike „zelenog totalitarizma“ da krenu na, pohlepnu neverničku, arogantnu silu „-veliku sotonu“ (kako su džihadisti nazvali Ameriku). Protiv doskorašnjeg saveznika Al Kaida je promenila drevnu filozofiju ratovanja, napali su samu ratnu strategiju neprijatelja (u savremenom ratovanju nazvanom asimetričnim ratom).⁸² Peter L. Berger, u svojoj knjizi Unutar tajnog sveta Osame Bin Ladena, navodi, (prema svedočenjima Osaminog prvog saradnika Khaled al Fawwaz-a), da je na avganistanskom ratištu učestvovalo između 175-250.000 boraca godišnje. Rat je, smatra on, prvenstveno dobijen krvlju Avganistanaca i bogatstvom SAD-a i Saudijske Arabije, koje su zajedno obezbedile za ovo ratište oko šest milijadri dolara. Sredstva je obezbeđivala i Svetska muslimanska liga, na čijem je čelu bio saudijski sveštenik Abd al Aziz bin Baz. Fanatizam boraca i velika novčana pomoć, i potpora koju su dobijali, stvorila je militante, koji će, da ironija bude veća, kasnije biti jedan od njihovih najvećih neprijatelja. Verski fanatizam je taj ključni faktor nadmoći i strateške prednosti, za koju neuporedivo jači neprijatelj, još nije našao rešenje.

⁸² Strategija asimetričnog rata podrazumeva, da se ratuje protiv neuporedivo nadmoćnijeg neprijatelja, kome se ne možeš suprotstaviti sličnom vojnom silom, zato se strategijskim nadoknađivanjem početne nejednakosti, i inteligentnima korišćenjem multiplikovanih asimetričnih mogućnosti nadoknađuje nejednakost. Vidi više kod: Jovan Babić, Nova srpska politička misao, Teorija pravednog rata i moralni status neizvesnosti njegovog ishoda, <http://www.nspm.rs/savremeni-svet/teorija-pravednog-rata-i-moralni-status-neizvesnosti-njegovog-ishod.html>. 21.07.2013.

4.1.2. Al Kaida i rat u Avganistanu

„Ostvario mi se san, u Džalal Abadu, čujem oružje islama, kako tuče po hrišćankim nevernicima. Moja najača emocija bila je ponos, osetio sam se toliko ponosnim na moć koju su muslimani imali i znao sam da će Allah pomoći ovom narodu i ovoj veri, i da će islam na kraju pobediti“

(Šeik Omar Abd ul –Rahman)

Invazija Sovjeta na Avganistan, bila je zamajac stvaranja terorističke organizacije, čije će delovanje obeležiti savremenu istoriju, i postati predmet mnogobrojnih istorijskih, strateških, vojnih, socioloških, religijskih, istraživanja. U vreme sovjetske invazije na Avganistan, Osama bin Mohammed bin Awad bin Laden (Osama ben Laden), umesto vođenja impozantne građevinske kompanije, svog oca, opredeljuje se za vođenje borbe na avganistanskom ratištu, koja će se za koju godinu zaista i pokazati impozantnom. To što je lagodni život, koji mu je garantova očevo bogatstvo i ugled, zamenio progonima, siromaštvom i ratnim stradanjima, dalo mu je najveći kredibilitet, - vođe kome treba verovati.

Kada je uz to sav svoj imetak, upotrebio u korist te borbe, nije bilo većeg dokaza njegovih „ispravnih“ i „čestitih“ namera. U borbama se držao izuzetno hrabro. Bilo je to više nego dovoljno, da se za njim krene, bez pitanja, bez sumje i straha.

Avganistan nije imao razvijenu infrastrukturu ni naoružanje da izdrži dugogodišnje borbe sa Sovjetima, pa je Osama, u korist borbe protiv „nevernika“, počeo i veliku akciju sakupljanja materijalne pomoći, obraćajući se džamijama, saudijskoj vladi, finansijskim i trgovinskim moćnicima u islamskim zemljama. Kvalitativan iskorak u aktivnostima u Avganistanu je i uspostavljanje organizacionog programa i revolucionarnog saveta. Osamin prvi saradnik u uspostavljanju organizacionog programa, bio je vođa Palestinskog Muslimanskog Bratstva, Abdullah Yusuf Azzam (Abdulah Azam). Mladi muslimani su sa oduševljenjem prihvatili njegovu krilaticu („ Samo puška i džihad“ - nema pregovaranja, nema konferencija i dijaloga). Osamino klizanje u politiku, desilo se upravo zahvaljujući velikom uticaju ovog apologete militantnog islama.⁸³

⁸³ Najmilitantniji islamisti Šeih Safar Hawali (Safar Haval) i Šeik Salman bin Fahd bin Abdullah Al-Ouda (Salman Avda), imali su najveći uticaj na Osamu bin Ladena, ali se ipak uticaj Abdulaha Azama posebno izdvaja. Azam je bio predavač na Univerzitetu "Kralj Abdel Aziz" u Džedi, na kom je Osama studirao, i odatle vuče veliki uticaj koji je na mladog Osamu izvršio veoma obrazovan, uticajan i ugledan profesor. Osama ga je smatrao čak svojim duhovnim ocem. Njihove zajedničke ratne aktivnosti u Avganistanu su ih zbližile još više. Posle njihovog ideološkog razlaza, (čak se predpostavljalo da je u ubistvo Abdulaha Azama, organizovao sam Osama bin Laden), veliki uticaj na Osamu, kao i na generacije muslimanskih intelektualca, izvršio je Sajid Kudb, autor knjige Amerika iznutra, u kojoj se mogu naći uzroci i opravdanja za džihad protiv zapadnih sila. Ta knjiga je bila posle kurana, najcitiranija knjiga među muslimanima. Vidi više o tome: Peter L. Bergen,

Zajedničkim naporima su organizovali regrutni centar-Maktab al Kidamat (MAK), regrutne kancelarije bile su osnovane širom sveta. Troškove tih regrutnih centara, finansirao je uglavnom Osama, ličnim sredstvima. U tim centrima su vrhovni stručnjaci obučavali dobrovoljce za sabotaže i gerilsko ratovanje. Ono što je indikativno, je podatak, da su pripadnici dobrovoljačkih snaga učestvovali jedino u salafističkom džihadu, ni jedan avganistanac se nije pridružio Al Kaidi.

Takav podatak je iznenađujući, s obzirom da su kampovi za obuku džihada bili deceniju locirani baš u Avganistanu. Još jedan iznenađujući podatak je da je sve vreme trajanja ratova u Avganistanu, trajao neprekidni antagonizam između avganistanskih mudžahedina i onih koji su u toj borbi bili dobrovoljci, koje su avganistanci nazivali ikvanis (na arapskom braća). Na avganistansko ratište, dolazili su i dobrovoljci sektaši, salafisti i vahabisti, koji su kritikovali avganistancu da nisu „dobri vernici“ jer su se gnušali sufitskog islama koji su avganistanci praktikovali.

Taj antagonizam će deceniju kasnije, doneti prevagu u korist pobede SAD, kada su se isti ti avganistanci, okrenuli protiv braće po oružju, koji se boreći se za oslobađanje njihove domovine, žrtvovali i sopstvene živote. Prostor Avganistanskog rata, bio je prostor za razračunavanja dve velike sile, Sovjetskog Saveza i SAD-a, čiji interesi su se poklapali sa interesima zemlje, koja je bila poprište dugogodišnjih krvavih sukoba. Činjenice o umešanosti CIA, u operacije u Avganistanu su brojne i mogu se naći u mnogim izvorima. CIA je u prikrivenim operacijama donirala velika finansijska sredstva, da bi podržala borbu mudžahedinske gerile, protiv Sovjetskih vojnih snaga.⁸⁴ Odluka SAD-a, da se avganistancima daju američki projektili „stinger,“ okrenula je tok ratnih pobeda mudžahedina- smatraju vojni eksperti (stinger je najefikasniji ručni protivvazdušni projektil).

Unutar tajnog sveta Osame bin Ladena- Preduzeće sveti rat, Publicistika ,ITP „Pharos“ d.o.o, 2002. godina, str. 88-91.

⁸⁴Kada su Sovjeti napali Avganistan, Karterova administracija je brzo napravila plan podrške mudžahedinima. Najznačajniji deo plana bio je „mogućnost demantovanja“ takvih namera. CIA je kupovala oružje od Egipta i Kine, da bi zatrla trag svog učešća u ratom opustošenom Avganistanu. Američka pomoć je počela 1980. sa skromnim sredstvima od dvadesetak miliona, da bi ubrzo narasla do sume od 630 miliona dolara na godišnjem nivou. Novac je išao preko Pakistana. Vidi više o tome Peter L Berger: Unutar tajnog sveta Osame bin Ladena, ITP” Pharos” d.o.o., 2002. god str. 110-111.

Evroatlanske integracije su deo plana da se geopolitički okupira Rusija sa severa, zapada i juga. Sa tako obezbeđenim zapadnim bokom, glavni strateški prodor, uperen je ka Centralnoj Aziji i njenim bogatim izvorima nafte i plinskim rezervama. Otkrića takvih energetskih resursa, reaktualizovali su veliku igru koja se još u XIX veku igrala oko Avganistana. Mnogi izvori među njima i Veronika Moris, francuska novinarka, povezana sa visokim obaveštajnim krugovima, tvrdi da je upravo od njih dobila informacije da Bin Ladena regrutovala CIA, u Istanbulu 1979. godine, koji je bio tranzitno mesto ka avganistanskoj gerili, i da je upravo zahvaljujući saradnji sa CIA, imao saznanja o finansijskim rajejima i tajnim kanalima pranja novca i drugim finansijskim mahinacijama.

U poznatom intervjuu francuskom nedeljniku „Nuvel observater“ u januaru 1998. godine, Zbignjev Kazimirz Bžežinski (Zbignjev Bžežinski), geostrateg i državni savetnik za nacionalnu bezbednost, koji je služio u administraciji Džejms Erl „Džimi“ Karter, mlađi (Džimija Kartera), izjavljuje dalje, da su šest meseci, pre nego što je Sovjetska armija ušla u Avganistan 1979. godine, američke tajne službe već stvarale prve jedinice mudžahedina i pružale im sveskoliku pomoć, kao i da je ova pomoć Avganistanu, upravo data, da bi uvukla Sovjete u rat sa Avganistanom i napravila im njihov vijetnamski rat. Kada je novinar „Nuvel observater“-a pitao u jednom intervjuu objavljenom 1998. godine, Bžežinskog, da li žali što je njihova pomoć Avganistanu izazvala islamski integrizam, Bžežinski je odgovorio pitanjem, da li su značajniji sa istorijskog stajališta talibani, ili pad sovjetske imperije? Zapadnoj alijansi je po svemu sudeći mnogo važnije što je pala sovjetska imperija, i što se nakon toga, Centralna Evropa oslobodila sovjetskog uticaja i na taj način ubrzala kraj hladnog rata ostavljajući zapadnoj alijansi ulogu glavnog svetskog žandarma (što je po svemu sudeći i bio njihov cilj).

4.1.3. Talibani

Da bi se shvatila sama suština islamskog radikalnog i ekstremnog angažmana, neophodno je objasniti i ulogu Talibana u tom kontekstu. Ovaj pokret (versko-politički, kulturni) osnovali su avganistanski učenici, koji su za vreme avganistanskog rata, bili u egzilu u Pakistanu.⁸⁵ Talib na arapskom jeziku znači student, zapravo student prava, a izraz talibani je njegov plural.⁸⁶ Talibani su sunitska, ekstremna fundamentalistička grupa, koja je u Avganistanu bila na vlasti od 1994-2001. godine. „Talibanizam“ je fenomen vezan za politički islam. Talibani islam shataju kao generički diskurs, duboko ukorenjen u tradiciji, koji neprihvata evoluciju i procese transformacije. Svaki vid modernizma, pravi sve veći ponor između ta dva civilizacijska poimanja sveta. Mullah Mohammed Omar (Mula Omar), neprikosloveni lider talibana je uz pomoć Pakistanaca preuzeo vlast u Avganistanu 1998. godine, i uveo najstrožije islamske zakone. Talibani su uspostavili stroge režime kažnjavanja nazvane Hodud. Poznato je veoma nečovečno kažnjavanje žena za svaki prekršaj strogih verskih pravila. Žene nisu smele da se obrazuju, rade, izlaze na ulicu, bez pratnje nekog muškog srodnika, a bičevanjem

⁸⁵ Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str str 210.

⁸⁶ Ibidem, str. 210.

su bile kažnjavane, za svaki vid verskih prekršaja (nenošenje burke je kažnjavano javnim linčom).

Kao lični prijatelj velikog „Amirula“,⁸⁷ Osama će staviti na raspolaganje Talibanima velika finansijska sredstva, pomoći će im da ih uvećaju raznim finansijskim malverzacijama preko njegove banke u Kartumu. U tu svrhu je i reaktiviran „opijumski put.“ Mula Omar i njegovi Talibani uveli su najstrože islamske zakone koji su veoma kritikovani na zapadu, ali su proizveli i neke pozitivne efekte. Američka administracija je u sukobima podržavala Talibane i njihovog vođu Mulu Omara, dozvoljavajući čak i limitiranu proizvodnju opijuma od 400 tona godišnje,⁸⁸ ali je saradnja prekinuta posle „velikog udara“ 2001. godine. Talibanizam nameće jedan autoritaran model, koji zamenjuje vladu naroda, vladom tutorisanja, koja svoje izvore nalazi u dogmi. Za njih je pravo, verski fenomen zasnovan na šeriji. Promoteri talibanizma nametali su ga putem zločina i represije.

Društvo se mora prilagoditi njihovim fundamentalističkim učenjima. Ultratradicionalistički nastrojeni, Talibani su čak i zabranjivali gledanje televizijskog programa, slušanje muzike, i sve druge aktivnosti koje su se mogle smatrati prozapadnim navikama.

Talibanski pokret je stvoren od strane pakistanske obaveštajne službe, u cilju podsticanja i podržavanja religijskog fanatizma, za vreme avganistanskog rata. Paštunska ratnička plemena su bila spona između Pakistanskih obaveštajnih službi i Avganistanskih boraca.

⁸⁷Mula Omar je slepi vođa avganistanskih Talibana, lični prijatelj bin Ladena, koji mu je za ženu, dao svoju kćerku. Uspeo je da u zemlji, gde važe stroga kastinska i plemenska pravila, od siromašnog nepismenog seljaka dođe do titule „Amirula“ što je u islamu titula odmah posle proroka Muhameda. Ovu titulu je zaslužio zbog žestoke borbe sa svojim sledbenicima, protiv nepravde, nereda, samovolje lokalnih vođa, korupcije i svih pošasti neorganizovanog društva, osiromašenog ratovima i siromaštvom. Za vreme njegove vladavine proterani su komunisti, zbrisan korupcija, i umesto nemorala koji je vladao državom u svim njenim segmentima, uveo šerijat, pravdajući to moralnim pročišćenjem društva. Uveo je velike promene u državnu upravu, ozvaničio zabranu proizvodnje maka za opijum. Zabrana proizvodnje je izazvala ogromno nezadovoljstvo među plemenima, što je izazvalo pad njegove popularnosti. Sve je rezultiralo velikim porazom talibana 2001 godine. Bio je veliki prijatelj Osami bin Ladenu. Kada je američka administracija zahtevala izručenje Osame, Avganistanci ga nisu predali (u znak zahvalnosti). Zabeležena je veoma poučna priča o tome. Kada je u posetu Šeiku Junisu Kalisu, došao Saudijski ambasador da ga natera da predaju bin Ladena, on mu je odgovorio sledeće: „O Sulejmane, mi smo Avganistanci. Ako bi stoka, u zemlji dve Svete Džamije, goveda ovce, kamile tražile našu zaštitu, mi bi smo ih sigurno zaštitili na najbolji mogući način, i ne bismo ih predali nikome. Dakle, na koji način mi postupamo sa čovekom od koga smo videli samo podršku, Džihad i obdarenost? A tu su i grobovi njegove braće i njihovih martira, u svakom regionu Avganistana. To neće biti!“ Citirano prema: Zoran Petrović, Al-Qaida Usama bin Laden „Zelena Kominternu“ protiv judeo-hrišćanske civilizacije, Evro, Beograd.2002.,str 56.

⁸⁸Po podacima Kancelarije UN, za proizvodnju opijuma i prevenciju zločina, iz 2001. godine, u Avganistanu je 91.000 hektara bila pokrivena poljima maka. To je bilo 75% proizvodnje ovog opijata u celom svetu. Ova zabranjena delatnost, proizvodnja i promet opijata su nesmetano, uz saznanje američkih zvaničnika, uz saradnju albanske, uzbečke i pakistanske mafije, predstavljala najveći izvor zarade. Ovi poslovi su avganistanskim plemenima donosili od 2 do 5 milijardi dolara. Vidi više u: Kancelarije UN, za proizvodnju opijuma i prevenciju zločina, iz 2001. Avganistan FATF tipologija Finansiranje terorizma, http://www.apml.gov.rs/REPOSITORY/347_tip-ft-lat.doc 23. 07. 2013.

Kao i u svim ratovima, zavađene strane su imale podršku spoljnih inspiratora. Plemena sa severa su u podržavale američke vojne trupe, a Talibane, Pakistan i Saudijska Arabija. Pakistanci su igrali veoma lukavu i simultanu politiku sa Amerikancima i Saudijcima. Rijad se plašio revolucionarnog potencijala avganistanskih dobrovoljaca, koje su nastojali da što duže zadrže u Avganistanu. Saudijski su zauzvrat, lobiranjem u Vašingtonu, zalagali za povoljnije pozicije u dobijanju materijalne pomoći od SAD-a. Najperfidnija igra Pakistanaca se videla u tajnim obukama islamista, koju je organizovao Islamabad, pripremajući ih za operacije u Saudijskoj Arabiji protiv režima u Rijadu. Pakistanci su, po nalogu Amerikanaca, uklanjali talibanske logore za obuku, da bi ih tajno, otvarali na drugim lokacijama.

4.1.4. Sudanski egzil

Posle desetogodišnjeg rata Avganistan je pobedio Sovjetski Savez. Ta pobeda daće Avganistanskim borcima džihada, moralnu snagu i osećaj nadmoći čije su posledice, najpogubnije upravo za one učesnike, koji su im i omogućili pobedu nad zajedničkim neprijateljem. Veliki donatori će „9/11“, 2001, godine, biti žrtve te Pirove pobede. U svim džihadističkim pohodima, avganistanski veterani, bili su akcioni, moralni, pa čak i finasijski saučesnici, na rušenju sekularnih vlada. Obučeni „Psi rata“, obučavani po raznim kampovima za nova zverstva, na koje ih je pozivala nevidljiva ruka velikog Alaha, uz donacije onih, koje su nazivali „velikom satanom“, krenuće na sve strane sveta.

Bin Laden i njegovi „Avganistanci“ okrenuli su se protiv SAD 1990. godine, posle osnivanja američkih tajnih baza u Saudijskoj Arabiji. Sa njihove tačke gledišta, bio je to pandan Ruskoj okupaciji Avganistana i naročito, povreda specijalnog statusa Saudijske Arabije (čuvara najvećih svetinja islamskog sveta, - Meke i Medine). Posle desetogodišnjeg rata u Avganistanu, Osama bin Laden se posle kratkotrajnog zadržavanja u Saudijskoj Arabiji, seli u Sudan.⁸⁹ U privredu i razvoj infrastrukture Sudana, uložio je velika finansijska sredstva,

⁸⁹Mnoštvo biografskih podataka o Osami bin Ladenu, i svedočenja njegovih saboraca, upućuju na veliku prekretnicu, koja se u njegovom životu, desila posle Iračkog napada na Kuvajt. Osama se stavio na raspolaganje otadžini, sa svim svojim prekaljenim avganistanskim borcima, što je Saudijski kralj odbio. Razlog njegovog odbijanja je bila konsultacija sa službama SAD-a, koje su kralju predložile da je saradnja sa revolucionarno raspoloženim, tada već opasnim i respektabilnim muslimanskim vođom neprimerena, i kompromitujuća. Amerikanci su očito imali svoje interese, pošto su se obreli na vatrene linije, očito zbog koristi, koje će im prisustvo na naftom bogatom području, biti od velike koristi. Osama je, po rečima njegovih saradnika, bio veoma razočaran ovakvom odlukom, i smatra se da ga je to bacilo u radikalne islamističke vode. Svaki kontakt sa dvorom je otada prestao. Osama je odbio da bude proizvod i žrtva političkih

uglavnom sa ciljem da se obezbedi posao za mudžahedine, koji su mu u pauzama između terorističkih akcija, bili verni pratoci i lična garda. Zbog svoje značajne uloge u privrednom razvoju Sudana, bio je veoma cenjen od lidera te zemlje Omar Hassan Ahmad Al-Bashir (Omara Albašira), a sa vođom Nacionalnog islamskog fronta Allama Hassan Turabi (Hasanom Turabijem), bio je u bliskim prijateljskim odnosima. U Sudanu je bio osnivač „Al Šamal“ islamske banke koja je bila centar akcija koje su imale za cilj da pomognu islamsku revoluciju. Zbog takvih prijateljskih odnosa, sa vođom ozloglašene terorističke organizacije, Sudan je dugo bio na crnoj američkoj listi.

Sudan mu je dugo bila zemlja utočišta, mada su mnoge bezbednosne službe, nastojale da se dokopaju uglednog gosta i neugodnog islamiste. Da bi se oslobodila takvog kompromitujućeg položaja, sudanska vlada je čak zatražila da Osama bin Laden napusti njihovu teritoriju.⁹⁰

Posle takvih zahteva, Osama se ponovo seli za Avganistan 1996. godine. Posle straha Saudijske Arabije da bi revolucionarne aktivnosti Bin Ladena, mogle da štete njihovim državnim interesima. (Saudijska Arabija je kontrolisala 11% proizvodnje i prometa svetske nafte, a dodatni problemi su bili i pad njene cene), i činjenice da njegovo držanje i odvažnost, mogu da zaraze njihovu mladež, odlučili su da preduzmu mere protiv njegovog delovanja.

Sudanski režim dobija sve više kritike zbog prisnih odnosa sa Osamom. Vašington, tj. (William Jefferson „Bill“ Clinton (Bil Klinton)) 1996. godine, potpisao strogo poverljivu naredbu CIA, da razori Ladenovu mrežu, koristeći sva raspoloživa sredstva. Posledica orkestriranih pokušaja, razaranja Ladenove terorističke aktivnosti bili su organizovanje nekoliko atentata na Bin Ladena.

Posle odlaska iz Sudana (zbog američkih pritisaka na Sudansku vladu) i neuspelih atentata, Osama se sa porodicom i najbližim saradnicima seli za Avganistan, koji je bio Medina XXI veka. Po rečima prvih saradnika, njegovo ponašanje je vidno bilo promenjeno imao je poverenje samo u najuži krug svojih saboraca.⁹¹

Akcija „Kobar“ je početak zvaničnog lova na Osamu bin Ladena.⁹² Za tu akciju, bile su angažovane međunarodne plaćeničke grupe ubica, koje su prošle dodatne obuke u CIA službama, koja je brojala oko hiljadu plaćenika, koji su u blic krig akciji iz Pakistana, krenuli za Avganistan u nezapamćeni lov, na jednog teroristu. Osamina služba obezbeđenja, se i tada

manipulacija između SAD-a i Saudijske Arabije. Vidi više o tome kod: Peter L. Bergen Unutar tajnog sveta Osame bin Ladena, preduzeće Sveti rat, ITP „Pharos“ d.o.o 2002.str. 123-146.

⁹⁰ Peter L. Bergen, Unutar tajnog sveta Osame bin Ladena- Preduzeće sveti rat, Publicistika, ITP „Pharos“ d.o.o, 2002. godina, str 143.

⁹¹ Zoran Petrović, Al-Qaida -Usama ben Laden i “Zelena Kominternu” protiv judeo-hrišćanske civilizacije, Evro, Beograd, 2002. godine.str 47.

⁹² Zoran Petrović Al-Qaida -Usama ben Laden i “Zelena Kominternu” protiv judeo-hrišćanske civilizacije, Evro, Beograd, 2002. godine.str 48.

pokazala obaveštenijom i spremnijom, jer akcija nije ni tada uspela. Ni velika medijska kampanja, u kojoj su svi mediji pozivali gledaoce da ga odaju ili daju bilo kakve podatke od značaja za njegovo hvatanje, ni ponuđena nagrada od 50 miliona dolara, nisu urodile plodom. Bio je to samo još jedan dokaz velike popularnosti Osame bin Ladena i njegove Al Kaide. Najsavremenija tehnologija koju poseduje NATO, najveća obaveštajna služba američka CIA, najveći vojni budžet koji je imao SAD, (400 milijardi dolara), nisu bili dovoljni da se uhvati terorista, koji je bio Emir muslimanskog sveta. Al Kaida je beležila sve više članova, mahom mladih i obrazovanih ljudi, bio je to prvi dokaz da razlozi pristupanja Al Kaidi nisu bili finansijske prirode. Ne samo da se nije povukao, nego je posle svih tih pritisaka, organizovanih potera i pretnji, Osam bin Laden, 2004. godine, u vreme američkih izbora, poslao George W Bush (Džordžu Vokeru Bušu) preko katarske Al Džazire, poruku o odmazdi za svaku muslimansku žrtvu. Javno je izgovorio, na opšte odobravanje mnogih žrtava američkih "mirnodopskih akcija," da je Buš uprljao ruke krvlju svih žrtava (i muslimanskih i američkih) zbog nafte, i posla za njegove privatne kompanije. Svaka akcija muslimana je izazvana reakcija, koja će se završiti propašću Amerikanaca. Veliki strah Vašingtona pojačan je dokazima bezbednosnih službi, da se planira teroristički napad na samu teritoriju SAD-a.⁹³ U poznatom obraćanju američkoj javnosti, Bin Laden je u maniru velikog stratega i ratnika, upozorio američku administraciju, da ga je na nove napade, naterala slika razorenog i uništenog Libana. Njegova strategija je išla u dva pravca: da prisili SAD da napusti vojno okupiran muslimanski svet, i da sa vlasti skinu one muslimanske lidere, koji su se ponašali kooperativno u tim napadima, kao i da prestane podržavanje Izraelskih snaga. Uoči samih izbora, Osama je upozorio američke predsednike, da je bezbednost Amerikanaca u njihovim rukama. Ova objava je izbila sve adute, onima, koji su ga smatrali ratnim i verskim fanatikom. U maniru zapadnog političara, Osama je pokazao da svaki napad Al Kaide, duboko, uzročno posledična reakcija muslimanskog sveta.

⁹³ Vidi više o tome na: Vesna Popović, Uticaj objavljivanja video snimka lidera Al kaide na ishod predsedničkih izbora u Americi, Tempirana politička bomba Osame bin Ladena, Vidi više o tome na sajtu: Glas javnosti, Vesna Popović, Tempirana politička bomba Osame bin Laden <http://arhiva.glas-javnosti.rs/arhiva/2004/11/01/srpski/SP04103101.shtml>.24.07. 2013.

4.1.5. Ideološki ciljevi Al Kaide

Ideološki razlaz sa osnivačem MAK-a, Abdullah Yusuf Azzamom (Abdulah Azamom)⁹⁴ doveo je do stvaranja Al Kaide, koja je od kada je osnovana, djelovala na svim ratnim teritorijama. Al Kaidu, avangardnu terorističku organizaciju, osnovao 1988. godine, već čuveni terorista, Muhamed Bin Avard bin Osama bin Laden (Usamah Bin-Ladun). Smatra se multinacionalnom terorističkom organizacijom, koja diriguje svim aktivnostima islamskih militantata izraslih iz afganistanskog rata protiv Sovjetskog Saveza. Al Kaida je tehnički, ideološki, finansijski i vojno, pomagala muslimanske borbe na svim ratištima (Tadžikistan, Alžir, Pakistan, Čečenija, Kosovo, Somalija, Jemen, Avganistan).

Al Kaida je i u organizacionom, vojnom, operativnom, strategijskom smilu napredovala pa je 22. 02. 1988. godine, Bin Laden, obnarodovao stvaranje „Al-Džaba al- Islamija al- Alamijali –Qital al-Jahud val-Salibin“- Islamskog svetskog fronta, za borbu protiv Jevreja i krstaša.⁹⁵

Objava rada tog fronta je ključna za pripremu delovanja Al Kaide, za terorističke napade. Poznata imena koja su učestvovala u stvaranju te organizacije su: Ayman Mohammed Rabie al-Zawahiri (Ajman al Zavahiri) -vođa egipatskog „Džihada Refa'i Ahmed Taha (Rifai Ahmad Taha), -vođa Islamske grupe i Ladenova desna ruka. Organizacije koje su najavile svoje učešće u Islamskom frontu su:

⁹⁴ Sukob između Abdulaha Azama i Osame bin Ladena je koncepcijske prirode. Osama je imao po mišljenju Azama megalomanske apetite, jer je želeo da širi islamsku revoluciju širom planete, a Azam je nameravao da se vojno pomaže muslimanima samo na teritoriji gde se vode vojne aktivnosti.

⁹⁵ Tekst deklaracije: "Od kada je Alah položio Arabejsko poluostrvo, stvorio njegovu pustinju i isrtao mora, nikada ga tako velika katastrofa nije pogodila kao kada su se hrišćanske legije proširile kao kuga, napunile njegovu zemlju, počele da jedu njegove resurse, uništavaju njegovu prirodu i ponižavaju njegove vođe. Niko danas ne osporava tri činjenice koje ponavljaju svedoci i sa kojima se slažu svi koji su pravedni. To su: Amerika okupira najsvetliju zemlju islama, arabijsko poluostrvo krade njegove resurse, diktira njegovim vođama, ponižava njegov narod i straši njegove susede. Koristi svoja pravila na Poluostrvu kao oružje borbe protiv susednih islamskih naroda. Najočigledniji dokaz bio je kada su Amerikanci otišli predaleko u svojoj agresiji protiv naroda Iraka. Uprkos ogromnom razaranju iračkog naroda od ruku hrišćanskog saveza i velikog broja žrtava koji prelazi milion. Amerikanci još jednom pokušavaju da ponove te užasavajuće masakre kao da nisu zadovoljni dugom blokadom ili razaranjem. Evo gde danas dolaze ovde da iskorene ostatak tog naroda i ponize njegove muslimanske susede. Premda su američki ciljevi tog rata verski i ekonomski, oni treba da posluže jevrejskog državi i skrenu pažnju sa njene okupacije Svete zemlje i ubijanja musliman u njoj. Najočigledniji dokaz tog jeste njihova upornost da unište Irak, najmoćniju susednu arapsku državu. Svi ti zločini i nesreće jasna su američka objava rata Alahu, njegovom Proroku i muslimanima. Na osnovu toga i u nameri da štujemo Svemoćnog, mi svim muslimanima dajemo sledeću presudu: Presuda da ubijaju i bore se sa Amerikancima i njihovim saveznicima, bilo civilima ili vojnicima, dužnost je svakog muslimana koji je u stanju da to čini u svakoj zemlji. U ime Alaha, mi pozivamo svakog muslimana koji veruje u Alaha i moli ga za oprostaj da se povinuje Alahovoj naredbi ubijajući Amerikance i kradući njihov novac na svakom mestu, u svako vreme i gde god je to moguće. Mi takođe pozivamo muslimanske učenjake, njihove verne vođe, mlade vernike i vojnike da pokrenu ofanzivu na američke vojnike Sotone i njihove saveznike đavole" Vidi više o tome kod: Peter L. Bergen Unutara tajnog sveta Osame bin Ladena, Preduzeće sveti rat, ITP "Pharos" d.o.o. 2002. godine, str. 150.

- Egipatska oružana grupa,
- Pakistatnsko društvo naučnika,
- Partizanski pokret Kašmira,
- Egipatski džihad,
- Avganistansko vojno krilo komisije „Savet i reforme“,
- Džihad -pokret Bangladeša.

Ove organizacije su pretile novom, još većom žestinom, jer im je kohezionu i organizacionu snagu davao novouspostavljeni član šure (konsultativnog saveta)- lično Osama bin Laden. Ostvarivanje verskih i političkih ciljeva, preko terorističkih akcija je njihov dugoročni cilj, a smenjivanje jeretičkih vlada, i zatrašivanje i likvidacija nevernika, najbrži način, da se ti ciljevi i ostvare.

Glavni strateški ciljevi Al Kaide su zbacivanje jeretičkih i korumpiranih muslimanskih vlada, radikalizovanje rada islamskih grupa i stvaranje novih, gde god se pojavi potreba za njihovim akcijama. Prvenstveni i globalni cilj Al Kaide je ipak bio rat protiv SAD, koju su smatrali najvećim neprijateljom islama, nazivajući je „velikom sotonom“. Od kada je došao na čelo Al Kaide, Osama je izdao čak tri fatve, koje pozivaju muslimane na oružje protiv SAD-a. Ogorčenje Bin Ladena je upereno protiv brutalne podrške SAD-a, izraeskoj vojnoj okupaciji (traje 35 godina), protiv ekonomske, diplomatske i vojne podrške koju im Vašington pruža, protiv ubijanja Palestinaca, preuzimanja kontrole nad resursima muslimanskih zemalja, napadima na njihovo civilno stanovništvo, protiv podrške Sadam Husein Abd el Madžid el Tikriti (Sadamu Huseinu), koji je nemilosrdno ubijao Kurde.⁹⁶

Spoljnopolitički ciljevi Ladenove Al Kaide su:

- Sprečavanje američke pomoći Izraelu, i eliminacija jevrejske države, na čijem će se mestu stvoriti islamska palestinska država.
- Povlačenje svih američkih i zapadnih vojnih snaga sa Arabijskog poluostrva i svih muslimanskih teritorija.
- Sprečavanje svakog američkog angažovanja u Iraku i Avganistanu
- Sprečavanje svake vrste pomoći zapadne i američke pomoći ruskoj, indijskoj i svakoj drugoj vladi u ugnjetavanju muslimana.
- Povratak potpune muslimanske kontrole nad svetskim izvorima energije i vraćanje na tržišne cene, završavajući na taj način osiromašenje muslimana, izazvano cenama nafte koje su arapski režimi postavili da smire Zapad
- Smena muslimanskih režima koji ne vladaju shodno islamu, a štiti ih Zapad.⁹⁷

⁹⁶ Intervju sa Noamom Čomskim, Svetlana Lukić i Svetlana Vasović Studio B92. Wall Street Journal je 14. 09. 2001. godine, objavio istraživanja javnog mnjenja, koje je vršeno među bogatim i privilegovanim muslimanima u regionu Zaliva. Njihovi stavovi po tom pitanju, bili su gotovo indentični. Vidi više o tome na sajtu: <http://www.b92.net/intervju/2002/chomski.php> 27. 07. 2013.

⁹⁷ Preuzeto od: Marko Lopušina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006. godine, str 18.

4.1.6. Organizacija Al Kaide

Al Kaida – (Baza)-, Svetski islamski front -(al-Qa'ida – The Base, World Islamic Front) postaje teroristička organizacija, koja ima sve više mladih pridošlica, željnih da pođu u ratna područja, u odbranu islamskih interesa. Praktični Ladenov duh, je tražio rešenje za dovođenje u red svih podataka vezanih za pridošlice i njihovu dokumentaciju. Ta pozadinska aktivnost zahtevala je potpunu reorganizaciju i uvođenje reda u podatke o aktivistima.⁹⁸ Počela je potpuna kontrola svih podataka koji bi mogli da budu od koristi Al Kaidi. Evidencija je pokrivala sve obaveštajne podatke markiranjem boraca i njihovih porodica do socijalne slike, i aktivnostima na frontu. Ova detaljna baza podataka nazvana je Al Kaida što na arapskom znači „Baza“. Ime se odnosilo na regrutovanje mudžahida. Kada pođu teške vojne obuke, članovi Al Kaide, polažu zakletvu bin Ladenu, koja se zove „bajat“,⁹⁹ podrazumeva žrtvovanje sopstvenog života za vođu, bez ikakvog pogovora. Sve aktivnosti vezane za pridošlice zajedno su vodili bin Laden i. Abdulah Azam. Posle Azamove smrti, Osama te aktivnosti premešta u Pešavar, gde formira štab „Beit Al Ansar“ čiji su članovi, ljudi iz samog vrha Al Kaide. Al Kaida je zamišljena kao stožerna organizacija, oko koje će se mrežnom organizacijom sa njom povezati mnoge druge terorističke organizacije i pokreti. Globalni konglomerat Al Kaide čini čvrsto jezgro od oko 5000 ljudi. Najveći oslonac su jataci kojih ima u 60 država, što nije pošlo za rukom ni jednoj organizaciji na svetu do sada.(približnu podršku je imala kominterna).¹⁰⁰ Ljudi koji su angažovani za terorističke napade su učesnici avganistanskog rata, nazvani „prvom generacijom“ najbolji borci, ljudi u punoj životnoj snazi od 25-30 godina. ¹⁰¹Al Kaida svoju organizaciju temelji na strategijskoj dubini, koja se zasniva na kohezionim međuliderskim vezama, sa najopasnijim terorističkim organizacijama sveta: „ Hamasom“, „Islamskim džihadom“, alžirskom GIA, libanskim Hizb – Alahom“, iranskim „Pazdaranima“. Al Kaida je organizacija koja je sačinjena od mrežne strukture, više različitih, terorističkih organizacija iz različitih zemalja.

Al Kaida je sačinjena od četiri klastera.

⁹⁸ Zoran Petrović, Al-Qaida -Usama bin Laden i “Zelena kominterna” protiv judeo-hrišćanske civilizacije”, Beograd, 2002. godine, str 61.

⁹⁹ Mark Sejdžmen, Terorističke mreže, Udruženje diplomaca Centra Džordž Maršal, altera Beograd, 2006 str.104

¹⁰⁰ Zoran Petrović Al-Qaida -Usama bin Laden i “Zelena kominterna” protiv judeo-hrišćanske civilizacije”, Beograd, 2002. godine, str.62.

¹⁰¹ Mark Sejdžmen, Terorističke mreže, Udruženje diplomaca Centra Džordž Maršal, altera Beograd, 2006 str 81.

Prvi klaster je centralni štab. Ovaj klaster čini samo vođstvo pokreta. Velika većina njih je učestvovala u avganistanskom ratu. Oni nisu direktno umešani u operacije, nego ih odobravaju i osmišljavaju. Uglavnom su odgovorni za logističku podršku, i za propagandu džihada. Većina tih boraca je učestvovala u avganistanskom ratu. Oni su idejni tvorci svih operacija.

Drugi klaster čine teroristi iz Arabije (S.Arabija, Egipat, Jemen, Kuvajt) takozvani Arabijski klaster.

Treći klaster sačinjen je od članovi džihada iz područja severne Afrike, takozvanog Magreba (Maroko, Alžir, Tunis) čine ga uglavnom naturalizovani Francuzi.

Četvrti klaster je najuticajniji u području jugoistočne Azije, i sastoji se, najvećim delom od pripadnika Džami Islamiye, čiji je centar u Indoneziji i Maleziji, takozvani Jugoistočnoazijski klaster.¹⁰²

Glavni Štab Al Kaide sačinjavaju njeni najeminentniji članovi. Egipćani su najbrojniji članovi glavnog štaba, njima pripada čak 63%, ukupnog članstva, ostali članovi su poreklom iz Saudijske Arabije, Kuvajta, Jordana, Iraka, Sudana, Libije. Čak 58% članova glavnog štaba, bilo je hapšeno pre pristupanja Al Kaidi. Egipćani su dominantni sa svojom Kudbijanskom ideologijom militantnih islamista, tako da se može reći, da su koreni globalnog džihada potekli iz Egipta, a ne kako se obično misli iz Saudijske Arabije ili Avganistana.¹⁰³

Rukovodstvo glavnog štaba čine:

Osama bin Laden osnivača i idejni tvorac organizacije,

Operativni komandanti i članovi najužeg rukovodstva bili su :

(Ayman Mohammed Rabie al-Zawahiri) **Ajman Al Zavahiri** njemu je bio podređen (Mustafa al-Hawsawi) Mustafa Ahmed

(Sulejman Abu Gait) **Sulajman Gait** njemu podređen Saif al-Adel (Saih Al- Adil) (Mohammed Atef)

Mohamed Atef i njemu podređen Mamdouh Mahmud Salim (Mamdul Mahmud Salim)

Posle američkog napada na Avganistan, tridesetjednogodišnji Palestinac, Abu Zubaydah (Abu Zubaida), postaje novi šef međunarodnih odnosa, (umesto Mohameda Atefa) sa zaduženjem da okuplja muslimane spremne da umru, za džihad. Samo će najbolji među njima biti

¹⁰² Mark Sejdžmen, Terorističke mreže, Udruženje diplomaca Centra Džordž Maršal, Beograd, 2006. godine str 65

¹⁰³ Ibidem, str.65

odabrani da uđu u politbiro Osame bin Ladena. Bezbednosna kontrola je potencijalne kandidate i njihove porodice markirala do najmanjih pokazatelja njihove podobnosti.

Za mlade ljude, koji su se odvažili da se žrtvuju za džihad, bila je najveća čast, biti u blizini velikog Emira. To je polazilo za rukom samo najobrazovanijim, najodvažnijim, najinteligentnijim mladim ljudima.¹⁰⁴ Bezbednosna kontrola je potencijalne kandidate i njihove porodice markirala do najmanjih pokazatelja njihove podobnosti. Od 2002. godine, čak su i žene postale martiri (borci koji su se žrtvovali za džihad -samoubice).¹⁰⁵ Elitna jedinica koja je imala zadatak da čuva bin Ladena, zvala se „Crna garda.“ Al Kaida se sastoji od 24 terorističke grupe i ima između 5-12 hiljada članova. Na njenom čelu bio bin Laden lično, savetovao se sa konsultativnim telom (šura), komiteti su bili zaduženi akcione, administrativne, organizacione, operacione i druge poslove ponaosob. Al Kaida radi na principu ćelija. Suština takvog delovanja je da svako saznaje samo deo operativnog plana, koji je neophodan za izvršenje akcije. Al kaida je dala Planetarni značaj džihadu, i postala naozloglašeni i najorganizovanija teroristička organizacija, koja je postala simbol otpora, Zapadnim imperijalnim osvajačima. Osama bin Laden je sebe upisao u istoriju muslimanske civilizacije, jer je bio najbliže ujedinjenju muslimanskog sveta, što je san svih muslimana, koji čine gotovo četvrtinu svih stanovnika planete. Osama bin Laden je za većinu njih bio i ostao heroj.

Alkaidizam je doneo novinu.

- Novi sofisticirani metodi delovanja (mešavina metoda klasičnog terorizma i metoda obaveštajnog delovanja.
- akciono pomirenje šita i sunita
- insistiranje na spektakularnosti (značajne mete i veliki broj žrtava)
- terorizam postaje morbidni sport (mračni rekordi)
- prva izrazito multinacionalna islamistička teroristička grupa
- nova vrsta pretnje
- terorizam je definitivno prestao da bude samo incidentni oblik političkog protesta
- terorizam postaje svetski pokret
- terorizam eskalira u globalnu opasnost
- velike sile na čelu sa SAD naterane da objave rat teroristima (prvi put u novijoj istoriji da je jedna država objavila rat neinstitucionalizovanoj skupini
- prvi put da je jedna teroristička organizacija u stanju da izazove nuklearni rat ili rat velikih razmera.¹⁰⁶

¹⁰⁴ Vidi više o tome kod: Mark Sejdžmen, Terorističke mreže, Udruženje diplomaca Centra Džordž Maršal, Beograd, 2006. godine str 57-87.

¹⁰⁵ Vidi više o tome u tekstu Aziz Billah, Šehidi ili samoubice, put vjernika, Vidi više na sajtu: <http://www.putvjernika.com/Fetve-i-odgovori/sehidske-akcije-samoubilacke-akcije-sehidi-ili-samoubice.html> 28. 07. 2013.

¹⁰⁶ Preuzeto od: Dragan Simeunović, Terorizam, Crimen, Beograd, 2009. str. 219.

4.1.7.Operacionalizacija vojnih akcija Al Kaide

Terorističke i vojne akcije Al Kaide, imaju četiri faze izvođenja. Sve te faze, izvode drugi ljudi koji se ne moraju poznavati.

Prva faza: Terorističke akcije je planiranje, obuhvata izviđanje terena, i obaveštajnih aktivnosti (prikupljanje obaveštajnih podataka). Najbitnije je za tu fazu planiranja, je da se organizuju ljudi, koji jako dobro poznaju teren, na kom se planira izvođenje terorističkog napada, da imaju široki krug poznanstava u svim službama i sektorima, koje mogu da daju bitne podatke za izvođenje akcije (od podataka o građevinskim planovima zgrade koja se napada, broju ljudi koji su angažovani, u koje doba dana ih ima najviše u objektu, o bezbednosnim merama koje se preduzimaju, u cilju najlakšeg pristupa objektu napada i ostvarenju najveće štete ljudstvu, i izazivanje najveće panike i straha.

Druga faza: O drugoj fazi terorističke aktivnosti, odlučuje Osama bin Laden – lično, razmatrajući sve prikupljene podatke sa terena. Teroristički napad se preduzima ako je izvođenje akcije moguće bez ostavljanja tragova i dokaza, i ako su posledice tih akcija pogubne i izazivaju veliki odjek u javnosti, jer je upravo to, cilj terorističkih napada.

Najefektivnija poruka neprijateljima, je izazivanje panike i straha, kod njihovih građana, jer su ciljevi uvek nasumično odabrani, žrtve su mnogobrojne, a ljudi koji stradaju uvek nevini. To izaziva stalnu tenziju i paniku među stanovništvom, što se pokazalo kao najmoćnije oružje terorista- manipulacija panikom.

Treća faza: Akciju operativno razmatra vrhovno veće terorističke organizacije Al Kaide (šura).To je telo koje vrši koordinaciju između mnogobrojnih terorističkih grupa na terenu. Bavi se strateško taktičkim i operativno-organizacionim akcijama na terenu.(nabavljanje lažnih dokumenata, iznajmljivanjem vozila i plovila, organizovanjem smeštaja, odabirom oružja kojim će se završiti akcija, organizovanjem odabira najadekvatnijih i najbolje obučanih stručnjaka i terorista, za izvođenje akcije).

Četvrta faza: Poslednja faza pre napada se svodi na zatvorenu, vrlo tajnu i u šiframa izraženu komunikaciju među samim odabranim izvršiocima.To je faza koja finalizuje sam plan napada, sprovode je dugo obučavani i veoma sposobni i tehnički obrazovani ljudi.¹⁰⁷

¹⁰⁷ Vidi više o tome u: Marko Lopušina Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006. godine, str 22-24.

Teroristi imaju inspirativnu literaturu koja širi duh džihada i daje vrlo precizna uputstva za izvođenje terorističkih akcija. Unutrašnja služba bezbednosti Velike Britanije MI 5, je 2001. godine, zaplenila je teroristički praktikum Al Kaide (Military Studies in the Jihad Against the Tyrants).¹⁰⁸ Praktikum je pisan na arapskom jeziku, štampan u Mančesteru 2001. Godine, na 180 strana i distribuiran iz Velike Britanije u sve muslimanske zemlje. Praktikum sadrži organizaciono-taktičke, strategijske načine obavljanja terorističkih akcija. Priručnik savetuje seriju praktičnih saveta, kojih se u ime misije treba pridržavati, pribegavajući raznim ratnim lukavstvima, infiltriranjem u svet nevernika, pa se u tu svrhu i nepoštovanje islamskih običaja opravdava u cilju postizanja uspeha.

Praktikum daje detaljna uputstva od pravljenja bombe kućne izrade, do detaljnih uputstava „spavačima“ pritajenim akterima, do detaljnih razrada planova i uputstava za bežanje. Savetuje se rad u malim ćelijama, da bi se izbeglo hapšenje i izdavanje pripadnika drugih ćelija.¹⁰⁹ Razlog štampanja praktikuma je, osim što je obezbeđena veća sigurnost za aktere akcija, i praktične i finansijske prirode. Mnogo je jeftinije štampati praktikum sa svim uputstvima, nego vršiti praktičnu obuku terorista. Opasnost otkrivanja kampova za obuku terorista drastično je smanjena, samim tim i tragovi koji vode do samog organizacionog vrha Al Kaide. Praktikumom je Al Kaida postigla svoj cilj, a da se pri tom ne vidi otvoreno njena umešanost u pojedinačne terorističke akcije, koje korisnici praktikuma mogu samostalno da sprovedu, koristeći detaljna uputstva. Teroristi su povezani jakim prijateljskim vezama, koje čine male grupe terorista tzv. klike. Sve su klike povezane jakim finansijskim i logističkim čvornim vezama koje formiraju mrežnu organizaciju. Prvenstveni cilj je povezivanje ljudi sličnih profila, interesovanja, koji su vezani dugogodišnjim prijateljstvima, što naročito učvršćuje te veze i daje im na kvalitetu. Klike imaju ključnu ulogu u indoktrinaciji budućih članova, stvarajući zajedničke socijalne i kolektivne identitete, za buduće „prave džihadiste“. Tako snažne veze, obeshrabruju napuštanje terorističkih grupa. Članovi grupa su spremni da ubiju, pre u ime odbrane svojih prijatelja, svoje vere, otadžbine, nego iz osećaja mržnje. Pre se može posvećenost ciljevima objasniti povezanošću unutar grupe, nego razlozima izvan nje.¹¹⁰

¹⁰⁸ Vidi više o tome kod: Marko Lopusina Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006. godine, str. 24.

¹⁰⁹ Zoran Petrović, Al Qaida- Usama bin Laden i “Zelena kominternu” protiv judeo-hrišćanske civilizacije”, Beograd, 2002. godine, str 145-146.

¹¹⁰ Vidi više o tome kod: Mark Sejdžmen, Terorističke mreže, Udruženje diplomaca Centra Džordž Maršal, Beograd, 2006. godine str 130-135.

4.1. 8. Osama bin Laden (Muhamed Bin Avard bin Osama Laden,)

„Mogu ići od Indonezije do Alžira, od Kabula do Čečenije, od Bosne do Sudana i od Burme do Kašmira. Ovo nije pitanje mog opstanka. Ovo je pitanje opstanka džihada. Gde god me traže biću tamo.“

(Osama bin Laden)

Ovim rečima, najmoćniji ratnik muslimanskog sveta, objavio je svoju globalnu kartu džihada. Pohod svetog ratnika, Emira, ozloglašenog, najtraženijeg i najomraženijeg muslimanskog vođe u savremenoj istoriji, počeo je revolucionarnim zanosom, koji je, revolucijom u Iranu, Homeini zapalio muslimanski svet. Za samo jednu deceniju, Osama je izrastao u teroristu planetarnog gabarita. Nazivali su ga „Amir al Muaminum“ (vođa verujućih), za njih je bio novi Salah e-Din. Sedmi sin Mohamada Audata ben Ladena, Muhamed Bin Avard bin Osama Laden, rođen je 28. jula 1957. godine u Saudijskoj Arabiji. Otac mu je bio poreklom iz Jemena, obogatio se posle mnogo godina mukotrpnog rada, prelazeći put od lučkog radnika do prvog poslovnog saradnika Saudijskog kralja.¹¹¹ Porodica Bin Ladena, pripada puritanskim vahabitskim krugovima. U dugo marginalizovanoj knjizi, „Ben Laden: čovek koji je objavio rat Amereici“ Jozef Bodanski, jedan od vodećih stručnjaka za moderni terorizam, izraelsko-američki politički analitičar, savetnik za Bliski istok i terorizam Američkog kongresa i čovek koji se godinama bavio fenomenom Laden, izjavio je, da je bin Laden, napopularnija individua muslimanskog sveta.

Proglasio ga je najlucidnijim i najrečitijim glasnogovornikom, za sve opravdane i neopravdane zamerke koje iznosi na račun Zapada.¹¹² Hamid Mir, čovek koji je najviše

¹¹¹ Mohamed Auada ben Laden, otac Osame bin Ladena je prošao „trnovit put“ od lučkog siromašnog dokerskog radnika, do veoma bogatog vlasnika velike građevinske kompanije, koja je vršila građevinske radove na palati kralja Abdula Aziza. Osvojio je poverenje kraljevske porodice, fanatičnim napornim i poštenim radom. To je bio razlog što je dobio pravo da izvodi radove na najvećim i svetim, za muslimane, objektima u Meki i Medini, i u Jerusalimu. Ti poslovi su uzdigli kompaniju Ladenovih u red najmoćnijih firmi u regionu. Zaradio je takvo bogatstvo, da je mogao šest meseci da finansira plate državnih službenika kraljevstva, kad je državna kasa bila zbog nemilih događaja potpuno ispražnjena. Ovakva lojalnost je dovela Osaminog oca do funkcije ministra javnih radova. Osamin otac je odigrao ključnu ulogu u previranjima na saudijskom dvoru, predloživši kralju Saudu da prepusti tron Fajsalu. Otac Bin Ladena je bio izuzeno skroman, poznat kao fanatičan vernik. Potuno posvećen svojoj mnogobrojnoj porodici, držao ih je na okupu do kraja svog života. Osama je bio sedmi od dvadesetčetvoro njegove braće, a ukupno je u porodici Laden bilo

¹¹² Zoran Petrović, Al Qaida-Usama ben Laden i „Zelena Kominternu“ protiv judeo-hrišćanske civilizacije, Evro, Beograd, 2002. godine. str 11.

vremena proveo u priči sa Ladenom, bio iznenađen kvalitetom obaveštajne službe Al Kaide. Pre intervjua sa njim, u razgovoru mu je izneo najintimnije delove života, njegove porodice, stavljajući mu mudro do znanja, da će sve eventualne greške biti stogo sankcionisane.¹¹³ Mnogi saborci se sećaju velikog Emira, kako je rame uz rame učestvovao u svim bitkama i aktivnostima na ratištu i u pozadini, deleći pri tom skromne i ograničene obroke. Isticali su naročito njegovu hrabrost i aristokratsko držanje, u najtežim napadima Sovjeta. Osama je bio pravi asketa, veoma visok, lepog lika, tih u razgovorima, koje su pamtili kao odmerene i mudre, važio je za velikog poznavaoца islamske vere, i pravog intelektualca, nazivali su ga „saudijskim princom.“ Sve što je posedovao, uložio je u borbu za trijumf pravde i islama. Potekao je iz ugledne kuće, imao je izvanredne organizatorske i liderske sposobnosti.

Daniel Pipes (Danijel Pajps), američki ekspert za islamizam, opisao je Osamu ben Ladena kao „fundamentalistu koji je revolucionaran u izgledu, ekstreman u ponašanju i totalitaran u abiciji.“¹¹⁴

Praksa oblikovanja i podržavanja lidera, uvek je bila veliki, tajni i dugo planirani projekat ljudi iz senke. Tako je bilo i u slučaju mladog Saudijca. Najvažnije muslimanske erudite, i verske vođe, odmeravale su godinama njegove intelektualne, ljudske, vojničke, organizatorske i sve druge osobine koje su smatrali potrebnim za Emira, koji će biti dostojan, poverene mu uloge. Posle svih tih obaveštajnih markiranja, stvorili su se svi objektivni uslovi, za projektovanje lidera ovakvih potencijala. Proces je bio nezaustavljiv, počela je i dobila „neočekivani“ zamah, svetska muslimanska revolucija, koja je po mišljenju najvećih apologeta muslimanske vere, dobila nenadmašnog vođu.

Ono što pre njega nije uspelo ni Homeiniju, ni Sadamu ni Gadafiju, okupljanje vaskolikog muslimanskog sveta, uspelo je pripadniku sunitskog islama, njegove još ekstremnije vahabitske provenijencije. Nepomirljive razlike između sunitskog šiitskog koncepta, ujedinila je harizma ovog ratnika, stvarajući čvrstu, jedinstvenu udarnu pesnicu džihada, koja i danas, posle njegove smrti, predstavlja respektabilnog i nepredvidljivog neprijatelja.

Ekspert CIA-e za terorizam, Vincent Cannistrato (Vins Kanistrato), opisao je Osamu kao inteligentnog vođu, koji je neka vrsta finansijske fondacije militantnog islama, koji će zapaliti svet, ako se ne zaustavi na vreme. Zaslepljen svojom dominacijom, i vojnom snagom koja ga je činila nedopustivo nezainteresovanim za upozorenja, taj svet će naučiti vrlo brzo, da slabost svake sile, leži u njenoj prepotenciji.

¹¹³ Ibidem, str. 49.

¹¹⁴ Ibidem, str. 12.

Hvatanje bin Ladena, bila je najveća potera ikad organizovana za jednim čovekom, u novijoj istoriji. Desila se posle ponoći 02. 05. 2011. godine. U njoj je iz pakistanske baze u Gazi, poletelo 25 članova specijalne jedinice „foka“ (Navy Seals), raspoređenih u četiri helikoptera („činuk“ i „blekhok“).¹¹⁵

Nedaleko od Islamabadu u Abotabadu, na kompleksu ograđenom bodljikavom žicom, bilo je sklonište ozloglašnog teroriste i Emira islamkog džihada -Osame bin Ladena. Američki ratni veteran, u potpisu, Mark Owen, u svojoj knjizi „Nimalo lak dan“, napisao da je lično hitcem u glavu pogodio Ladena. Njegova priča i izjava američkih zvaničnika, ne slaže se sa izjavama koje su za Fatah, nezavisno jedan od drugog, dali Osamin bliski rođak i njegov bodigard. Oni tvrde, da je Osama zadnjih deset godina, svakodnevno nosio pojas šahida (samoubice) i da je pre upada specijalaca, aktivirao bombu koje su mu bile na struku.¹¹⁶ Postoji i tragičan nastavak priče, o pripadnicima američkih „foka“ koje su navodno ubili talibani, ali se njihove porodice, oglašavaju sa indetičnom pričom, da ih je likvidirao Pentagon, kako se nikada ne bi saznala istina o operaciji u Abotabadu.¹¹⁷ Ostaje otvoreno pitanje, stradanje sedamnaest pripadnika specijalne jedinice „foka“ (poimence vinovnici operaciji likvidiranja Osame bin Ladena) koji su u helikopteru „činuk“, poginuli „nesrećnim slučajem“, ubrzo posle ubistva velikog teroriste. Rođaci i prijatelji specijalaca te jedinice, za tu nesreću direktno optužuju Pentagon, smatrajući, da ima mnogo razloga da sakrije istinu, od domaće i svetske javnosti. Pravda je izvršena, izjavio je kratko za američku javnost, njen predsednik (posle „velikog lova,,). U svemu tome ostaje jedna prilično ljudska zapitanost: kad je izvršena? Da li u napadu 9/11/2001. ili 2/5 2011. godine.

4.1.9. Najmonstuozijski napadi Al Kaide

Počeci terorističkih napada Al Kaide, započeli su desetak godina, pre samog velikog udara „9/11“, eksplozijom u hotelu u Jemenu, u kom su stanovali američki vojnici. Taj napad je ignorisan od strane američke administracije. Ova činjenica ide u prilog mišljenju, da američka administracija reaguje interesno, jer reaguje samo onda, kada treba da ostvari sopstvene političke ciljeve. Pentagon se služi sopstvenim žrtvama, da svoju bezbednost i sigurnost

¹¹⁵ Blic online, Poginulo petnaest marinaca, http://www.blic.rs/stara_arhiva/svet/49766/Poginulo-15-marinaca 14. 08 .2013 .

¹¹⁶ Dejli meil, Bin Laden nije ubijen, razneo se bombom <http://www.kurir-info.rs/bin-laden-nije-ubijen-razneo-se-bombom-clanak-813657> 14. 08 .2013.

¹¹⁷ Press, vesti online, „Foke“ koje su likvidirale Bin Ladena misteriozno ubijene <http://www.vesti-online.com/Vesti/Svet/157577/Foke-koje-su-likvidirale-Bin-Ladena-misteriozno-ubijene/print> 15.08.2013.

prikaže ugroženom. U takvoj predstavi žrtve, svaki cilj za njih postaje legitiman. Žrtve takvih napada su nedužne i masovne, a poruke tih terorističkih napada su opomene i upozorenja, da će svaki sledeći biti jači i intenzivniji. Ti napadi su krvoločni dijalog sa neprijateljskim administracijama, čije su ambasade, škole, metro i bolnice mete udara, a žrtve nedužni civili. U napadima na dve američke ambasade u Africi 1998. godine, poginulo je više od 200 ljudi. Na izjavi, zabeleženoj na traci, bin Laden otvoreno govori o ulozi Al Kaide u terorističkom napadu na američku ambasadu u Keniji. Ta ambasada, je po Al Kaidinim obaveštajnim podacima, bila najveći centar za prikupljanje informacija za interese Pentagona u Istočnoj Africi. To je bio prvenstveni razlog za napad. Žrtve napada na ambasadu u Najrobiju bile su katastrofalne, ubijeno je 213 ljudi a 4.000. ranjeno. Na američkom okružnom sudu na Manhattan (Menhetnu), održanom tek posle napada na World Trade Center „kule bliznakinje“, 2001. godine, osuđeni su na doživotni zatvor bez prava pomilovanja: Vadih El-Hage, Khalfan Khamis Mohamed, Mohamed Rašed Daoud Al-Kvahali i Mohamed Sadeek. Orkestrirani su bili i napadi na ambasade u Keniji i Najrobiju.¹¹⁸ U razmaku od desetak minuta, desila se sinhronizovana teroristička akcija, napadom na ambasadu u Dar Es Salamu i u Tanzaniji¹¹⁹. Teroristički napadi su pripremani nekoliko meseci. Eksplozivna tela su sačinjena od mlevenog TNT-a, koji je izrađen u kućnoj radinosti. Abdel Rahman, Al Kaidin stručnjak za eksplozive, je male kutije mlevenog TNT-a, vezao za cilindre acetilena (služi za pojačavanje snage eksplozije) i stotinak detonatora, koje je povezao sa dva kamionska akumulatora. Krvavi bilans terorističkog napada bio je 11 poginulih i 85 ranjenih.¹²⁰ U Dahrani u Saudijskoj Arabiji 1995. godine, u rezidenciji „Kobra building“ islamski fundamentalisti dižu u vazduh vojne instalacije u kojima borave Amerikanci. Tom prilikom poginulo je 19 vojnika. Američke obaveštajne službe u istrazi, dolaze do podataka da je Bin Ladenova teroristička organizacija ponovo umešana u organizaciju ovog napada. Bin Laden je osumnjičen za umešanost u brojnim terorističkim napadima, ali nikada nije bilo nepobitnih dokaza za izvršenje terorističkih napada. Prvi takav dokaz, SAD je dobila prilikom hapšenja Muhameda Sadika Odeha, koga su američke obaveštajne službe uhapsile na aerodromu u Karačiju u Pakistanu, neposredno posle bombardovanja američke ambasade u Najrobiju i Dar-el –Salamu 1998. godine¹²¹. Odeh je

¹¹⁸ Podaci preuzeti od: Marko Lopusina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006. godine, str.21.

¹¹⁹ U.S. DEPARTMENT of STATE, Nagrade za pravdu, Bombaški napadi na američke ambasade - Kenija i i Tanzanija - 7. august 1998. godine
<http://www.rewardsforjustice.net/index.cfm?page=Kenya&language=bosnian> 20.08.2013.

¹²⁰ Marko Lopusina Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006. godine, str.21

¹²¹ Vidi više o tome u: Peter L. Bergen, Unutar tajnog sveta Osame bin Ladena, ITP „Pharos“ d.o.o. 2002. str. od: 254-262.

opisao Ladenove međunarodne mreže i potvrdio njegovu direktnu umešanost u te napade. Obaveštajne službe su nakon toga mogle da aktiviraju špijunske satelite i prisluškivače, da bi se povezali sa Ladenovom terorističkom mrežom. Mohamed Rašed Daoul Al Oval, koji je uhapšen i proglašen krivim za učešće u napadu na američku ambasadu, koja se dogodila 1998. godine u Keniji indentifikovao je i dvojicu terorista, koji su bili akteri u terorističkom napadu u jemenskoj luci Aden, kada je u terorističkoj akciji uništen američki razarač USS „COLE“, (gde je stradalo 17 a ranjeno 39 mornara). Akcija je izvedena u samoubilačkom napadu, udarom manjeg broda koji je bio pun eksploziva, u ponos američke moranarice¹²².

Dvojica markiranih terorista, (Abd el Rahman Husein i Zafani Džamal al Badavi) bili su sa Ovalijem na obuci u Al Kaidinom kampu u Avganistanu. Američki konzulat u Karačiju je bio meta udara Al Kaide 2002. godine. U tom napadu je poginula 12 a ranjeno 45 osoba.

Samo dve godine kasnije u Džedi (Saudijska Arabija), napadom na američki konzulat, ponovo se oglasila Al Kaida. Teroristička akcija je trajala čitava tri sata, u samim prostorijama ambasade, u kojima su se u oružanom sukobu vatrenim oružjem, borile bezbedonosne snage Saudijske Arabije i teroristi.

Pet radnika ambasade je poginulo a teroristi su imali isto toliko gubitaka.¹²³ Na prestonicu Sirije (Damask), dvanaestog septembra 2006. godine, teroristički napad izvršen je na američku ambasadu, bez ijedne žrtve američkih službenika ambasade.

Sirijski čuvari ambasade su se žrtvovali, da bi im odbranili živote.¹²⁴ Američka ambasada je bila meta napada i u Grčkoj 2007. godine. Napadom granatom ručne izrade, (na svu sreću nije bilo ljudskih žrtava), kojih je nažalost bilo u terorističkom napadu na američku ambasadu u Sani (Jemen). U tom napadu povređeno je petoro vojnika i trinaestoro dece, jer je škola u neposrednoj blizini ambasade. Jemen je bio žrtva još jednog napada terorista, već sledeće godine, u kom je na svu sreću bilo samo materijalne štete, bez ljudskih žrtava. Vahabijska uverenja su bila motiv napada na američku ambasadu u Sarajevu 2011. godine, kada je

¹²² Zbog velikih oštećenja, brod je više od godinu dana proveo na remontu u jednom brodogradilištu u saveznoj državi Misisipi. Popravak broda je koštao 250 miliona dolara. Na brodu se nalazi i manji komemorativni spomenik za 17 mornara poginulih u terorističkom napadu. U ovom trenutku, na razaraču USS Cole služi oko 40 mornara koji su na njemu bili i 2000. godine, u vreme terorističkog napada u Jemenu. Vidi više o tome na: Glas Amerike, Povratak razarača USS Cole (19/4/02) - 2002-04-19.

<http://ba.voanews.com/content/a-37-a-2002-04-19-8-1-86062217/1163673.html> 20.08.2013.

¹²³ Pravda, Hronologija napada na diplomate SAD u poslednjih 15 godina <http://www.pravda.rs/2012/09/12/hronologija-napada-na-diplomate-sad-u-poslednjih-15-godina/> 16. 08. 2013.

¹²⁴ Ibidem, 16.08.2013.

Mevlid Jašarević na nju pucao automatskim oružjem.¹²⁵ Američka ambasadorica Anne Woods Patterson (En Paterson) je u Kairu kamenovana 2012. godine, a demonstranti su zahtevali njeno proterivanje. Poruka koju su tada demonstranti uzvikivali, kamenujući američki ambasadu mogla bi biti zajednički imenitelj svih terorističkih akata“ Odlazite, odlazite, mrzimo Amerikance" i "SAD su okupirale i slagale čitav svet"! Napad terorista na američku ambasadu, koji se desio u Begaziju, 2012. godine, imao je za posledice značajne ljudske žrte. Ubijeni su američki ambasador u Libiji, J. Christopher Stevens (Džej Kristofer Stiven), i trojica američkih funkcionera. Zgrada ambasade je gađana raketnim granatama sa obližnje farme. Povod za ovaj napad bilo je prikazivanje filma, koji vređa dostojanstvo proroka Muhameda.¹²⁶

Godine napada na američke ambasade se nižu u skoro pravilnim razmacima. Takvi su bili napadi u Španiji i Francuskoj 2004, a izveštaji svetskih novinskih agencija iz 2005. godine preplavljene su napadima koje su Al Kaida i njeni teroristi sprovodili širom sveta. Samoubice opasane eksplozivom izvršile su napade u Londonu, Kušadası (Kušadasiju), Sharm el-Sheikh (Šarm el Šeiku.) U tim napadima je poginulo 130 ljudi. Teroristički požar je buktao u 58 država. Al Kaida je napala Španiju, Francusku, Englesku Tursku, Egipat, Italiju i Dansku.¹²⁷ Posle dugododišnjih napada na američke ambasade, i najnovijih pretnama Al Kaide, SAD je zatvorio 25 diplomatskih predstavništava u islamskim zemljama. Njihov primer su sledile i Francuska, Velika Britanija i Nemačka.¹²⁸

¹²⁵ Politika, Samir Huseinović, Mevlid Jašarević, razbojnik terorista i vehabija, <http://www.dw.de/mevlid-ja%C5%A1arevi%C4%87-razbojnik-terorista-i-vehabija/a-15496835-1> 21. 08. 2013.

¹²⁶ B92, BETA, TANJUG, Islamisti ubili ambasadora SAD http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2012&mm=09&dd=12&nav_category=78&nav_id=642349 21. 08. 2013.

¹²⁷ Tanjug, Hronologija napada na diplomate SAD u poslednjih 15 godina, <http://www.pravda.rs/2012/09/12/hronologija-napada-na-diplomate-sad-u-poslednjih-15-godina> 17.08.2013

¹²⁸ Svijet, Prijetnje Al-Kaide, Obama naredio zaštitu Amerikanaca <http://www.slobodnaevropa.org/content/prijetnje-al-kaide-obama-naredio-da-se-zastite-amerikanci/25065053.html> 17.08.2013.

Hronološki pregled napada Al Kaide.¹²⁹

Derba	Tunis	11. 04. 2002	broj žrtava	21
Mombasa	Kenija	29. 11. 2002	broj žrtava	18
Bali	Indonezija	12. 10. 2002	broj žrtava	202
Kazablanka	Maroko	16. 05. 2003	broj žrtava	45
Rijad	S.Arabija	12. 05. 2003	broj žrtava	35
Istambul	Turska	15. 11. 2003	broj žrtava	63
Madrid	Španija	11. 03. 2004	broj žrtava	191
Sinaj	Egipat	11. 10. 2004	broj žrtava	34
Šarm El Šeik	Egipat	23. 07. 2005	broj žrtava	88
London	V. Britanija	07. 07. 2005	broj žrtava	56

Lider Al Kaide u Jemenu, Kasim Al Rimi, upozorio je amerikance da je napad na maratonskim trkama u Bostonu otkrio slabost bezbedonosne službe Amerike, i pokazao da ubistva vođe Al Kaide nisu i neće zaustaviti džihadističke grupe, koje su se proširile po celom svetu. Američkom narodu se obratio rečima: “Vi ćete svakog dana biti pogađani nečim neočekivanim i vaši lideri neće moći da vas zaštite“ Vašington ovaj ogranak smatra najopasnijim krilom Al Kaide.¹³⁰

4.1.10. Slučaj „9/11“

Do spektakularne operacije (sa opšteprihvaćenim nazivom “9/11“) Amerika je važila za nedodirljivu i nepobedivu silu, u globalnom odnosu snaga. Samoubilačka akcija 19 pilota, (od kojih su čak petnaestorica imala saudijsko državljanstvo), bila je nezamisliva serija koordiniranih napada na Svetski trgovinski centar, na Manhattan, (Menhetnu) The Pentagon (Pentagon), (sedište ministarstva odbrane), i jedan koji je završio u Pensilvaniji (smatra se da

¹²⁹ Tanjug, Hronologija napada na diplomate SAD u poslednjih 15 godina, <http://www.glas-javnosti.rs/aktuelne-vesti/2012-09-12/hronologija-napada-na-diplomate-sad-u-poslednjih15-godina> 17.08.2013.

¹³⁰ Novosti, Tanjug, Al kaida Amerikancima : Napadi ne mogu biti zaustavljeni Vi še o tome videti na sajtu: <http://www.novosti.rs/vesti/planeta.299.html:436891-Al-kaida-Amerikancima-Napadi-ne-mogu-biti-zaustavljeni> 19. 08. 2013.

je trebao da izvrši udar na zgradu skupšine White House (Belu Kuću).¹³¹ Ove napade je izvršila najozloglašenija i pokazalo se, najelitnija teroristička organizacija Al Kaida. Mohamed el-Amir Awad el-Sayed Atta (Mohamed Ata,) koji je časove letenja uzimao na Floridi, dobio je od Osame najteži zadatak, da preuzme let za Los Angeles, i da ga preusmeri prema New York. (Njujorku). Drugi avion „Amerikan Air ways“-a se obrušio na Pentagon. Obaveštajna služba je imala podatke da je i „Air Force One“ (predsednički avion) bio u direktnoj opasnosti.

Taj događaj je za trenutak zaustavio, zaplašio, iznenadio ali i pozvao na razum svet, koji je reagovao podeljeno. Jean Baudrillard (Žak Bodrijar), je sa možda reskom dozom istine pomešane sa gorčinom izjavio posle udara koji se desio 11. septembra: “U krajnjoj liniji, oni su to učinili, ali mi smo to želeli”¹³²

Khalid Sheikh Mohammed (Kalid Šeik Mohamed), tvrdi da je organizator velikog napada, a kao njegovi saradnici optuženi su za isto delo i Mustafa Amad al-Havsavi, Anmar al Baluči, Ramzi Binalshib i Valid bin Ataš. Petorica osumnjičenih su bili izloženi surovim metodama ispitivanja pre dolaska u Gvantanamo, uključujući potapanje (tzv. simulirano davljenje). Prema podacima CIA, ova metoda je primenjena prilikom ispitivanja Mohameda čak 183 puta.¹³³

Eric John Ernest Hobsbawm (Erik Hobsbaum) je lakonski objasnio te uzročno- posledične odnose definišući terorizam kao: „simptom, a ne značajno istorijsko sredstvo“¹³⁴ Avram Noam Chomsky (Noam Čomski), za koga kažu da je savest čovečanstva, profesor lingvistike na masačusetskom Univerzitetu MIT, i jedan od najslavnijih američkih i svetskih intelektualaca, pisao je, tokom procesa redigovanja događaja koji su se desili 11. septembra, da su izvesne činjenice potpuno izbrisane iz iz istorije i da bi neko trebao da ih razglasiti.

Praktično svaki zločin, ima svoje uzroke, ali je mnogo jednostavnije personalifikovati neprijatelja i predstaviti ga kao simbol apsolutnog zla, nego pokušati da se shvate razlozi nekog velikog užasa-smatra Noam Čomski. Najveći problem, pri tom je da se ignoriše vlastita uloga u tom zločinu.

¹³¹ Vidi više o tome kod: Zoran Petrović, Al Kaida- Unutar tajnog sveta Osame bin Ladena, ITP “Pharos“ d.o.o. 2002. godine, str.od: 8-15.

¹³² Jean Baudrillard (Žan Bodrijar), Duh terorizma, Arhipelag, Beograd, 2007. godine. Str, 8.

¹³³ Vesti RS, Optuženi za napade 11. septembra bojkotuju sud, <http://www.vesti.rs/Vesti/Optuzeni-za-napade-11-septembra-bojkotuju-sud.html> 20. 08. 2013.

¹³⁴ Erik Hobsbaum, Globalizacija demokratija i terorizam, Arhipelag, Beograd, 2008., str, 65.

„Kada je dignuta u vazduh zgrada u Oklahoma Sitiju, odmah su se čuli zahtevi da se bombarduje Srednji istok. Kada su se pronašli izvršioci, -ultradesničarski militaristi, niko više nije tražio da se bombarduju Montana i Ajdaho, odakle potiče ovaj pokret. Novi razuman zahtev bio je da se pronađu krivci i izvedu pred sud i što je još interesantnije, pojavile su se ideje da se ispituju uzroci ovih događaja, kako bi se moglo njima pozabaviti“¹³⁵

Istoričari, politikolozi, novinari, stratezi, geopolitičari stručnjaci za teror, književnici, filozofi i vodeći svetski intelektualci, pokušali su da daju odgovor na pitanje sveprisutnog bespuća, posle samoubilačkih napada na SAD 11. septembra.

Gde leže uzroci zla koje se nadvilo nad čovečanstvom, toga dana. Ono što ostaje kao veliko pitanje časnih među njima je, može li se, ili sme govoriti o žrtvama i zlu samo toga dana?!

Ono što je veoma zabrinjavajuće i bolno jasno je da većina Amerikanaca ne shvata zašto se dogodio taj fatalni 11. septembar. Izgledalo je, kao i svim mislećim ljudima, da je to nasrtaj na demokratiju i slobodu, na vrednosti, čiji je Amerika simbol.

Sledeće veliko pitanje, posle prvog šoka i neverice, bilo je: „kakvi to ljudi mogu učiniti takva zverstva, žrtvujući čak i sopstvene živote“? Samo su malobrojni, hrabri i časni ljudi pokušali da razlože gorčinu i mržnju koja je to zlo mogla da pokrene. Odgovori su dolazili kao eho, ne samo iz arapskog sveta, nego i onog sveta, koga tako prepotentno, nazivaju trećim.

To dakle nije mržnja zbog otimanja i iskorišćavanja nego mržnja zbog ponižavanja-smatra Žan Bodrijar.

Kažu da je agresija odgovor na neku veliku frustraciju. To je bila frustracija onog sveta sveta čije se muke, nepravde, žrtve i nesreće uopšte, ili gotovo uopšte i ne računaju. Možda bi, bar da bi se zadovoljila osnovna logična veza premisa i konkluzija, mogla, i trebala uspostaviti uzročno-posledična veza, između gladi, siromaštva, poniženosti, nepravdi, i dugogodišnjih imperijalnih apetita velikih sila, koje kao hidre gutaju sve pred sobom neostavljajući čak ni nadu.

„To nije poniženost onih kojima ste sve uzeli i ništa niste vratili, to je poniženost onih kojim ste sve dali, a da oni ne mogu da vrate“¹³⁶

¹³⁵ Avram Noam Chomsky (Noam Čomski), 11 Septembar, Biblioteka 24, Beograd, 2004., str.28 .

¹³⁶ Žan Bodrijar, Duh terorizma, Arhipealg, Beograd, 2007., str. 68.

4.1.11. Hamas

Hamas –(Harakat al-muqāwama al-islāmiyya) - „vatrenost“. (U arapskom svetu reč, Hamas znači oduševljenje, ali je u isto vreme akronim, za Islamski pokret otpora.) osnovan je 1987. godine, kao Palestinski organak Muslimanskog bratstva. Iznedrila ga je Prva intifada (Pokret islamskog otpora) 1947. godine. Taj pokret je bio ideološki oslonjen na Muslimansko bratstvo ali je imao retoriku ratničkog vahabizma.¹³⁷ Finansijsku podršku su primali od saudijske vlade i drugih donatora islamskog džihada. Od kraja osamdesetih i početkom devedesetih godina, Hamas je poslušao savet svojih donatora Saudijske Arabije i krenuo u džihad protiv Izraela. Palestinka ratna strategija, je bila opezna, a razlozi takve strategije bili su očekivanja donacija sa Zapada i iz SAD-a. Hamas je izabrao regionalni džihadistički rat, usmeren samo na Izrael, akcije svetskih razmera je ostavio Al Kaidi. Odluka Hamasa je bila da se mnogo moćnija i organizovanija organizacija pomaže obaveštajno, finansijski i tehnički u borbi protiv nevernika. Razvijena mreža Hamasa u Americi i Evropi, bila je rezervna snaga za pomoć matici. Posle smrti Mohammed Yasser Abdel Rahman Abdel Raouf Arafat al-Qudwa (Jasera Arafata) njegov politički naslednik bio je Ahmed Ali Mohammed Qurei (Ahmed Kurei). Palestinska uprava i premijer, predložili su da sve opozicione organizacije, sačine vladu nacionalnog jedinstva, koja će učestvovati u nadgledanju povlačenje izraelske vojske iz Pojasa Gaze i sa dela Zapadne obale. Hamas je razmatrao taj predlog. Oklevanje Hamasa je imalo za cilj izvesnu mimikriju, koja je bila namenjena za spoljnu upotrebu. Promena imidža terorističke organizacije, najbolje se mogla promeniti ulaskom u palestinski politički sistem. Na prvim, ikada održanim lokalnim izborima u pojasu Gaze, Hamas je ubedljivo pobedio, vladajuću partiju Fatah, iako je bio militantna organizacija. Lider ekstremnog krila Hamasa, Mahmoud al-Zahar (Muhamed al Zahar) je čak najavio razgovore o prekidu vatre sa vođom Palestinske oslobodilačke organizacije i predsednikom Mahmoud Abbas. (Mahmudom Abasom). Ti pregovori i promena imidža, nije mogla lako da ubedi Izraelce da je mir na vidiku, jer je Hamas bio odgovoran za više desetina napada na Izrael. Lider Hamasa u pojasu Gaze, Mahmoud al-Zahar (Mahmud Zahar), smatrao je da je uslov primirja, prekid svih

¹³⁷ Marko Lopusina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 117-122.

vojnih aktivnosti Izraela. Jedan od uslova mira za palestince, bio je vraćanje sedišta PLO-a u istočni Jerusalem.¹³⁸

Hamas je preuzeo odgovornost za samoubilačke terorističke napade u Jerusalimu i Haifi, koji su se dešavali 2004. godine, sa velikim brojem žrtava. SAD i Izrael su zbog tih napada vršili veliki pritisak na Arafata, koji je pohapsio veliki broj militantnih Palestinaca, da bi smirio nove tenzije. Iza velikog broja terorističkih akcija je, po izveštajima izraelskih obaveštajnih službi, stajao (Sheikh Ahmed Ismail Hassan Yassin).¹³⁹ Ahmed Jasin (nepokretni šejk), militantni vođa Hamasa, palestinske terorističke organizacije. Shimon Peres (Šimon Peres) je tim povodom, predao Arafatu, listu osumnjičenih lidera Hamasa, koji zarad mira, moraju biti uhapšeni. Mirovna koncepcija Fataha, bila je sve manje popularna u odnosu na oružanu konfrontaciju, koju je zagovarao Hamas. Propovedi sve popularnijeg lidera Hamasa, šejka Ahmed Jasina, uvek su se završavale ratnim porukama- Da ono što je uzeto silom, može jedino da bude silom i vraćeno (misli se na palestinske gubitke 1948. godine, i okupacija pojasa Gaze i Zapadne obale). Šejk Ahmed Jasin, se oslanja na iskustva Hezbolaha, koji su svakodnevno ubijali Izraelce, i bio je energično protiv bilo kakvih mirovnih pregovora sa njima.

Hamas je teroristička organizacija, čiji je prevashodni cilj uništenje izraelske države i uspostavljanje islamske fundamentalne države. Hamas je u tim nastojanjima, imao veliku podršku Irana. Zvanično postojanje Hamasa, kao terorističke organizacije, datira od 1989. godine, od kad Hamas vrši niz terorističkih akcija, ubistva izraelskih vojnika i civila, kao i pripadnike bezbednosnih snaga. Posle tih terorističkih napada, da bi omogućio dalje mirovne pregovore, Jaser Arafat je bio primoran da zatvori šejka Jasina. Da bi se oslobodio političkih rivala Jaser Arafat je hapsio aktiviste Hamasa i sve propovednike koji su u džamijama pozivali na džihad.

Šejk Ahmed Jasin, duhovni i ideološki otac Hamasa, rođen je 1938. godine, i od najranijeg detinstava je bio vezan za invalidska kolica.¹⁴⁰ Život je posvetio izučavanju Islama, i borbi protiv nevernika. Kao i svi ugledni islamski ideolozi, studije je završio na uglednom kairskom univerzitetu Al Ashar (Oksford Islama), i bio snažno pod ideološkim uticajem Muslimanske braće. Smatrao je da niko od lidera arapskog sveta, ne može da ustupi ni jedan deo palestinske

¹³⁸ Ibidem, str. 123.

¹³⁹ Glas javnosti, ko je bio šejk Ahmed Jasin, Uzor bombašima samoubicama, <http://arhiva.glas-javnosti.rs/arhiva/2004/03/23/srpski/SP04032206.shtml> 20.08.2013.

¹⁴⁰ Marko Lopušina, Teroristi sveta,, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 120.

teritorije. Njegova ideologija¹⁴¹ dobija na popularnosti u vreme preve intifade 1987. godine. (Inatifada znači ustanak). U tom ustanku palestinski Islamski pokret, za oslobađanje od Izraela, dobija ne samo svoje ime – Hamas, nego i sve veći ugled, naročito među mladim svetom.

Izraelci su uhapsili Jasina, jer je naredio da se ubiju svi oni koji su na bilo koji način sarađivali sa izraelcima. Njegov ugled i uticaj se sve više rastao među muslimanima. U vreme izdržavanja kazne (1989-1997), nepokretni šaik, izrasta u simbol palestinskog otpora.¹⁴² Hamas je optuživan za mnoge terorističke napade, među kojima su i eksplozija autobusa, punog putnika, optuživani su kao inspiratori bombaških napada samoubica, u kojima su čak žrtvovali i maloletne dečake. (ta vest je naišla na veliko negodovanje sveta). Izrael je ubistvo šeika Ahmada Jasina, video kao jedini mogući put, do uspostavljanja mirovnih procesa sa palestincima. Kada je u pratnji dvojice telohranitelja, napustao džamiju, izraelci su izvršili napad iz helikoptera. (povod za ubistvo je bio teroristički napad na luku Ašdot, a izraelski premijer- Ariel Sharon (Arijel Šaron), je lično izdao naredbu za njegovu likvidaciju).

Njegovo ubistvo, izazvalo je gnev ne samo pripadnika Hamasa, nego i velikog dela palestinaca, koji su delili njegove militantne stavove. Pripadnici vojnog krila Hamasa, Brigade Izadin al Kasam, pretili su izraelskoj skupštini uništenjem, u znak odmazde za taj gubitak. Tu pretnju su i ostvarili, rušenjem Kneseta (skupštine), u još jednom samoubilačkom napadu na cioniste. Užas svetske javnosti je izazvala vest da je samoubilački napad, u Erezu (granični prelaz između Izraela i pojasa Gaze) izvršila žena, majka dvoje maloletne dece, koja je pre samog izvršenja terorističkog akta plakala, i bila vidno uzbuđena.¹⁴³

Posle ubistva šeika Ahmada Jasina, vodstvo u Hamasu je preuzeo, Abdel Aziz Ali Abdulmajid al-Rantisi (Abdel Aziz Rantis) koga je izraelska vlada proglasila jednim od najekstremnijih članova Hamasa.¹⁴⁴ Aziz je bio veoma ugledan u krugovima svoje organizacije. Poput Jasina, i on je svoj imidž velikog borca za islamsku državu i velikog lidera, izgradio u izraelskim zatvorima. Karijera mu je bila obeležena i izgnanstvom, koje je proveo u Libiji. Izraelska armija je i na njega, (kao i na njegovog predhodnika), pokušala da izvrši atentat iz helikoptera.

Neuspeli pokušaj atentata, Aziza nije uplašio, nego ga je naprotiv još više ohrabrio u njegovim militantnim nastojanjima. Abdel Aziz Rantis, bio je egipatski student, pa je

¹⁴¹ Ibidem, str. 120.

¹⁴² Vidi više o tome kod: Marko Lopušina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 120.

¹⁴³ Ibidem 121.

¹⁴⁴ Ibidem, str. 128-129.

sledstveno tome, koren njegovog bavljenja islamskim fundamentalizmom, članstvo u organizaciji Muslimanska braća. Aziz je bio jedan od osnivača Hamasa, i jedan od najvećih političkih protivnika Jasera Arafata. Izraelske službe nisu odustale od ubistva političkog lidera, koji je pretio da dostigne slavu i uticaj svog predhodnika. Ubrzo posle neuspelih napada, izraelci su uspeali da ubiju lidera najveće palestinske terorističke organizacije. Za islamske fundamentaliste, ubistvo Aziza bio je još jedan gubitak velikog mučenika za veru, islam, i oslobođenje Palestine. Posle njegove smrti, lideri Hamasa se smenjuju jedan za drugim i svaki je bio na meti izraelskih vojnih snaga. Njegov naslenik je bio Mahmoud al-Zahar (Mahmud Zahar) a pokušaj ubistva nije mimoišao ni Ahneda al Džabaria, koji je posle ranjavanja uhapšen i zatvoren narednih trinaest godina.

Hamasa nema jedinstvenu liniju komande, pa je to razlog, njegove otežane komandne kontrole. Vojno krilo Hamasa, „Al Kasam brigade“, tereti se za 43 izvršene terorističke akcije u Izraelu, u kojima je poginulo 1.102 osobe.¹⁴⁵

Rukovodeći kadar Hamasa, nalazi se u inostanstvu. Krvoprolije se daljinskim upravljačima telediruguje iz Jordana i Amana, Berlina i Ahena. Glavna mecena Hamasa je Iran. Neprovereni podaci izraelskih službi navode, da Iran donira Hamasu sa čak 30 miliona dolara godišnje, i da 95%, tih sredstava ide na civilne aktivnosti.¹⁴⁶ Inženjering svih terorističkih akcija projektovan je iz glave Markusa Muse Abe. Markus je stvorio tajnu organizaciju „Islamsko udruženje za Palestinu,“ čije je predstavništvo delovalo iz SAD-a, dok su razne firme koje su bile zadužene za pranje novca, i zatvaranje sumnjivih finansijskih konstrukcija, pomagale efikasnije delovanje Hamasa na terenu.¹⁴⁷

Bavili su se propagiranjem rata, vrbovanjem novih boraca i koordiniranjem terorističkih akcija. Mreža islamskih društava u Britaniji i Nemačkoj je veoma razranata. Propagandna aktivnost Hamasa je poverna ajatolahu Ali Hosseini Khamenei (Ali Hameneiu), iranskom duhovnom vođi. Najveći razlog ugleda Hamasa je njegova socijalna politika. Od vremena Prve Intifade brinuli su se o siromašnim porodicama i njihovoj deci, što im je presudno donelo popularnost i poverenje naroda. Palestinskim izborima 2006. godine, Hamas je dobio većinu mesta, u parlamentu. Ta pobeda će otvoriti novu stranicu u arapsko-izraelskim i palestinsko-izraelskim odnosima. Mnogi palestinski zvaničnici zameraju Hamasu nihilizam, izvođenje samoubilačkih akcija, jer su mišljenja da to samo može štetiti ugledu Palestine.

¹⁴⁵ Marko Lopušina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 124.

¹⁴⁶ Ibidem, str.125.

¹⁴⁷ Ibidem, str. 124.

Liberalno orijentisana partija Feda, bila je inicijator sakupljanja potpisa za obustavu samoubilačkih akcija na kojima je naročito insistirao Hamas.

Uslovi Hamasa, da se prekinu akcije sledbenika “ šahade“ su da izraelska vojska prestane sa upadom na palestinsku teritoriju, i vrši ubistva, ali postoje i oni pripadnici Hamasa koji traže odmazdu za takve upade. Ova linija Hamasa, i dalje učestuje u terorističkim akcijama, vršeći osvetu. Napad u Istočnom Jerusalamu, kad je od podmetnute bombe poginulo sedmoro ljudi a osamdeset povređeno, kao i napad ispred kluba u Tel Avivu 2005. kada je krvavi rezime napada bio četvoro mrtvih i šezdesetoro povređenih.¹⁴⁸ Poruke Hamasa su bile očigledne, da će golgota naroda Palestine još dugo trajati. Pripadnik Hamasa je izvršio najsmrtonosniji samoubilački teroristički napad, aktivirajući eksplozivnu napravu u autobusu, čije su posledice bile tragične. Napad se dogodio 1994. godine, a krvavi rezime su 23 ubijene osobe i 50 ranjenih.

Na palestinskim izborima iz januara 2006. godine, Hamas je dobio većinu mesta u parlamentu. To će biti novo poglavlje u palestinko-izraelskim procesima sukobljavanja i neuspelih pokušaja održavanja mira. Hamas će koristiti niz regionalnih saveza (saradnja sa Hezbolahom, Sirijom i Iranom) da bi koristeći njihovu naklonost, ostvario prevlast na unutrašnjem planu, na uštrb PLO-a i Fatah-a. Pitanje koje je presudno značajno je hoće li Hamas imati kontrolu nad palestinskim oblastima a na uštrb PLO-a i Fataha? Posle izbora 2006. godine, palestinski džihadisti imaju veoma složen program za ostvarenje svojih oslobodilačkih namera. Predstoji im dugotrajna borba sa unutrašnjim protivnicima. U tu svrhu će iskoristiti finansijsku podršku Irana i Arapa.

Hamas se suočava na unutrašnjem planu sa mnogim problemima: nepriznavanjem postojanja jevrejske države, (cilj organizacije je da sprovede islamsku državu na celoj teritoriji palestine, što znači i na teritoriji koju treba preuzeti od Izraela.) Drugo važno pitanje je i u kojoj meri će implementirati šerijatske propise u državi, zatim kako će urediti odnose sa svojim mnogo radikalnijim saveznicima (Iran Sirija) koji su odlučni da unište Izrael, dok je politika Hamasa prema Izraelu bila dosta umerenija. Napadi na Izrael biće dozirani bez globalne invazije na njihovu teritoriju, da ne bi izazvali stranu intervenciju. Takav strateški plan upućuje na činjenicu da će džihad Hamasa, biti višedimenzionalan, upućen protiv međunarodne koalicije koju predvodi SAD, i protiv umereno orijentisanih Palestinaca. Po svemu sudeći islamisti su podelili svoje uloge. Hamas obezbeđuje u Palestini nacionalnu vladu, ogranak Al Kaide je mnogo radikalniji jer poziva otvorene napade na Izrael a zahtevi, džihadističke vlade,

¹⁴⁸ Marko Lopušina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 128.

podsećaju na zahteve najradikalnijih Talibana. Očigledno, da islamisti imaju različita tumačenje džihada, koje će svakako imati i različite posledice.

4.1.12.Fatah

Terorističku organizaciju Fatah, osnovao je 1964. godine, Abdul Rahman Rauf Arafat al Kudva al Husein ¹⁴⁹ (Jaser Arafat). Al Fatah, znači “Borba i pobjeda“. Podršku za osnivanje ove terorističke organizacije, Arafat je imao u Siriji, Libanu, Egiptu i Jordanu.

Najveću podršku Fatahu, davali su oni Arapi, koji su na teritoriji Palestine, živeli pre stvaranja izraelske države. Na samim počecima delovanja Fataha, njen idejni vođa je tvrdio da je oružana borba jedini put za oslobađanje Palestinskog naroda od izraelske okupacije. Taj rat je za Arafata, bio sveti princip, koji nije smeo biti izneveren. Posle šestodnevno napada Izraelske vojske 1967. godine, kada su osvojili dve palestinske oblasti Zapadnu obalu i pojas Gaze, Fatah je iskoristio ovaj poraz Palestinaca i preuzeo kontrolu nad PLO.¹⁵⁰

U vreme kad je izraelska vojska 1956. godine, izvršila okupaciju pojasa Gaze, Jaser je bio oficir u egipatskoj vojsci, školovao se u Saudijskoj Arabiji i u Kairu. Završio je građevinski fakultet, (kao i ben Laden) i u mladosti bio član Muslimanske braće(majke svih islamističkih i džihadističkih organizacija). Njegovi saborci iz organizacije Muslimanska braća, imali su za njega samo reči hvale. Pokazao se u godinama okupacije, kao izuzetno hrabar vojnik, koji je čak i samostalno odlazio u noćne akcije. Gaza je bila pod egipatskom upravom, (od izraelskog rata za nezavisnost) i to stanje okupacije su palestinski gerilci obilato koristili. Arafat se u tim gerilskim napadima, još jednom dokazao kao neustrašiv borac.

¹⁴⁹ Jaser Arafat, rođen je 1929. godine u Jerusalimu. Arafat je ime njegovog dede, Al Kudua, prezime njegove familije, Al Husein, ime klana kojem pripadaju Al Kudue. Otac mu je bio trgovac a stric, veliki jerusalimski muftija, i vođa ustanka protiv britanske uprave nad Palestinom. Jaser je pripadao sunitskoj islamskoj liniji. Biografi Jasera Arafata, kažu da je na njega pogubno uticala smrt majke, koju je izgubio kao četvorogodišnjak. Njegova majka je poticala iz stare i ugledne porodice Abdul Saouda, a posle njene smrti, njegov otac je decu, poslao u Jerusalem, u majčinu porodicu. Kuća njegovog strica nalazila se nedaleko od Zida plača, razorena je u ratu 1967. godine, da bi se napravio prostor za jevrejske hodočasnike. Od detinjstva je naučio da sakriva osećanja i brinuo se sam o sebi. Ime Jaser, izabrao je sam, po uzoru na Jasera bin Amara, legendarnog ratnika saboraca Proroka Muhameda. Marko Lopušina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 85.

¹⁵⁰ Po jednoj verziji, Palestinski oslobodilački pokret, PLO, osnovao je Ahmed Šukairi 1963. godine da bi ga kasnije kao državotvornu i mirotvornu organizaciju preuzeo Jaser Arafat, koji je Al Fatah osnovao kao frakciju ovoj organizaciji. Osnivač je bio Abu džihad, ili “Otac svetog rata”, koji je ubijen 1988. godine. Ovu frakciju je neko vreme vodio i sam Arafat, proglašena je najmilitantnijom. Ibidem, str 84.

Sami počeci Fataha, datiraju iz 1958. godine kada Jaser osniva njegovu prvu ćeliju, sa svojim saborcima iz Palestine. Fatah je bio poznat pod nazivom Arapski revolucionarni savet, ali je vodeći se pragmatičnom politikom, sve vojne napade vršio pod imenom Arapska revolucionarna brigada. Sa svojim stricem je 1964. godine formirao Al Hatah.

Ubrzo potom, ta grupa će vršiti gerilske napade na Izrael. Samo ime Jasera Arafata, kod Izraelaca, je izazivao užas i pometnju. Palestinci su u njemu videli spasioca i velikog ratnog heroja, svet ga je nazivao običnim teroristom, ali po svemu sudeći, epitet običan, nije mu pristajao ni najmanje

Jaser Arafat je pod svojom komadom imao paramilitarnu formaciju, koja se nazivala „Tanzim“. Ona je bila tampon zona između opozicionih grupa - Hamasa i Džihada. Tanzim¹⁵¹ se paralelno bavio i obaveštajnim radom za interese palestinske armije. Period od 1994-2000. obeležile su njegove nasilničke akcije protiv Izraela. Te akcije su inicirale stvaranje bombaške brigade „Al Aghsa“, koju je osnovao Nasser Abu Hamid (Naser Abu Hamid), (ponikao u obaveštajnoj Jaserovoj službi).

U vreme kada se Arafat zalagao za mirovne pregovore sa Izraelom i sama organizacija „Tanzim“, okrenula se protiv svog idejnog oca. Militantno krilo Fataha, bila je i teroristička grupa „Force 17.“¹⁵² Ovom jedinicom je komandovao Fejzel Abu Šarah, i bili su zaduženi za ličnu bezbednost Jasera Arafata.¹⁵³

Druga polovina osamdesetih je bila obeležena, najpogubnijim terorističkim napadima. Članovi Fataha postaju mladi militantni ljudi, koji stvaraju neku vrstu milicije, i pokreću u palestinskim izbegličkim kampovima, društvenu i političku aktivnost. (kampovi su se nalazili u Libanu), Nakratko se 1988. godine nazirao mir na prostorima Palestine, kada je proglašena njena nezavisnost. Naredna godina bila je krizna, a po svemu sudeći kriza na ovim prostorima nije nikada ni prestajala.

¹⁵¹ Budžet organizacije „Tanzim“, obezbeđivao je sam Arafat lično. Iznosio je 2.4 miliona dolara, iz njega je finasiran i njegov ogranak Al Aghsa. Imali su najbolju vojnu opremu nemačkog porekla. i iz Jordana i Egipta. Svaki član „Tanzima“, dobijao je 2000 \$ ako ubije nekog Jevrejskog vojnika. Mnogi od njih su u svoj ratni dnevnik ubeležili preko 2000 terorističkih akcija. Vidi više kod Ibidem, str 88.

¹⁵² Nastala je sedamdesetih godina XX veka, a ime je dobila po početnim brojevima telefona, njenog komandanta, ali i po broju zgrade u kojoj je bilo njeno sedište (Faqahani street 17) u Bejrutu. Sve su one bile pod komandom Jasera Arafata. Izraelci su ove službe neprekidno imali na crnoj listi. U oktobru 2000. godine, eksplozijom su uništili kamp u Betlemu, gde se nalazila „Force 17“, zatim su u narednoj akciji uništili 7 članova te organizacije u Ramali. Vidi više o tome kod Ibidem, str 88.

¹⁵³ Al Amn Al Riasah bila je još jedna organizacija, zaduženu za Arafatovu bezbednost. Obe su pomagale u pripremi masakra nad izraelskim olimpijcima u Minhenu 1979. godine.

Veliki međunarodni “arbitar mira”,¹⁵⁴ SAD, je umešao svoje prste u večiti izraelsko-palestinski sukob. Posledica tih pritisaka, bio je potpisivanje sporazuma o međusobnom priznavanju, koje su potpisali za Palestinsku stranu Jaser Arafat i Yitzhak Rabin (Jicak Rabin), u ime Jevreja. Nekoliko godina posle priznavanja, Jaser Arafat postaje predsednik Palestine. Pod stalnim pritiskom SAD-a, Jaser Arafat nastoji da spreči Fatah da čini nasilje nad jevrejskim civilima. Sledstveno promeni odnosa prema Izraelu i novoj pragmatičnoj politici, koju je počeo da vodi, Arafat je potpisao i mirovni ugovor sa njima u Oslu 1993. godine. Postupno je počeo da preuzima kontrolu nad okupiranim teritorijama. Izraelski premijer Arijel Sharon (Arijel Šaron), je 2002. godine proglasio „Tanzim“, oružano krilo Fataha, i njegovu elitnu jedinicu „Force 17,“ za terorističke organizacije koje podržava palestinska vlast.

Globalne promene u međunarodnoj areni, i veliki pritisci, koje je na mirovne procese vršila SAD, uglavnom arbitrirajući u korist Izraela, naterali su Jasera Arafata, da promeni kurs svoje politike u odnosu na Izrael. Posledica promene Arafatove politike, bila je i nova podela već pauperizovanog Palestinskog naroda. Neki su izmoreni dugogodišnjim ratovima, i siromaštvom, neefikasnom politikom Arafata, (koja nije nudila skoro rešenje palestinskog pitanja), pali u ruke terorističkih organizacija, koje su kao rešenje, ponudile još intenzivniji sukob. U znak odmazde za samoubilačke bombaške napade, koje su palestinski teroristi izvršili na Kernei Šaron (jevrejsko naselje), izraelska armija je bombardovala Palestinu, čak i sedište Jasera Arafata u Bejrutu. Ovaj vazdušni napad, imao je za cilj, da uništi terorističku infrastrukturu. Izraelci su u kopnenim akcijama, umarširali u sve palestinske gradove, sa dobrim povodom, da definitivno unište palestinske teroriste. Ovu vazdušnu i kopnenu akciju je podržao i američki predsednik George Herbert Walker Bush. (Džordž Buš). Očigledna namera SAD-a da stavi tačku na dugogodišnje sukobe, ubrzala je i mirovne pregovore koje je podržao Jaser Arafat. Sva nastojanja Jasera Arafata, da načini bilo kakve pomake u mirovnim procesima, (naročito odluka da potpiše mirovni ugovor 2003. godine) stvorili su uslove za rađanje nove opozicije palestinskom lideru.

Bio je na vidiku kraj jedne dugogodišnje karijere, vladara, teroriste, vojnika, narodnog tribuna, osnivača Al Fataha, i velikog borca za prava palestinskog naroda Abdula Rahmana Raufa Arafata al Kudva al Huseina.

¹⁵⁴ Za pregovarački sto su seli: izraelski ministar spoljnih poslova Silvan Šaron, egipatski predsednik Hosni Mubarak, njegov savetnik Osama al Baza, šef egipatske obaveštajne službe Omar Sulejman, da se dogovore o izraelskom povlačenju iz pojasa Gaze. Egipat je preuzeo garancije za uspostavljanje reda i mira tokom i nakon povlačenja Izraela. Marko Lopušina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str.95.

Umro je u bolnici pod sumnjivim okolnostima 4. 11. 2004. godine u sedamdeset petoj godini života, koji je pored svih realnih zamerki i kritika, imao dimenziju za pamćenje. Njegova teroristička organizacije nije umrla sa njim. Brigada mučenika Al Aksa, zapretila je ubrzo posle arafatove smrti, ubijanjem izraelskih vojnika i civila, do kranjeg ishoda - oslobađanja zemlje Palestine od nevernika.

Njen vođa Marwan Hasib Ibrahim Barghouti (Marvan Bargudni), za koga se verovalo da je Arafatov naslednik, osuđen je na pet doživotnih kazni zatvora, za pripadnost terorističkoj organizaciji i za ubistva petoro ljudi. Najveća njegova krivica, ipak je bila, po rečima izraeskog suda, predvođenje palestinske intifade. Njegovi saborci su pokrenuli veliku odmazdu, za neprimerenu kaznu, koja ima političku pozadinu. Pozvali su sve raspoložive snage, da krenu na cionističke neprijatelje. Pored toga što je novi komandant Al Akse Zakaria Muhammad Abdelrahman Zubeidi (Zakarija Zubeidi), najavio prekid neprijateljstava, teroristički napadi te organizacije nisu prestajali. Međunarodne snage ponovo su sele za pregovarački sto, predlagajući povlačenje izraelskih snaga iz pojasa Gaze. Premijer Palestine Ahmed Ali Mohammed Qurei (Ahmed Kurei), i Palestinska uprava, su se 2005. godine, dogovorili da u vladu nacionalnog jedinstva uđu sve opozicione organizacije, sa jednim ciljem nadgledanja i povlačenja Izraelskih snaga iz pojasa Gaze. Tom povlačenju, je ceo svoj život posvetio Jaser Arafat, vođa terorističke organizacije -sa simboličnim nazivom „Borba i pobjeda.“

4.1.13. Organizacija Abu Nidal (ANO)

Sabri Halil al-Banna, poznatiji kao Abu Nidal, osnovao je 1974 godine, terorističku organizaciju Abu Nidal- (ANO), koja je nastala odvajanjem od majke organizacije Fatah i počela svoj samostalan put, kao njena frakcija.¹⁵⁵ Irak je bio donator terorističkih akcija organizacije Abu Nidal, i podsticao ih na samostalno delovanje. Takve akcije su trebale prvenstveno da služe iračkim političkim i državnim interesima. Abu Nidal je rođen u Jafi, 1939. godine. Fatahu se pridružio u Egiptu 1969. godine da bi postao njen predstavnik u Kartumu iste te godine.

¹⁵⁵ Palestinian militant, “I am Abu Nidal-the answer to all Arab suffering and misfortunes.”

<http://www.cfr.org/israel/abu-nidal-organization-ano-aka-fatah-revolutionary-council-arab-revolutionary-brigades-revolutionary-organization-socialist-muslims/p9153> 25.08.2013.

Samo godinu dana kasnije, postaje predstavnik Fataha u Bagdadu. Nidal je u Parizu, zauzeo ambasadu Saudijske Arabije, u znak odmazde za hapšenje aktivista Fataha. Ta akcija, je privukla pozornost iračkih službi, jer je pokazao operativnost, hrabrost i spremnost, da bude vođa, terorističke organizacije, koja će samostalno delovati. Uz pomoć i podršku Iraka, Abu Nidal je i počeo da deluje protiv Fataha, optužujući njenog vođu za kooperativnost sa izraelskim snagama. Sve vreme postojanja ove organizacije, obeležilo je njeno osuđivanje Fataha, za izdaju nacionlanih i verskih palestinskih interesa.

Prvi problemi i disidenti, unutar organizacije, pojavili su se 1989. godine. Ater Abua Bejkeri i Omar Abdela Radhman (Abdel-Rahman), oba lidera na visokim funkcijama u organizaciji, optužili su Abu Nidala za ubistvo 150 militanata, (ta ubistva je pravdao navodnim sprečavanjem subverzivnih delovanja unutar organizacije). Ubrzo se desilo, ono što se u političkim karijerama često dešava, da subverzivni elementi, budu žrtve istih takvih delovanja. Posle odvajanja od Fataha, Abu Nidal organizacija je bila optužena za terorističke napade u dvadeset zemalja. Spisak samo nekih napada, za koju je direktno bila optužena organizacija Abu Nidal.

- atentat na Aliju Jasina (predstavnik PLOu Kairu)
- atentat na Iza al Dina al Kalaka (predstavnik PLO u Parizu)
- atentat na Jusufa Mubaraka (direktora palestinske knjižare u Parizu)
- atentat na Šlomu Argona (ambasador Izraela u Londonu)
- za napade u Americi, Britaniji, Francuskoj
- teroristički napadi izvršeni u gradovima u Evropi
- bombardovanje britanske avio- kompanije u Beču, Maridu, Rimu, Karačiju.
- osumnjičen da kuje zaveru za ubistvo Jasera Arafata¹⁵⁶

Svi ovi teroristički napadi, naročito poslednji za koji je optužen, bili su dovoljni, da ga vojni sud Fataha, osudi na smrt. Smrtna rana, koja je utvđena na lekarskom izveštaju, upućivala je na samoubistvo.¹⁵⁷

Farsa „političkih prijateljstava“, ima veoma grotesne epilog. Takav je bio i zahtev iračkih obaveštajnih službi, da Abu Nidala odvedu pred vojni sud, opružujući ga za izvršenje mnogih

¹⁵⁶ Preuzeto od: Marko Lopusina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006. godine, str. 91.

¹⁵⁷ Novinar net, broj 426, Ko je ubio Abu Nidala, <http://novinar-net.blogspot.com/2005/12/ko-je-bio-abul-nidal.html> 26.08.2013.

terorističkih napada. Obaveštajne službe i terorističke organizacije, su po svemu sudeći, brzo likidirale svoje neprijatelje, al ništa manje ekspeditivno i svoje bivše prijatelje.

4.1.14. Hezbolah

Hizballah, Islamic Jihad – Hizb Alah (Herzbolah - Božija stranka) je šiitska, Libanska teroristička organizacija, nastala 1982. godine. Nastala je kao proizvod legitimnog prava na otpor libanaca, kao patriotska reakcija na izraelsku okupaciju južnog Libana.

Na političkoj sceni Libana, javljaju se dve militantne grupe. Abul-Hasan Muhammad ibn Al-Husayn Al-Musawi (Husein Musavija) je bio vođa Islamskog Ahmada, a šaik Muhammad Hussein Fadl-Allah (Husein Fadlalah) vođa Hezbolaha. Zajednička tačka oslonca, bio je Homenijev poziv na sveti rat, za odbranu vere, proterivanje nevernika i stvaranje muslimanskih država, u kojima će vladati Božije pravo (šerijat).

Ciljevi Hezbolaha bili su progonstvo izraelaca, uz nepriznavanje bilo kakvih mirovnih pregovora sa njima. Teroristički napadi koje je izvodio Hezbolah, bili su slični po ciljevima, načinima organizovanja, žestini i frekvenciji napadima koje je izvodila Al Kaida. Izvšavani su često u samoubilačkim akcijama, ne birajući žrtve i mesta zločina. Izazivali su opravdan strah i paniku među civilnim stanovništvom. Optuživani su za otmice građana, aviona, vršili su politička ubistva, atentate, i napade na izraelske teritorije. Sve te terorističke akcije, smatrali su svojom verskom obavezom. Članstvo Hezbolaha, regrutovano je iz redova siromašnih šiitskih seljaka i libanaca naseljenih u siromašnim četvrtima predgrađa. Iran je bio inspirator svih terorističkih operacija Hezbolaha koje je i finansijski pomagao. Zato je Hezbolah i mogao da nagradi svakog palestinskog ekstremistu, da izvede samoubilački napad na izraelske položaje sa 100.000.\$¹⁵⁸. Zvaničnici palestinskih snaga bezbednosti su znali da Hezbolah ima više od 500 agenata na teritoriji palestine i da su velika pretnja mirovnim pregovorima. Izraelske tajne službe su takođe upozoravale, da je jačanje Hezbolaha, velika pretnja miru. Snaga Hezbolaha uvećavala se sve brojnijim članstvom i podrškom naroda, koja je dovela do pobeđe na izborima, koji su održani 2005. godine. Izrael je strepio od političke snage Hezbolaha. Ta strepnja se pokazala opravdanom, jer je Božija partija imala odlučujuću ulogu u oslobađanju juga Libana od okupatora. Legitimna prava, na koja su se pozivali

¹⁵⁸ Marko Lopušina. Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006. godine, str str. 129.

Libanci su oslobođenje okupirane teritorije (na jugu Libana), kao i pravo na povratak palestinskih izbeglica, (koji žive na teritoriji Libana) Ovi zahtevi bili su garantovani Madridskom poveljom, i rezolucijom koja je usvojena na Samitu Arapske mirovne inicijative, održane u Bejrutu 2002. godine.

Njom se poziva Izrael da podrži arapsku mirovnu inicijativu i prihvati principe pravednog mira, koji mu se nudi. Kofi Atta Annan (Kofi Anan), generalni sekretar UN (u to vreme), je više puta osudio izraelske upade na libansku teritoriju i kršenje suvereniteta te zemlje.

SAD shodno svojoj pragmatičnoj spoljnoj politici, zameraju Siriji što dozvoljava prelazak iranske pomoći preko svoje teritorije. Sirija se osim Irana, smatrala zemljom koja ima najveći autoritet u Libanu¹⁵⁹. Na kritike koje je SAD, uputio teroristima Hezbolaha, Sirijska diplomatija je vrlo pokroviteljski nastupila, pravdajući njihove akcije čistim patriotizmom. Posle dugododišnjih zastoja i zatezanja, u mirovnim pregovorima između palestine i izraela, težište mirovnih pregovora, prebacilo se na libansko-izraelske odnose.

Hezbollah je krovna konstrukcija mnogih terorističkih šiitskih grupa. Muhamed Husein Fadalalah, je idejni i organizacioni projektant svih njenih nosećih stubova, Irak je njen arhitekta, Abbas al Musawi (Abas Musavija) izvođač radova a PR Hasan Nasrallah (Hasan Nasralah). Najviše terorističkih napada, Hezbollah je imao 1991. godine kada je izveo čak 52 akcije na izraelsku policiju i civile, da bi se već sledeće godine ti napadi utrostručili.¹⁶⁰

Hezbollah s obzirom na svoje militantne porive, ne želi da pregovara o miru sa izreskim snagama. Sirijski predsednik Asad, zapravo Hezbollah koristi za ostvarenje svojih nacionalnih interesa slabljenja protivnika preko tuđih uticaja.¹⁶¹

Svetski rat, protiv terorizma, koji je objavila SAD, dobila je brz odgovor velikog saveza koji su napravili Libanski Hamas, iranski Hezbollah, palestinski Tanzim i moćna Al Kaida. Ova velika sila osovine, sluti da bi istorija umesto majka znanja, mogla biti maćeha, onima, koji nisu naučili njene lekcije. Rezime takvih političkih igara su velika stradanja civilnog stanovništva, okupacija Zapadne obale i pojasa Gaze. U tim sukobima jedino profitiraju „mirotvorci“, koji tajnim putevima prodaju naoružanje zaraćenim stranama, dok ih javno, pozivaju na mirovne konferencije.

Palestina i Izrael se pozivaju u isto vreme, za istu teritoriju na istorijska, legitimna, i prava predaka. Tamo gde prava više ne igraju nikavu ulogu, preovlada jedino pravo koje je

¹⁵⁹ Sirija ima u Libanu 40.000 vojnika, i na taj način kontroliše libansku vladu Hezbollah opstaje zahvaljujući donatorima kao što su Sirija i Iran. Ibidem, str. 132.

¹⁶⁰ Marko Lopušina. Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006. godine, str. 132.

¹⁶¹ Ibidem, str. 132.

značajnije od čovekla samog -prava na život. Da li će pragmatičari na obe strane shvatiti da aksiomska vrednost prava na istu zemlju, može da se razreši samo dobrim namerama sa obe, strane barikada-pokazaće vreme.

4.1.15. Oružana islamska grupa (GIA)

Kolonijalna osvajanja Magreba,¹⁶² islamsko stanovništvo je doživljavalo, kao još jedan Krstaški rat. Evropske države, su vođene ekonomskim interesima, eksploatisale zemlje Magreba, ali im je više od toga, zamerano uništavanje verskog identiteta, i uništavanje islamskog sistema. Dugogodišnje uživanje Francuza na osvojenim teritorijama, prekidano je revolucijama koje su uvek imale drugačije ideološke platforme, ali je džihad uvek bio u osnovi svih socijalnih, nacionalnih i ekonomskih zahteva za oslobođenjem od kolonijalne Francuske. Džihad je bio ideologija višeg reda, i jedina kohezijska sila, koja je mogla da okupi narod na ustanak, protiv mnogo superiornije imperijalne sile.

Nakon dekolonizacije, kada su se stvorile slobodne države Tunis, Maroko i Alžir, islam je u njima postao državna religija. Posle snaženja islama u skoro svim državama na Bliskom istoku, gotovo da je postojao konsenzus, da se to nikada neće desiti u državama Frankofonske severne Afrike. Ipak, krajem osamdesetih godina, neuspele ekonomije i talasi liberalizacije, doneli su razvoj novih realnosti. Najveće iznenađenje bila je pobeda FIS-a, ne samo na lokalnim nego i na parlamentarnim izborima. Delovanjem takvih snaga, stvorene su suverene islamske države, koje su ipak imale neislamske komponente. Upravo je to bio prostor za delovanje islamskih fundamentalista, pod čijim se pritiskom i počinje postepena arabizacija. U Alžiru su se u vreme kolonijalnih borbi, oslanjali na pomoć i podršku socijalističkih arapskih zemalja, koje su prihvatile ideologiju Naserovog arabizma, sa dominantnim primesama endemičnog socijalizma. Da bi vlada napravila kompromis sa sve intenzivnijim zahtevima fundamentalista, pokušala je da zakone prilagodi šerijatu. Ti zahtevi nisu zadovoljavali izričite zahteve fundamentalista, da se šerijat u potpunosti primeni, umesto pozitivno-pravnih propisa, pa su započeli oružanu borbu za formiranje islamske republike. Šezdesetih godina XX veka, neke od najpoznatijih islamističkih fundamentalističkih organizacija u Alžiru, bile

¹⁶² Naziv potiče iz arapske reči, magrib, što znači „zapadno“. Prvobitno značenje tog naziva bilo je „zemlje zapadno od Egipta“ Magrib al -Arabi je regija afričkog kontinenta, koja se nalazi severno od Sahare, a zapadno od Nila. Obuhvata zapadne zemlje Maroko, Zapadnu Saharu, Alžir, Tunis, Libiju i manji deo Mauritanije).

su Al Kijam, Ehl al Dava (ljudi poziva). Bavile su se propagiranjem islama po džamijama, školama, zahtevale su uništavanje svih zapadnih izvora zabave, koji vređaju muslimansku čast, ali su i preduzimale oružane akcije protiv zvanične vlasti. Islamizacija društva nije bila potpuna, pa su zato fundamentalističke snage, započele oružanu borbu, za stvaranje republike koja će u potpunosti biti uređena po šerijatu.

Takvo stanje u državi odgovaralo je mnogim državama, zainteresovanim za ovaj prostor. Jak i stabilan ekonomski razvijen Alžir, ne odgovara prvenstveno Francuskoj, kao bivšem kolonijalnom gospodarstvu a i mnogim zemljama u okruženju Libiji, Tunisu, Maroku i posebno SAD-u, koji najveća budžetska sredstva ostvaruje prodavanjem oružja i ratne opreme. Pomaganjem ekstremista u Alžiru, i održavanjem neprekidne ratne tenzije, podrivanjem nasilja i međuetničkih sukoba, destabilišu se prilike u zemlji i regionu, izazivaju se permanentne krize i na taj način ostvaruju ciljevi zainteresovanih „kupaca za male pare“.

U trusnom prostoru, delovanje islamističkih stranaka i terorističkih organizacija je više nego izraženo na prostoru Alžira. Vraćanje svojim korenima i snaženju nacionalne države, bio je prevashodni cilj Alžirskog naroda. Posledica takvih nastojanja su osnivanje stranke Islamskog fronta spasa (FIS), i njen zahtev za formiranjem teokratskog političkog poredka, kao i stvaranje nove, potpuno islamizovane države Alžir. Njeni lideri su i Antar Zouabri (Antan Zuabri) i Džamel i Zituni. (Džamel Zituni).¹⁶³ U cilju izvršenja svojih zahteva i očuvanja „svetih ciljeva“ vere, osnovali su, početkom devedesetih, Islamski front za oružani džihad (FIDA) i islamsku oružanu grupu GIA. Prvi krvavi rezime, delovanja islamističkih terorističkih grupa, 1991. godine, bili su vojni udar i građanski rat, koji je odneo više od 30.000 života, i trajao je do 1995. godine. Na političkoj sceni 1992. godine, pojavljuje se kao dominantan, Front islamskog spasa (FIS), osnovan 1989. godine u Alžiru,¹⁶⁴ Njegove vođe su Ali Belhadj (Ali Belhadžu) i Dr. Abbassi Madani. (Abasa Madanija). Za kratko vreme svog delovanja, FIS je stvorio 600 naoružanih grupa pod nazivom GIA. U svim većim evropskim gradovima, FIS je imao svoje ogranke. GIA je bila veoma aktivna organizacija, na izvršavanju terorističkih akcija, njen komandant je bio Abdelhak Layada (Abdelnak Lajada). Akcije GIA-e, bile su poznate po veoma specifičnim i podmuklim, terorističkim metodama. Postavljali su bombe u stanove i automobile svojih neprijatelja. Nisu se libili da postav

¹⁶³ Ova stranka profašističke ideologije, zalaže se za oružanu borbu, a u ideološkom smislu se naslanja na Džazaru, alžirsku stuju islamske misli, koja manipuliše Kuranom. Zagovaraju masovna ubistva i pojedinačne likvidacije alžirskih intelektualaca i svih onih koji im se suprotstavljaju na putu islamizacije. Preuzeto od :Marko. Lopušina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006, str 102

¹⁶⁴ Ibidem, str.od 101-107.

bombe ni u avione pune putnika, ubijali su ljude na njihovim radnim mestima. Posle smrti predsednika Muhameda Budujafa, novoimenovani predsednik Liamine Zeroual (Limina Zeruala), primenio je prema sve obesnijim teroristima GIA-e taktiku „zatezanja i popuštanja“ Naredio je likvidiranje 700 alžirskih ekstremista, a 1000 njih je uhapšeno (članovi FIS-a i GIA-e). Smrtna kazna je izvršena nad 366 pripadnika terorističkih grupa.¹⁶⁵

Taktika zatezanje uzde, morala se malo ublažiti, zbog velikih nemira, izazvanih ovim brzopoteznim razračunavanjem sa teroristima. Predsednik je zato iz zatvora pustio lidere FIS-a nudeći im pregovore, za koje se može reći, da su više manje stalno na agendi odnosa između zvaničnih vlasti i lidera terorista u Alžiru.

Snage alžirske bezbednosti, ubile su 1996. godine, islamskog lidera Brahim Khadija (Brahima Kadija), a ta godina je bila obeležena velikim žrtvama masakra, koji je pripisivan islamskim ekstremistima. Vlast je otkazala parlamentarne izbore, na kojima su islamisti imali najbolje izgleda na uspeh. Njihov odgovor je ostavio krvavi trag.

U periodu samo od 1992-1996.godine, islamski teroristi su ubili preko 100.000 ljudi a oko 600.000 lica je napustilo svoju zemlju.¹⁶⁶ Islamskim teroristima su u tim akcijama pomagali američki profiteri, evropski „mirovnjaci“, a pare su stizale i od ilegalne trgovine oružjem. Krvavi teroristički pir za ostvarenje „svetih ciljeva“ je po zvaničnim podacima koje je izneo predsednik te zemlje Abdelaziz Bouteflika (Abdelah Buteflika), ostavio crnu statistiku koja beleži jedan milion žrtava nasilja, i 20 milijardi dolara materijalne štete.¹⁶⁷

Fundamentalistički teroristi iz Alžira, svoje akcije u Francuskoj opravdavaju podrškom, koju fransuske vlasti daju alžirskoj vladi. U osnovi tih napada je borba protiv ostataka frankofanskih uticaja. FIS I GIA, su u Francuskoj izveli nekoliko terorističkih akcija. Pokušaj otmice aviona „Er Fransa“, podmetanje eksplozivnih naprava u metrou u Lilu, (srećom su sprečeni), zahvaljujući spremnosti i obučenosti francuskih službi bezbednosti. Alahovi borci su ipak uspeali da u periodu od samo godinu dana, u Francuskoj ubiju 25 ljudi a stotine ranili. Francuzi su posle toga u najvećoj antiterorističkoj akciji, u kojoj je bilo angažovano više od milion policajaca, uhapsili blizu sedamdeset terorista.¹⁶⁸

Žarište terorističkih akcija, su prevazišle granice Alžira, i prete stanovnicima Francuske, koja je dugo koristila alžirskim resursima i njenom jeftinom radnom snagom. Dugovekovnu

¹⁶⁵ Ibidem, str. 102-103.

¹⁶⁶ Ibidem, str 104.

¹⁶⁷ Vidi više o tome na: http://bs.wikipedia.org/wiki/Gra%C4%91anski_rat_u_Al%C5%BEiru 28. 08. 2013.

¹⁶⁸ Predstavnicu FIS-a u Francuskoj su čak zahtevali od francuskog predsednika Žaka Širka, da pređe u muslimansku veru. Vidi više: Marko. Lopošina, Teroristi sveta, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str. 106.

uljuljkanost, i sigurnost velikih kolonijalnih sila, počela je zahvata panika zbog velikog broja izbeglica zbog straha od sve češćih napada islamističkih terorističkih grupa i organizacija.

4.1.16. Muslimanska braća

Gama'at al-Ihvana al-muslimin (Muslimanska braća) je jedan od najmnogobrojnijih, najznačajnijih, najstarijih i najuticajnih islamskih pokreta u svetu.¹⁶⁹ Uticaj ove organizacije i danas je nezaobilazan. Njihova ideologija je bila veoma pogubna za britanske osvajače. Političke prilike u Egiptu su bile veoma teške. Britanci, koji su kolonijalno okovali Egipat, živeli su u blagostanju, dok su Egipćani bili u potlačenom položaju, poniženi u svakom pogledu. Čak i posle dobijanja nezavisnosti, Britanci su zadržali kolonijalne navike, vodeći se politikom svojih ekonomskih i političkih interesa. Najača, ali ne dovoljno efikasna opozicija britanskoj samovolji, bila je Vafd partija, koja se kasnije pokazala kao vrlo kooperativna britanskoj eliti. U toj bezizlaznoj situaciji, dolazi do potrebe da se stvori organizacija, koja će stvoriti branu takvom kolonijalnom i koruptivnom razaranju Egipatskog društva. Sheikh Hassan Ahmed Abdel Rahman Muhammed al-Banna (Hasan al Bana), derviš i ideolog militantnog islama, osniva organizaciju Muslimanska braća, verujući da će preko nje, koristeći se radikalnim metodama, obnoviti slavu i snagu islamskih država. Posle poraza u ratu sa Izraelom, njegovo veličanstvo Faruk, po milosti Božijoj, kralj Egipta i Sudana, vladar Nubije i Kurdufama i Darfura, (kako mu je bilo puno ime), izgubio je državničku snagu i dostojanstvo vladara. Za egipatski narod, poraz je bio znak da Alah nije uz njega. To je bio dobar trenutak za Muslimansku braću, koja uživaju sve veću naklonost naroda. Da bi sprečio njihovu dominaciju, kralj je zabranio njihov rad 1948. godine. To naravno nije značilo i prekid njihovog delovanja. Već ojačalo, bratstvo nastavlja da radi u tajnosti. Konspirativno delovanje organizacije je takođe bilo zabrinjavajuće zbog velikog ugleda u narodu, koju je kralj izgubio. Kralj je zabranio delovanje organizacije 1948. godine, pod izgovorom da spremaju ustanak. Veliki politički udarac za bratstvo bila je likvidacija Hasana al Bane, 1949. godine. Organizacija se posle njegove smrti podelila na tri struje, što je dovelo do slabljenja

¹⁶⁹ Miroljub Jeftić, Savremeni džihad kao rat, IKP "Nikola Pašić" treće izdanje, Beograd, 2001. str. od 277-290

same strukture i političkog uticaja stranke.¹⁷⁰ Militantni zahtevi organizacije su bili sve manje izraženi.

Promena retorike, donela im je 1951. godine ponovnu legalizaciju rada, (koja joj je oduzeta 1948. godine, dekretom vojnih vlasti o zabrani delovanja). Smatra se da popularnost Muslimanske braće nije opadala čak i kod oficirskog kora, koji ih je zabranio. Organizacija će imati velikog udela u puču oficira i proglašenju Republike 1953. godine, ali će ubrzo zatim, opet biti zabranjena 1954 godine. Oficiri su iskoristili ugled bratstva da izvedu puč, pa su ga se kasnije odrekli. Atentat na predsednika Nasera je bio povod hapšenja preko hiljadu njenih aktivista.

Tada su zajedno na doživotnu robiju osuđeni Hasan al Bana i Hasan Ismail al Hajdubi. Naslednik Gamal Abdel Nasser Hussein (Gamal Abdel Nasera)

Anwar El Sadat (Anvar Sadat), bio je zakleti neprijatelj Muslimanske braće (na hiljade ih je poslao u kazamate i na vešala). Pokušaj izmirenja sa njima, biće (dokazaće se kasnije) njegova sudbonosna greška, jer su ga ubili upravo oni koje je pomilovao i oslobodio.¹⁷¹ Najveći militanti i protivnici nove Sadatove vlasti, postali su aktivisti Muslimanske braće. Njihovi zahtevi za sveobuhvatnom islamizacijom društva, nisu išli zadovoljavajućom brzinom. To je izazivalo još veće antagonizme između bratstva i nove vlasti.

Hapšenja pripadnika organizacije Muslimanske braća, i tortura koju su nad njim sprovodili bila je nezabeležena. To je dovelo do velike diferencijacije u samoj stranci, od čijih će se grupa, kasnije svoriti novi izdanci. Kompromis, oportunizam i značajna promena retorike, je ono što ide u prilog toj tvrdnji. Odbacivanje svetog rata, kao najviše forme džihada, bila je pragmatična politika starijeg dela članstva sa kojom se mladi članovi Muslimanske braće, nisu slagali.

Ta promena retorike bila je posledica trenutnih nepovoljnih uslova delovanja. Naslednici Hasana al Bane, su se odrekli najsušastvenijeg dela njegove ideologije. Njihova se delatnost posle 1967. godine, može nazvati, u novonastalim okolnostima period neo- Muslimanske

¹⁷⁰ Bratstvo je posle smrti velikog vođe, Hasana al Bane zantno bilo oslabljeno. Podelilo se na tri struje: aktivističku (vođa joj je bio Salih Ašvami), novu doktrinu (čiji je vođa je bio Muhamed Gazali) i umerenu struju (koju je predvodio šaik Hasan Hudejbija.) Umerena struja je preuzela primat. Posle njega dolazi Omar Telmesani, da bi bratstvo posle njega preuzeo Hamid Abul Nasr. Hasan Hudejbija je bio 23 godine na čelu organizacije Preuzeto od : Ibidem, str. 284.

¹⁷¹ Jedna takva pogrešna politička procena odnosi se i na podršku, koju su muslimanski ekstremisti (Muslimanska braća, Nacionalan arapska omladina) dobili od vojnog i političkog rukovodstva Jugoslavije. Te iste organizacije danas podstiču nemire u Sandžaku, na Kosovu i Metohiji i finansiraju zločine terorista koji ubijaju Srbe. Vidi više kod: Marko Lopusina Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 170-175.

braće.¹⁷² Aktivnost Muslimanske braće u Siriji je mnogo militantnija nego u Egiptu. Samo u jednom sukobu između militanata i legitimnih vlasti, stradalo je 25.000 ljudi.¹⁷³

Idejni, politički i verski vođa Muslimanske braće, najzaslužniji za stvaranje ovog bratstva, (koje se smatra majkom svih terorističkih organizacija) je Hasan al Bana. Bratstvo je nastalo u vreme političke represije, pa je sve vreme delovanja bilo obeleženo konspirativnim aktivnostima, jer je njihova ideologija bila veoma pogubna za britanske osvajače.

Hasan al Bana se nije zadovoljio misionarskim aktivnostima, (jačanjem islamske vere), nego je stvorio borbenu političku organizaciju.

Veliki značaj Hasana al Bane, u salafističkom pokretu je bio približavanje učenja, uskih intelektualnih krugova Sayyid Jamal ad-Din al-Afghani (al Afganija), Muhammad Abduh (Muhameda Abduha) i Muhammad Rašid Rida (Rašida Ride), širokim narodnim masama. Njihovim ekskluzivnim i malo poznatim znanjima, uspeo je da udahne život, koji je obnavljala i negovala organizacija, koja je bila sposobna da se aktivno bori sa problemima umme.

Utemeljiteljske ideje organizacije Muslimanska braća, bila su dela Sejjid Kutub (Sajida Kudbe) sa dominantnom idejom, da je oružani sukob, koji mora biti neprekidna akcija, do sudnjeg dana bez prekida i predaje. Tako se potvrđuje da je rat jedini način za stvaranje muslimanske države i apsolutne islamizacije čovečanstva. Kudb je sva sekularna društva smatrao zapadnim a islamska sekularna - neverničkim. Ideje Sajida Kudbe, o islamizaciji sveta, odvijale bi se u etapama. Prva faza bi bila ujedinjenje svih Arapa. Druga bi bila okupljanje svih muslimana, a treća faza bi se morala izvoditi postepeno.¹⁷⁴ Uticaj Muslimanske braće bio je veliki i prenosio se iz generacije na generaciju islamskih militanata. Infiltrirali su se u obrazovni sistem, i polako osvajali medijski prostor. To su bili najefikasniji načini uticaja na terorističke umove. Muslimanska braća i Vahabije su noseći stubovi sunitskog salafizma. Nekada su ti pokreti delovali podržavajući jedan drugog, a nekad su se žestoko borili za prevlast. Potpuna islamizacija društva, što je bio osnovni zahtev organizacije, podrazumevala je sve aspekte društvenih promena od vaspitanja, odevanja, islamizaciju pravnih i političkih institucija. Ove sveobuhvatne promene, obuhvatale su naročito pomoć najsiromašnijem sloju stanovnika, pa se u tom miljeu javlja ideja endemičnog oblika socijalizma- nazvanog islamski socijalizam ili treći put. Organizacija je shodno običajima islamskih zajednica o poštovanju autoriteta (roditelja, vođe, starijih), bila uređena

¹⁷² Miroljub Jeftić, Savremeni džihad kao rat, Nikola Pašić, Beograd, 2001 str. 286.

¹⁷³ Ibidem, str .280.

¹⁷⁴ Ibidem, str. 280.

na principu pokornosti vođi. Popularnost bratstva nije iznenađujuća, s obzirom da su muslimani sve gubitke i nedaće koje su ih snašle, pripisivali slabostima vere. Ubrzo posle osnivanja, organizacija je svoje delatnosti podelila u četiri sekcije.

Prva sekcija je osnovana u Ismailiji, a kasnije su se širile po celom Egiptu. Nagli rast članova¹⁷⁵ u Muslimanskoj braći, beleži se posle stvaranja palestinske krize, za vreme koje su hrabro zastupali ništavost odluke o podeli „Svete zemlje“ i na taj način drastično uvećali broj svojih simpatizera. Ono što treba naglasiti, da bi se jasnije spoznala njihova ideologija, je njihov stav prema oslobodilačkoj borbi palestinskog naroda. Za njih ta borba nije shvaćena kao borba za nacionalna prava Palestinaca, čak ni kao borba za oslobađanje okupirane teritorije-stvaranje slobodne Palestinske države. Jedino što je u palestinskog golgoti za njih bilo važno i legitimno je borba protiv nevenika i borba za očuvanje islamske vere. Činjenica da su Muslimanska braća, terorističke akcije organizovali u Palestini, a ne u Egiptu (sa čije su teritorije ponikli), zavarala je mnoge analitičare, koji organizaciju Muslimanska braća, nisu smatrali terorističkom - smatra profesor Miroljub Jeftić. Ovakav način delovanja, organizaciju može svrstati u polu terorističke, ali zbog njenog presudnog značaja, treba je uvrstiti u sam vrh terorističkih, islamističkih organizacija. Njena organizaciona struktura, bila je hijerarhijski uređena.

Marko Lopušina u svojoj knjizi Teroristi sveta, navodi da organizacija povezuje obeležja jednog derviškog reda i organizacione principe evropskog fašizma. Posebno se u organizaciji obraćala pažnja na opismenjavanje žena, pa se čak 1933. osnovalo društvo Muslimanskih sestara.

Na samom čelu organizacije nalazi se muršid amm (Hasan al Bana), kome je pomagala konsultativna skupština -Melis al šura (sačinjavali su je 150 delegata, koja je on lično izabrao. Da bi lakše organizovala svoju delatnost, podelila je zemlju na zone, distrikte i grane. Organizacija je bila sastavljena od manjih ćelija (koje su brojale od 5-10 članova) nazivale su se falange i predstavljale su bazu, za sve borbene aktivnosti. Šef organizacije je imao apsolutni autoritet, sastanci su bili konspirativni, zbog očuvanja tajnosti u radu. Organizacija je imala dve paralelno zastupljne taktike. Ciljeve kratkoročnog i dugoročnog delovanja. Kratkoročni ciljevi su se odnosili na obezbeđivanje manevarskog prostora i pragmatično delovanje, a dugoročni cilj, se odnosio na preuzimanje kompletne vlasti u državi.¹⁷⁶

¹⁷⁵ Hasan al Bana beleži da je članstvo organizacije Muslimanska braća u početku 1929. godine imalo pola miliona članova, a za samo dve godine, članstvo se uvećalo na dva miliona. Vidi više o tome kod: Miroljub Jeftić, IKP “Nikola Pašić” treće izdanje, Beograd, 2001 str 278-290.

¹⁷⁶ Vidi više o tome kod: Valid Fares, Džihad u budućnosti, Narodna knjiga-Alfa, Beograd, 2008., str. 92.

Organizacija je imala dve paralelno zastupljene taktike. Ciljeve kratkoročnog i dugoročnog delovanja.

Ogranci Muslimanske braće, osnovani su u Libiji, Palestini, Iraku Libanu, Alžiru, Sudanu, Jordanu i Siriji.¹⁷⁷ Članovi Muslimanske braće su bili poznati kao dugoročni i strpljivi stratezi, veoma obrazovani.

Jedan od zvučnih imena, koji je bio pod direktnim uticajem ove organizacije je Sayd Kudb (Sajid Kudb)¹⁷⁸ koga su smatrali islamističkim Trockim, Abdallah Azzam, (Abulah Azam) koji je važio za Če Gevaru džihadizma¹⁷⁹ ali su svakako, najvažniji dometi uticaja ovog bratstva – njegovi izdanci. Kako to obično biva sa izdancima, koji žele da prerastu drvo od koga su nastali, mnoge terorističke organizacije, kojima je bratstvo bilo uzor, smatrali su da bratstvo stagnira, i da se ne bori dovoljnom žestinom.

Zamerali su mu da je suviše servilno prema sekularnim vladama, da se ne bori efikasno protiv Sovjetskog Saveza i njegove pogubne i ateističke ideologije -komunizma. Muslimanska braća je organizacija, čije se delovanje više ne može ignorisati. Na celom prostranstvu Bliskog istoka i u Magrebu, rašireni su izdanci Muslimanske braće. Sve ove organizacije su spremne da učestvuju na izborima, čak poštujući sva pravila demokratskih izbornih principa. Izborna matematika upozorava, da je najverovatnije pobeda na strani većine od njih. Najznačajnije izdanak organizacije, koje su nastale na izvorima učenja Muslimanske braće su:

Palestina..... Hamas, Islamski džihad,

Sudan.....Nacionalni islamski front Hasana Turabija,

Alžir.....Mirovni pokret (Hrakat al Silm)

¹⁷⁷ Ibidem, str. 92.

¹⁷⁸ Delo Sajida Kudbe, Prekretnice objavljeno 1964. godine je manifest salafističkog džihada. Osnovna ideja salafizma je borba za moralnu i duhovnu čistotu sveta koju samo islam može da obezbedi, jer sjedini imaju neophodne vrednosti, manire, pravila, regulative i visoko postavljene kriterijume da globalno ostvari takve promene. Zapadna civilizacije ne može da obezbedi takvo vođstvo, jer je posrnula, zagazila u nemoral i otuđenost. Sajid Kudb, smatra da je i muslimanska vera iskrivljena i da se vremenom daleko udaljila od izvornog učenja proroka Muhameda. Zadatak salafista, bio je da se vrate izvornoj čistoj veri u njenoj prvobitnoj formi, koja će duhovno i praktično promeniti džahiliju i vratiti dostojanstvo čoveku, koje mu je podario Bog. Suverenitet se može prepisati samo Bogu, a ne ljudima, bez obzira da li su oni vladari, bogataši ili sveštenici. Zato čovek ne treba da služi drugom čoveku nego samo Bogu. Veru treba vratiti u vreme kada su ljudi bili toliko "čisti" i ispravni da im postojanje zakona nije ni bilo potrebno, jer je samo savest bila podstrekač među ljudima. Tradicionalni argument salafista bio je da se vera vrati u srca ljudi da bi se ovo verovanje moglo primeniti na svakodnevni život. Kudb je insistirao na džihadu u cilju uspostavljanja te prave izvorne vere. Salafisti opravdavaju svako širenje vere mačem (džihad bis sajf) jer se jedino na taj način može prokrčiti put širenja vere propovedima. Sajid Kudb, se smatra ocem militantnog islama. Vidi više o tome u: Tarik Kulenović, Politički islam. str.81.

¹⁷⁹ Više o tome kod Valid Fares, Džihad u budućnosti, Narodna knjiga-Alfa, Beograd, 2008.,str. 92.

Egipat.....Gamat Islamija i Islamskoi džihad
 Južna Azija... Džamaat Islami i Abu Sajaf
 Kuvajt.....Ustavni pokret (Al Haraka al Dusturiiia)
 Jordan.....Islamski akcioni front (Al Amal al Islamiia)
 Jemen.....Reformski pokret (Harakat al Islah)

Izdanak organizacije su vodile su lokalne džihade, ali i borbe za ostvarenje nacionalna prava, svoje braće po veri, koje su okupirale strane sile. (Sudan, Zapadna obala, pojas Gaze, Avganistan) Muslimasko bratstvo izabralo je strategiju širenja svoje ideologije i političkog uticaja odozdo prema gore.¹⁸⁰ Bratstvo nije imalo poverenja u legitimnu vlast, ali saradnju sa njom, nije odbacivalo Taktičkim i mudrim potezima, pragmatičnog delovanja, počelo polako i sigurno da se širi. Kada su njihovom razvoju okolnosti išle na ruku oni su intenzivirali svoj rad, izabrali su taktiku „čekanja na svoj istorijski trenutak.“ Jaku i snažnu islamski vladu, smatrali su uslovom pobeđe protiv Jevreja. Jedan od njihovih prioriteta, bila je i borba protiv ateističkih snaga Sovjetskog Saveza, kao i borba protiv kapitalizma i njegovih pojava oblika, liberalizma i globalizacije. Bratstvo je držalo oprezno, sa ulaženjem u konfliktne situacije sa bilo kojim režimom, pre nego što postignu sposobnost potpunog uticaja na sve segmente društva.

Do Drugog svetskog rata Muslimanska braća postala su najuticajniiji činilac na egipatskoj političkoj sceni. Bez obzira na militantni imidž koji je pratio Muslimansku braću, nisu pokazivali nameru da izvrše puč i preuzmu vlast. Njihov glavni cilj bio je obrazovanje. Hasan al Banna je verovao da će ono biti presudno, za usvajanje vrednosti islama, i da nasilno preuzimanje vlasti neće biti potrebno.

Al Bana, je formulisao program u šest tačaka, u kojem se odužio Avganiju, i Ridi i njihovom salafističkom reformatorskom pokretu.

- interpretacija Kur'ana u duhu vremena,
- jedinstvo islamske nacije,
- podizanje životnog standarda i postignuće društvene pravde i reda,
- borba protiv nepismenosti i siromaštva,
- emancipacija muslimanskih zemalja od tuđinske vlasti,
- promocija islamskog mira i bratstva širom svijeta¹⁸¹

¹⁸⁰ Više o tome kod: Valid Fares, Džihad u budućnosti, Narodna knjiga-Alfa, Beograd, 2008., str. 99.

¹⁸¹ Tarik Kulenović, Politički islam, elektronsko izdanje, str. 52.

Muslimanska braća su osnovana s namerom, da obnove političku dimenziju islama. U svom političkom programu držala su se aktuelnog slogana islamističkog pokreta: „Sveti rat je naš put“.¹⁸² Islam je nudio sva objašnjenja, sve je pojašnjeno u Kur'anu, čiji su moralni principi, prema mišljenju Muslimanske braće, bili univerzalni. Tu doktrinu, podržava celokupni islamistički pokret, bez obzira na mišljenja o drugim pitanjima.

Salafisti¹⁸³ ne prihvataju koncept republike, svetovnih sudova, sekularizma, demokratije, jer je to suprotno islamskoj viziji društva. Muslimanska braća, shodno svom fleksibilnom stavu, ipak prihvataju pravila političke arene, da bi mogli preko institucija u koje su se infiltrirali, da nastave svoj uticaj na sve segmente društva. Muslimansko bratstvo je scenograf „političkog džihada“ (uvođenje demokratije, je za njih taktička prevara, da bi se posle dolaska na vlast ona ukinula). Beskompromisna borba za islamizaciju, donela je veliku popularnost Muslimanskoj braći. Pitanje borbe palestinskog naroda, za njih nije bila borba naroda koji se bori za ostvarenja svojih teritorija i nacionalno oslobođenje. To pitanje je bilo verske prirode, uzrokovano verskom netrpeljivošću. Najžešći napad militarnih grupa koji se desio u Egiptu 2005. godine, bio je inspirisan ideologijom organizacije Muslimanska braća. Bila je to serija bombaških napada na hotel u poznatom letovalištu Šarm el Šeik, na obalama Crvenog mora. Tada je poginulo 83 osobe, a 200 ljudi je ranjeno. Samoubica je uleteo u hol hotela aktivirajući automobil bombu. Snažna eksplozija je izazvala ruševine u hotelu a ostaci žrtava masakra, bili su razbacani do same obale. Tri takva ubitačna napada terorista, desila su se u istom danu.¹⁸⁴

¹⁸² Moto „Muslimansko bratstva“ jeste: „Allah je naš cilj, Poslanik je naš vođa, Kur'an je naš ustav, Džihad je naš put. Umrijeti na Allahovom putu je naša najveća nada.“ Preuzeto sa: sajta, Medina Džambegović Muhamed, Kada se život probudi iz tame kaktusa, <http://www.enovine.com/mobile/svet/svet-reportaza/87661-Kada-život-probudi-tame-kaktusa.html> 03.9.2013.

¹⁸³ Termin „salafija“ ima koren u arapskoj imenici salaf, što znači prethodnik, predak, dok kao verski termin označava tri generacije istaknutih bogoslova (uleme) nakon proroka Muhameda, zbog čega su svi oni koji su tokom istorije zagovarali povratak na izvorni islam sebe nazivali salafijama. Tako od 10. veka pa do danas, imamo čitav niz učenjaka koji su koristili termin „salafija“ u najrazličitijim kontekstima. Kao najbolji primer za raznolikost salafističkih mislilaca može da posluži radikalno učenje Ibn Tajmije s jedne strane, a sa druge progresivni devetnaestovekovni islamski reformistički pokret Džamala al-Dina al-Afganija i Muhameda Abduha, koji je zauzimao sasvim suprotne stavove od Ibn Tajmije. Salafisti ne priznaju poslednje dve tradicije, odbacivajući ih kao inovacije koje su iskvarene nemuslimanskim uticajima, uništavaju Božiju reč. Salafisti sve moderno odbacuju kao stranputice. Reč je nastala od reči salaf što znači star, drevni. Salafisti zagovaraju strategiju nasilnog džihada koji bi zbrisao sve ono što smatra političkom jeresi. Vidi više na sajtu: Ivan Kostić, Salafije vabahisti i teroristi, <http://pescanik.net/2011/11/salafije-vahabiti-i-teroristi/> 03. 09. 2013

¹⁸⁴ Vidi više kod Marko Lopušina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 170.

Smatra se, da su to najteži teroristički napadi, izvršeni u Egiptu, za poslednju deceniju. Al Kaida u Levantu i Egiptu, je ime terorističke organizacije, koja je preuzela odgovornost za ovaj zločin. Bila je to, po njihovim rečima, osveta cionistima, krstašima i neverničkom režimu u Šarm el Šeiku, bio je to odgovor globalnim „silama zla“ koje prolivaju muslimansku krv.¹⁸⁵ Militantna grupa ponikla u Egiptu, Tavhid i džihad, preuzela je odgovornost za bombaške napade u Tabi 2004. godine, u kom je bilo 34 žrtve. Crna hronologija napada na teritoriji Egipta je poražavajuća i preteća. Hronološki prikazan, tih napada je zastrašujući.¹⁸⁶

1992	napad na turiste	1 žrtva	dvoje ranjenih
1993	napad u Kairu	1 žrtva	20 ranjeno
1993	napad u Kairu	4 žrtve	20 ranjenih
1994	napad u Hurdagi	4 žrtve	nema ranjenih
1996	napad u Luksoru	58 žrtava	nema ranjenih
2004	napad na egipatsko-izraelskoj granici	34 žrtve	nema ranjenih
2005.	napad u Kairu	3 žrtve	7 ranjeno

Krvavi bilans pokazuje koliki je uticaj izvršila organizacija, koju mnogi ne smatraju terorističkom, jer ona nije preuzela odgovornost, za učinjene terorističke akcije. Ipak se treba podsetiti da u lancu komandne odgovornosti, najveću kaznu dobijaju ispiratori i ideolozi, a ne sami izvršioc. Egipat postaje stecište političkih nasilnika iz islamskog sveta. Uticaj Muslimanske braće bio je veliki i prenosio se iz generacije na generaciju islamskih militanata. Infiltrirali su se u obrazovni sistem i polako osvajali medijski prostor. To su bili najefikasniji načini uticaja na terorističke umove. Egipat je stravičnim nemirima, doveden do ivice građanskog rata.

Egipat je u svim političkim nemirima prošao put od sekularnih i autoritarnih režima do islamističkih režima sa manje ili više demokratskim legitimitetom – smatra profesor Darko Tanasković.¹⁸⁷

Armijski vrh je uz pomoć birokrata i prećutnu podršku SAD-a,¹⁸⁸ odlučio da poništi rezultate prvih slobodnih izbora. Snage okupljene oko organizacije Muslimanske braće, koje žele

¹⁸⁵ Ibidem, str 170.

¹⁸⁶ Ibidem, str 171

¹⁸⁷ Vidi više o tome u tekstu profesora Darka Tanaskovica, Eskalacija-nasilja-u-Egiptu-mogla-da-se-predvidi <http://www.politika.rs/vesti/najnovije-vesti/> 05.09.2013.

¹⁸⁸ SAD, nikada nisu stavljale organizaciju Muslimanska braća ni na jednu „crnu“ listu terorističkih grupa i organizacija, čak ni Vašington nije pokazao interesovanje za njihovo delovanje, posle „9/11“, što je vrlo

korenite promene u društvu, (ovih dana se vidi na svakodnevnim masovnim demonstracijama), neće odustati od svojih zahteva, da se predsednik Mohamed Mursi pusti iz zatvora, i da se sa vlasti skinu autoritarni režimi.¹⁸⁹ Konzervativna i bogata Saudijska Arabija, je veoma zainteresovana za ono što se dešava u egipatskom dvorištu. Njoj ne odgovara evidentno regionalno jačanje Muslimanske braće, jer je jedan od zahteva njihove borbe, bolja socijalna zaštita siromašnih slojeva društva.

Prebogata zalivska oligarhija -kako je naziva profesor Tanasković, uplašena je mogućnošću, da se i njeni stanovnici inficiraju socijalnim zahtevima i idejama Muslimanske braće. Ono što se dešava u Egiptu, sluti na još jedno „arapsko proleće“, od koga strahuju vlade islamskih zemalja. Na hiljade demonstranata, protestuje zbog hapšenja islamističkog predsednika Muhameda Mursija, koji je sa vlasti skinut vojnim udarom. Vrhovni savet oružanih snaga Egipta,¹⁹⁰ upozorava da će vojska upotrebiti sva sredstva protiv zakona rulje i terorizma.

Glasnogovornik Muslimanske braće Gehad El Haddad (Gehad el Hadad) izjavio je (povodom najnovijih napada vojske na demonstrante) da oni nastavljaju demonstracije bez obzira na ishod. Ta rečenica bi i mogla biti tajna uspeha, organizacije koju zovu majkom svih drugih. Ti zahtevi sada gube političku dimenziju, i dobijaju čini se, jednu duboko ljudsku, onu koja je pokretala najveće revolucije sveta -zahtev za životom dostojnim čoveka.

4.1.17. Tekfir val hidžra

Islamističke organizacije koje su se svojim ideološkim opredeljenjima naslanjale na radikalne ideje Sajida Kudbe, smatrali su da je Egipat džahilija, protiv koje se treba boriti svim

simptomatično.(SAD, traže neprijatelja samo u onim regionima, čije zauzimanje, može da im donese finansijsku i političku korist).

¹⁸⁹ Zbacivanje Mursija izvela je vojska pod upravom načelnika Generalštaba Abdel Fattah Saeed Hussein Khalil el-Sisi (Abdula Fateh al Sisija), kojeg je Mursi doveo na vlast. Na demonstracijama general Sisi, podršku dobija od sunitskog muftije, koptskog pape i vođe opozicije. Vidi više u tekstu Violeta Talović, Jesen arapskog proleća, na sajtu: http://www.novosti.rs/vesti/planeta.299.html:442677-Jesen-arapskog-pro-4405_05.09.2013.

¹⁹⁰ Vrhovni savet oružanih snaga Egipta je organ upravljanja visokih oficira u egipatskoj vojsci, koji je bio na vlasti od „egipatske revolucije“ 2011. godine, (od odlaska sa vlasti Hosni Mubaraka,) do izbora njegovog naslednika Muhameda Mursija, koji je vojnim udarom zbačen već 2013 godine.Vidi više na: Tanjug, Vojska Egipta upotrebiće oružje protiv zakona rulje, http://www.blic.rs/Vesti/Svet/395523/Vojska-Egipta-upotrebiće-oružje-protiv-zakona-rulje_05.09.2013.

raspoloživim sredstvima. Ta borba je smatrana osnovnim zadatkom svakog muslimana. U njihovom shvatanju džahilije, krivci koji imaju najveću odgovornost za ovakvo stanje u muslimanskim zemljama su njeni veroodstupni vladari, protiv kojih treba preduzeti najrigoroznije mere. Islamističke organizacije koje su prihvatile ovakvu ideologiju su bile malobrojne grupe, koje su često nastajale i formirale se nove. Tipična činjenja za njih je da su im članovi bili uglavnom mladi ljudi, spremni na sukobe i veoma militantni. Jedna od organizacija tog tipa, je Tekfir val hidžra tj anatema i iseljenje. Ideologija tekfira je radikalna. Islam je za pripadnike ove organizacije bio obaveza, a ne izbor. To je podrazumevalo i verski aktivizam. Tekfir je zahtevao u svojim političkim istupima, da se transformacija države izvrši potpunim uništenjem postojećeg - da se preduzme sveti rat iznutra. Bitne osobenosti tekfira su, po mišljenju njegovih lidera, da je Egipat džahilija i da pravi vernici u takvim uslovima ne mogu živeti. Prvi vođa ove organizacije je bio Dr Ismail Abdul Rahman (Abduh Ismail). Njegova učenja o hidžri, bila su dopunjena učenjem o anatemi tj. tekfiru. Ovo se odnosilo na zahtev da se svaki vernik koji se ne prikloni tekfiru, ne može smatrati muslimanom. Ova učenja su odbacila i Muslimanska braća, a njihov umereni vođa Hudejbi je i kritikovao organizaciju, smatrajući je neprimerenom islamu. Pošto je napustio organizaciju Abdul Ismail, njegovo mesto prvog čoveka preuzima Shukri Mustafa (Šukri Mustafa). Njegovi radikalni pogledi na pitanje vere, dali su specifično viđenje islama.¹⁹¹ Mustafa je insistirao na snazi i borbenosti muslimana. Prve sukobe je ova organizacija imala sa islamističkom grupom koja se nazivala vojna akademija. Prelazak nekih članova u vojnu akademiju, Šukri je osudio smrtnom presudom. Ove organizacije su zbog toga, započele sukobe. Sukobi koje je započela teroristička organizacija Tekfir val hidžra, nastavili su se napadima na državne službenike. Žrtva napada je bio ministar, koji je osudio rad organizacije kao radikalne i opasne. Njeni članovi i njihov vođa, posle ovog ubistva, osuđeni su na smrtne kazne. Smrt prvog čoveka organizacije, značila je i njenu političku smrt.

¹⁹¹ Po mišljenju Šukri Mustafe, pravni sistem muslimanskih škola nema nikakve veze sa pravim islamom. Po njegovom mišljenju, od 661. godine, kada omejada dinastija preuzima halifsko dostojanstvo, prestaje istorija islama. Posle toga islam više ne napreduje. U prilog te teze, navodi dekadenciju islamskog sveta. Smatara se da Islam čeka pravog vernika koji će ga povesti putem pobede. Više o njemu vidi kod: Muhameda Jusića Islamistička opozicija islamistima, tekst <http://balkanskicentarzabliskiistok.com/2013/03/30/islamisticka-opozicija-islamistima/> 05. 09. 2013.

4.1.18. Džemijet islami

Jedna od najmilitantnijih grupa u egipatskom islamskom pokretu, je bila grupa vojna akademija. Njen ideolog i prvi čovek, bio je Saleh Sirija, koji je politički sazrevao u islamističkoj radikalnoj libanskoj grupi Tahrir.

Revolucionarna grupa studenata iz partije Džemijet islami se okupila oko Sirijinih ideja i bila osnovna regrutaciona baza, za dalje delovanje njegove partije. Njegova partija je bila konkurentna idejama partije Tekfir val hidžre. Sirija je bio još radikalniji u svojim stavovima, ali je smatrao, da su jedini krivci za veroodstupništvo bili šef države i njegovi prvi saradnici a ne široke narodne mase.¹⁹² Ovakav pogled na islamizaciju društva je bio mnogo bliži vernicima Egipta od militantnih i radikalanih ideja Šukri Mustafe i njegove partije Tekfir val hidžra.

Spoljnopolitički Sirijini stavovi, odnosili su se na kompletno preuređenje odnosa Egipta sa neislamskim narodima. Smatrao je da treba prekinuti sve odnose sa takvim državama, koje svojim uticajima nanose štetu muslimanima. Jevreji bi trebali plaćati danak koji plaćaju nevernici (džiziju), čak bi ih trebalo obeležiti da bi se razlikovali od muslimana. Sirija je imao taktiku infiltriranja u redove armije, pa je zato nastojao da zadobije poverenje vojnih pitomaca. Izazivanjem pobune u vojsci, preko indoktriniranih pitomaca, Sirija je nastojao da izazove nemire, koji će uticati na destabilizovanje situacije u zemlji i kompromitovati vlast. Takva neuspela pobuna je ugušena 1978. godine, a svi učesnici i inspiratori su osuđeni na smrtnu kaznu.

Ove dve terorističke organizacije imale su izvesnu blagonaklonost Muslimanske braće, što ih je svrstalo u okrilje velike porodice, islamističkih terorističkih organizacija, čije je delovanje uticalo na mnoge istorijske događaje, i savremene istorijske procese.

4.1.19. Al Džihad (Egipatski islamski džihad)

Ideološki otac terorističke organizacije Al Džiha, bio je Abdul Salima Faradža. U manifestu koji je napisao, objasnio je kako članovi njegove grupe, gledaju na najbitnija pitanja islamske vere. Organizacija je nastala 1970. godine. Među najbrojnim članovima organizacije bili su

¹⁹² Vidi više o tome u: Miroljub Jeftić, Savremeni džihad kao rat, IKP "Nikola Pašić" treće izdanje, Beograd, 2001., str 294-297.

militantni studenti koji su smatrali, da se samo ratom može rešiti pitanje džahilije.¹⁹³ Organizacija Al džihad, bila je podeljena na dve grupe-severnu i južnu. Kairo je bilo stecište delovanja aktivista koji su činili njen severni deo, čiji je Faradža, bio vođa, a južni deo je bio teritorijalno lociran u Asijtu i Miniji, (deo u kom je živi hrišćanska manjina), čijim radom je rukovodio Karam Zuhdi.¹⁹⁴ Spajanjem aktivista obe grupe, stvorena je organizacija poznatija pod imenom Al Džihad. Muftija grupe, zadužen za njenu ideološku koncepciju, bio je Omar Abdel Rahman, slepi profesor teološkog fakulteta (čije je znanje Kur'ana, bilo od velikog značaja za članove organizacije).

Ove dve grupe Al Džihada nisu nastupale homogeno, svaka je imala izvesnu samostalnost, čak su i na probleme gledali različito. Severni deo organizacije, sa Faradžom na čelu, najveći izvor problema, video je u samom vladaru, dok je južna sekcija smatrala da su uz vladara koji vodi sekularnu državu, najveći problemi upravo u nevernicima, koji žive na teritoriji islamske države-Koptima¹⁹⁵ koje treba prognati i uništiti.

Zuhdi je smatrao da status Kopta, treba vratiti na srednjevekovni, kada su bili proglašeni građanima drugog reda. Kopti su se pozivali na svoje stečeno istorijsko pravo, jer su bili na prostorima Egipta, većinsko i starosedelačko stanovništvo. Vrhunac sukoba, bio je 1981. godine, kada je i armija morala da interveniše. Anvar el Sadat je posle tog sukoba pohapsio veliki broj članova ove organizacije, koja je u znak odmazde, odlučila da izvrši atentat na njega.

Taj teroristički akt, je trebao da bude ujedno i poziv na ustanak muslimana i rušenje neverničke vlasti. Bio je poziv na sveopšti džihad. Sublimacija svih strana džihada, objašnjena je u delu sa vrlo simboličnim nazivom Zanemarena obaveza, koju je napisao njen glavni idejni vođa Abdul Salima Faradža. Knjiga je bila manifest organizacije i svih militanata jer je pozivala na rat do kranje pobede Islama. Faradž je pozivao na rat protiv svih verootstupnih

¹⁹³ Jahiliya (Džahiliya) - preislamsko doba neznanja, je vreme koje muslimani zovu onim periodom koji je bio pre pojave islama. U tom periodu Arabljani, (uključujući i one koji su živeli u gradovima i one koji su bili nomadi), pripadala je raznim plemenima, u kojima su plemenske vođe vršile mobilizaciju za dobro plemena-zajednice. Posle uspostavljanja islama, bitna je borba verske vrednosti. Vidi više o tome kod: John L. Esposito (Džon Espozito), Islamska pretnja- mit ili stvarnost elektronsko izdanje.

¹⁹⁴ Više o tome pogledati kod Miroljub Jeftić, Savremeni džihad kao rat, treće izdanje, Nikola Pašić, Beograd, 2001., str. 297-303.

¹⁹⁵ Kopti su vernici pravoslavne hrišćanske vere, koji žive na teritoriji Egipta. Nakon arapskog osvajanja Egipta, Kopti su, bili dimije-tj građani drugog reda. Kopti imaju sopstveni jezik koji se služi u liturgijske svrhe, smatra se da ih u Egiptu živi približno 10%, Sharon Behn, Egipatski Kopti se raduju novoj vlasti <http://ba.voanews.com/content/egypt-copts-07-18-2013/1705456.html> 06.09.2013.

vladara¹⁹⁶ koji vladaju muslimanskim državama neprekidno od 1924. godine, jer su u službi. hrišćana, jevreja ili komunista.

U manifestu se Faradž oslanja ideološki na Ibn Tajmiju,¹⁹⁷ Sajida Kudbu-(tvorac anateme protiv vladara nevernika). Al Džihad je organizacija koja je najviše uticala na mlade Egipćane, kojima je Faradžov manifest, bio uzor mišljenja i delanja. Organizacija je bila veoma uspešna i efikasna, a to se ogledalo u činjenici da je bila prihvaćena od vernika, čije socijalno poreklo i materijalni položaj onemogućavao veću društvenu promociju. Članstvo se regrutovalo iz slojeva siromašnih i obespravljenih vernika, koji su tražili emancipaciju u konsekventnoj ideologiji. Učenja Sajida Kudbe koja su prvenstveno tragale za rešenjima koja će dovesti do socijalne i opštedruštvene pravde, našla su vojsku nezadovoljnika, koja će ih spovesti u delo.

4.1.20. Gama al Islamija (Islamska grupa)

Ideologija i učenje Sajida Kudbe, bila je izvoriste za mnoge terorističke organizacije. Jedna takva je i Al Gama'a al Isalamiyya (Gama al Islamija). Militanti i zagovornici svetog rata, pripadnici ove organizacije bili su zagovornici atentata na predsednike Moamera el Sadata i Hosni Mubarak. Mnogim terorističkim akcijama koje je učinila, ova grupa dobila je epitet najmilitantnije terorističke organizacije na teritoriji Egipta. Poredili su ih sa ozloglašenom Al Kaidom.

Ova teroristička grupa je izvršila atentat na Hasana al Alfija (ministra unutrašnjih poslova), u terorističkoj akciji 1993. godine i ubila 58. turista. Gama al Islamija je imala bliske veze sa Al Kaidom. Akcija koju je SAD preuzele posle tragičnog događaja „9/11“, stavio je na probu mnoge terorističke organizacije. Jedna od organizacija, koja nije izdržala takav pritisak hajke velikih razmera, bila je i Gama al Islamija. Ona je u obaveštenju svom narodu, uputila

¹⁹⁶ Abdul Salima Faradža, u svojoj knjizi Al Farida al gaiba tj. Zanemarena obaveza, navodi da su sve države neverničke, ako u njima vlada neverni vladar, bez obzira što se u njoj grade džamije ili žene nose feredžu. Takvim vladarima treba objaviti rat, i svi se muslimani moraju osećati dužnim da tako i postupaju. Svi oni koji ne pomažu takvu borbu proglašavaju se neprijateljima Islama Više o tome pogledati kod Miroljub Jeftić, Savremeni džihad kao rat, treće izdanje, Nikola Pašić, Beograd, 2001., str.300-301.

¹⁹⁷ Ibn Tejmije (Ibn Tajmija) je islamski ideolog (1263-1328), ali pored njegove nesumnjive pobožnosti, njegovi stavovi se nisu uzimali kao validni, čak naprotiv, tek jačanjem salafizma i kasnije mešanja vahabitskih ideologija sa salafijskim, pokretom dela Ibn Tejmije, dobijaju na popularnosti. Ibn Tajmija je bio veoma pobožan. i danas važi kao autoritet „broj jedan“ u salafijsko-vehabijskim krugovima, a ideologija vahabizma kao „čistog islama“ javlja se tek u 18.veku. Vidi više o tome na: http://www.znaci.com/nas_dijalog/pitanja/Pitanja-i-odgovori-50-O-Ibn-Tejmiji.html 06. 09. 2013.

izvinjenje za sve zločine, za koje je preuzela odgovornost, i njima učinila nenadoknadivu štetu Egiptu.¹⁹⁸ Sedamdesetih godina prošlog veka, bio je aktivan Islamistički pokret za sveti rat. Duhovne vođe i lideri ovog pokreta, bili su Ayman Mohammed Rabie al-Zawahir (Ajman al Zavahri), Ahmed Hussein Mustafa Kamil Agiza (Ahmed Agiza) i šaik Omar Abd al Rahman, koji su se u svojim aktivnostima ugledali na mudžahide iz Pakistana i Avganistana. Druge Džihad grupe terorističkih organizacija su uglavnom operisale u manjim grupama koje su brojale od 10-15 članova regrutovanih izvan Egipta. Dolazili su dobro organizovanim terorističkim kanalima iz Sudana, Pakistana, Avganistana, a imali su jake veze i sa Al Kaidom. Organizacije koje su bile aktivne u ovakvim džihadskim grupama su : Tala'i al Fath, Islamic džihad, Al džihad i New Jihad Group.

4.1.21. Abu Sajaf

Abu Sajaf (otac mačeva), je najaktivnija i najpoznatija islamistička teroristička organizacija na Filipinima, koja već decenijama protiv vlasi Manile, vodi gerilski rat, za stvaranje islamske nezavisne države. Politički cilj ove terorističke grupe je otcepljenje i nezavisnost filipinske pokrajine Moro. Organizacija Abu Sajaf je nastala u okviru delovanja Nacionalnog fronta za oslobođenje¹⁹⁹ pokrajine Moro, i bila njeno militantno krilo do 1991. godine, kada se otcepila i postala samostalna. Lider ove organizacije je bio Abduradžak Džanjalani, koga je posle pogibije zamenio Galib Andrag (nazvan komandir Robot). Osnivači nacionalnog fronta za oslobođenje pokrajine Moro bili su Nus Misuari i Salamat Hashim (Hašim Salamat) školovan u Kairu, šezdesetih godina kome je uspelo da okupi i ujednini studente na Filipinima, koji su postali članovi Islamskog fronta.

Njihovi politički zahtevi bili su usmereni na ostvarenje nezavisnosti islamskog regiona i stvaranje samostalne države na Filipinima. Abu Sajaf je bilo njegovo militantno krilo.

¹⁹⁸Vidiviše kod Marko Lopošina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 176-178.

¹⁹⁹ Nacionalni front za oslobođenje Moro je islamski pokret iz provincije Mindanao. Muslimani su na Filipinima već 5 vekova u sukobu sa ostalim življem, i bore se za svoju nezavisnost, koju žele da ostvare na jugu države Filipina. Taj zahtev je izrastao u islamski nacionalizam. Vidi više o tome na: Filipinski muslimani http://bosanskimesdzid.org/index.php?option=com_content&view=article&id=394%3Afilipinski_muslimani&Itemid=72 11. 09. 2013.

Politika dogovora između terorističke grupe Abu Sajaf i filipinskih vlasti je prekinuta 2000. godine, kad su islamisti ponovo počeli da sprovode militantnu politiku, sve više ličeći na Al Kaidu. Terorističke akcije grupe Abu Sajaf, bile su sve intenzivnije. Prvi napadi ove terorističke grupe, beleže se 1994. godine, kada su članovi Abu Sajafa, napali filipinski avion i grad Ipl u kojem je bilo 50 žrtava.²⁰⁰ Terorističke akcije se nastavljaju masovnim vršenjem otmica turista i novinara. Samo u napadu na aerodrom koji je izvršen eksplozijom bombe, poginulo je više od dvadeset putnika, prema taocima su bili nemilosrdni, i zverski su ih mučili.

Vojska je zbog svih tih terorističkih akcija počela rat protiv terorista Abu Sajafa. Protiv vojske su se borili teroristi samoubice, koji su u obračunima bili nemilosrdni, ubijali su i mučili taoce, masakrirali zarobljene vojnike, a predali su se tek kada su vojne snage ubile Kadafi Džandžalana – komandanta terorističke organizacije Abu Sajaf.²⁰¹

Teroristički napadi nisu prestali ni posle združene američke i filipinke akcije. Napad je izvršen u sportskoj sali 2004. godine, za vreme košarkaške utakmice, kada je ranjeno 40 a poginulo 10 osoba. Posle smrtne presude koje su izrečene sedamnaestorici pripadnika ozloglašene grupe, teroristička organizacija Abu Sajaf, je marginalizovana. Ono što ostaje kao velika opomena je činjenica da se uvek posle političke smrti jedne, javlja druga, organizacija, koja je njena jača i krvoločnija metamorfoza.

4.1.22. Kurdistanska radnička partija (PKK)

Više od polovine svih Kurda živi na teritoriji Turske. U Iranu Kurdi čine 25% stanovnika, Iran ima 17% Kurda a svi ostali su raspoređeni na teritoriji Sirije, Jermenije i nešto malo Kurda ima još u bivšim sovjetskim republikama.

Najviše Kurda u Evropi živi u Nemačkoj. Zadnji podaci pokazuju da ih u Nemačkoj ima oko osamsto hiljada. U Turskoj od ukupnog broja stanovnika, čak 23% čine Kurdi.²⁰²

²⁰⁰ Marko Lopušina Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 97.

²⁰¹ Američke specijalne jedinice su pomogle u napadu na terorističku grupu Abu Sajaf, jer se znalo da su oni sarađivali sa Al Kaidom. Grupa je savladana, tek posle njihove intervencije, čak je i američki predsednik Džordž Buš, dao izjavu da podržava borbu Filipina protiv terorista Abu Sajafa.

²⁰² Kurdi su Iranski narod, koji je nastanjen u jugozapadnoj Aziji. Reč „Kurd“ se odnosila na stanovnike potekle sa Iranske visoravni koji su živeli nomadskim životom. Posle osvajanja njihovog etničkog prostora, od strane Osmanskog carstva, i deljenjem carstva od strane Britanije, Francuske, Sirije i Armenije, i zbog Turskog i Arapskog nacionalizma, Kurdi su bili izloženi raznim oblicima diskriminacije i genocida.

Kurdistska Radnička partija (PKK), nastala je šezdesetih godina prošlog veka u Turskoj. Najbrojniji članovi organizacije, ujedno i njeni osnivači, bili su levičarske studentske organizacije.

Cilj te partije bio je oslobođenje Kurda od Turskog uticaja i stvaranje države Kurda na teritoriji jugoistočne Turske. Prvi čovek partije, njen ideolog i duhovni vođa, koji je uspostavio infrastrukturu partije, bio je Abdullah Ocalan (Abdulah Odžalan). Partija je delovala pod Sirijskim pokroviteljstvom.

PKK, je izrastala na ideološkoj osnovi i praksi turske levice, koja je bila u zamahu 60-tih godina.²⁰³ Pitanje oslobađanja Kurda, turska leвица je posmatrala u kontekstu oslobođenja cele zemlje. Strategija PKK partije, je da gerilskim ratovanjem izvede komunističku revoluciju. Partija nije imala finansijsku podršku, stoga nije mogla da ostvari svoje ciljeve, zato su se njeni članovi odlučili da nelegalnim poslovima pljačanjem i prodavanjem droge, ostvare prihode za ostvarenje ciljeva – oslobođenja Kurda od ugnjetavanja i stvaranje samostalne Kurdske države. Ratni ciljevi partije, sastojali su se od tri faze: strateška odbrana, stateška ravnoteža i strateški napad²⁰⁴ Akcije koje je preduzimala PKK, svrstali su je u terorističke. Vremenom su se borbi kurdističke partije PKK, pridružili i biznismeni kurdskog porekla, finansijski je podržavajući. Toj borbi su se pridružili i Kurdi sa teritorija drugih država. Podrška koju su dobili sa više strana, omogućila im je da započnu i konkretne akcije. Gro njenih članova su bili siromašni seljaci, pa je uz oslobođenje Kurda, izbio na površinu još jedan razlog, za oružanu akciju- oslobađanje od uticaja plemenskih vođa.

Organizaciona struktura partije PKK je bila tako uređena da dugo nije imala politbiro. Glavni lider organizacije i neprikosnoveni vođa, bio je Abdulah Odžalan, a centralni biro su činili komandiri. Posle uspostavljanja organizovanih i obučanih jedinica, Odžalan je mogao da formira Arteshen Rizgaarya Gelli Kurdistan - Kurdistsku armiju ARGK, koja je trebalo da okupi religiozne mase Kurda, sas ciljem da povedu svoj rat. Vrlo brzo je u redovima te armije, došlo do razdora. Turska je tu odigrala veoma mudru političku igru, podržavajući i

Procene su da ih danas ima između 23 i 32 miliona. pašunaca i Persijanaca, ali nasilna kulturološka difuzija ih je prisilila na asimilaciju. Vidi više na: Duška Anastasijević, u potrazi za domovinom, <http://www.vreme.com/cms/view.php?id=324209> 11.09.2013.

²⁰³ Turska leвица je počela da se razvija posle liberalnog ustava koji je donet 1961 godine. Stvorili su se debatni klubovi koji su se angažovali po univerzitetima, i formirali nacionalnu konfederaciju koja je je u idejnom smislu pratila maoizam marksizam i lenjinizam. Tom pokretu se pridružio i Abdulah Odžalan. Vidi više o tome kod: Marko Lopusina. Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 163-164.

²⁰⁴ Ibidem, str 164.

naoružavajući ona plemena Kurda, koji su bili lojalni Turskoj. Starom taktikom, zavadi pa vladaj, Turci su uspeli da zavade Kurde, koji su se međusobno uništavali.

Na kongresu PKK, koji je održan 1990. godine, partija menja kurs borbe,²⁰⁵ koncentrišući se na političku borbu (bez civilnih žrtava) a ciljevi napada su im bili isključivo vojna postrojenja i objekti. Religijska, kulturna i egzistencijalna pitanja Kurda, (pored borbe za nacionalnu samostalnost), postaju primarna pitanja koja se intenzivnim propagandnim zalaganjima dovode do internacionalizacije. Devedesetih godina, religijski motivi će biti u Turskoj presudni za velike sukobe između pripadnika turskog Hezbolaha čije su sve terorističke akcije bile uperene protiv aktivista PKK partije, smatrajući ih najvećim neprijateljima islama (optužuju ih da sprovode ideju komunizma i ateizma).

Odžalan počinje da shvata značaj jačanja islamske vere, tako da se stvaraju sve čvršće veze sa Iranom, a islam počinje da se doživljava kao značajan revolucionarni i kohezioni faktor u razvoju države. Upravo je ideja promene taktike, dovela do saradnje PKK-a i Hezbolaha, pa su 1993. godine potpisali protokol o saradnji, u cilju pobede zajedničkog neprijatelja-Turske države. Peti kongres partije PKK, započeo je u znaku potpune promene ideologije. Odbacuju se svi simboli komunizma, odbija se koncept real-socijalizma i borbu nastavljaju u skladu sa promenama i zahtevima koji su već evidentni u regionu i gotovo svim islamskim zemljama. U skladu sa tim promenama, dolazi i do promene u organizacionoj strukturi partije. Na čelu partije, na funkciji predsedavajućeg, je i dalje Abdullah Odžalan, ali se uvode i nova tela: Centralni komitet, Centralno disciplinsko veće, a svake četiri godine, održavaju se izbori za predsedništvo. Najviši autoritet, postaje partijski kongres.²⁰⁶ Finansiranje stranke se i dalje vrši od nelegalnih i sumnjivih aktivnosti (šverc oružja, droge, iznuda, šverc ilegalnih radnika itd).

Zbog odmazde koju je Turska armija sprovela u operaciji „Čelik“, (uzrok je napad koji su Kurdi izvršili sa teritorije susedne države Iran) članstvo PKK je desetkovano. Ti gubici su naterali PKK, da se ponovo konsoliduje i krene u akcije protiv Turske države. Palili su šume, otimali turiste, a turska vojska na koju su izvršili napade u Anadoliji i oblasti oko Crnog

²⁰⁵ Deo taktičke borbe (Turske protiv Kurda), bilo je formiranje „privremenih čuvara sela“ To su bile jedinice koje su angažovane u delovima zemlje, gde je bilo sukoba visokog intenziteta. To su bile jedinice kojima je Turska vlast mogla da manipuliše. Partija PKK, čak ubija žene i decu, pravdajući te napade, likvidiranjem jedinica „čuvara sela“.

²⁰⁶ Marko Lopušina Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006. godine, str. 167.

mora, je odgovorila punim vojnim kapacitetima.²⁰⁷ Najveći gubitak je PKK partija doživela hapšenjem njenog lidera Abdulah Odžalana 1999. godine.

Pod optužbom da je odgovoran za smrt 29.000 ljudi, Odžalan je osuđen na doživotnu kaznu zatvora. Jedan poziv promeniće tok borbe za nezavisnost Kurda. Posle nekog vremena provedenog na doživotnoj kazni zatvora, Odžalan šalje poruku svojoj PKK partiji, da prekine svoju dugogodišnju borbu za nezavisnost. Tako se završila istorijska borba Kurda, koji i danas, posle toliko godina borbe, još uvek nisu dobili svoju državu.²⁰⁸

4.1.23. Oslobodilačka vojska Kosova (OVK) i Albanska nacionalna armija (ANA)

Nakon zasedanja Prve prizrenske lige, šiptarski teroristički pokret je organizovao proterivanje Srba iz njihovog vekovnog zavičaja. U periodu od 1878. do početka Prvog svetskog rata, proterano je 150.000 Srba. Nakon Drugog Svetskog rata, do 1987. godine, ponovo je proterano sa iste srpske zemlje, 500.000 Srba.²⁰⁹ Taj kontinuitet sramote, i nemorala, izvršioca, saučesnika, posmatrača i inicijatora, nastavlja se u istom sastavu i danas, u ovom poslednjem egzodusu Srba. Teritorijom Republike Srbije, Kosovom i Metohijom, zavladaile su opasne terorističke organizacije. Nekadašnja Oslobodilačka vojska Kosova (OVK), preobukla je. uniformu i promenila ime u Albansku nacionalnu armiju (ANA) sa jednim ciljem- stvaranje nezavisne države, čiju je samostalnost, poštujući odredbe „međunarodnog prava“ priznao bezmalo „ceo svet“. Od 1990. godine do dolaska KFOR-a na Kosmet, izvršeno je 3.085 terorističkih akata.

Od dolaska KFORA, (koji je imao zadatak da zaštiti Srbe i smiri situaciju na terenu), do 2003. godine, terorističke grupe su udvostručile broj akcija u kojima je bilo dvostruko više srpskih žrtava.²¹⁰

²⁰⁷ U napadima koje je turska vojska preduzela protiv Kurda, u roku od (13 godina) ,ubijeno je 20.822. terorista. Samo u periodu od 1992 - 1995. godine, ubijeno je 2000 članova PKK-a, a 132 člana je zarobljeno. U vojnoj operaciji Turske, 1997 godine, nazvanoj „Čelik“, ubijeno je 3302. terorista , pripadnika partije PKK, 484 članova je zarobljeno, 415 se predalo oružanim snagama turske armije, a 303 člana je uhapšeno.

²⁰⁸ Kurdi su samo za kratko vreme 1946. godine uspeli da obrazuju svoju državu Rebuliku Mahabat. na iranskoj teritoriji a uz veliku pomoć Sovjetskih snaga. Ukinuo ju je iranski šah, čak i posle novih prilika da je izdejstvuje slobodnu državu, u novim ratnim okolnostima (rat između Iraka i Irana) Ponovo gube priliku da ostvare svoj san.

²⁰⁹ Marko Lopušina, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 181.

²¹⁰ U akciji terorističkih grupa na Kosovu i Metohiji, od dolaska KFOR-a ubijeno je 1206 lica 1335 je ranjeno a 1446 osoba je kidnapovano. Albanski teroristi su ubili 205 svojih sunarodnika koji su pokazali lojalnost

Za vreme boravka međunarodnih snaga na Kosovu i Metohiji, ozloglašena teroristička organizacija OVK se nije transformisala nego je samo promenila ime u Kosovski zaštitni korpus.²¹¹ Kada je na čelo OVK stupio Agim Čehu,²¹² teroristički pokret prerasta u gerilsku vojsku. Ta vojska u svom sastavu imala je i pripadnike oružanih snaga Albanije.

(ANA) je teroristička organizacija, koja po načinu delovanja veoma liči na Hamas. Njeno jezgro, čine profesionalci koji žive od rata (psi rata). Tvrdo jezro čini 15 zlikovaca, dok ANA, broji oko dvestotinak terorista. Nastala je spajanjem najozloglašenijih i najmilitantnijih delova OVK, lige za nacionalno oslobođenje Kosova, OVPMB, i najozloglašenijih kosmetskih mafijaša. Al Kaida je kao pomoć, svojoj braći po oružju dala svojih 8 instruktora za obuku. Po rečima poznavaoa prilika na Kosovu i Metohiji, ratnih i vojnih izveštača, Ana je nastala iz redova Albanske mafije i ima međunarodnu podršku. Njen komandant je ozloglašeni terorista i vođa najvećeg narkoklana na Kosovu Hašim Tači.²¹³

Kada se srpska vojska povukla, sa svoje teritorije, po naređenju „mironoša“, Hašim Tači je opravdao svoj nadimak -zmija. Data mu je prilika da pokaže svu raskoš svog karaktera i gabarite svetskog zločinca. Etnički je čistio sva srpska sela, vadio ljudima organe i prodavao ih uz prećutnu podršku i saradnju „međunarodnih faktora mira,“ ubijao i palio srpske kuće, vršio nasilnu mobilizaciju albanaca u redove terorista, a nagrada zločincima je bilo pravo, da se izivljavaju na zarobljenim srpkinjama. Ratni saradnik i prvi osnivač ozloglašene „Dreničke grupe“ Adem Jašari je za sve zločine koje je počinio u odsustvu osuđen na desetogodišnju robiju.

Ratni saradnik i prvi osnivač ozloglašene „Dreničke grupe“ Adem Jašari je za sve zločine koje je počinio u odsustvu osuđen na desetogodišnju robiju. Njegov saborac je za iste takve

državi Srbiji. U prisustvu KFOR-a je proterano 340.000 nealbanaca, spaljeno i oteto 107.000 srpskih kuća, uništeno je 114 srpskih manastira, a uništeno je i 2.000.000 knjiga. Ibidem, str. 180.

²¹¹ Za vreme prisustva međunarodnih jedinica bezbednosti na Kosovu i Metohiji, pored Kosovskog zaštitnog korpusa, formirale su se još dve terorističke organizacije. „Crni orlovi“, i „Kobre“. U zoni zaštite američkih snaga KFOR-a otkrivene su baze za obuku terorističkih jedinica. Samo u 2003. godini albanski teroristi su u 338 akcija ubili 14, ranili i oteli 57 osoba. Ibidem, str 181.

²¹² Albanski ratni vođa, koji je bio na čelu samoproklamovane Republike Kosovo. Bio je oficir Vojske JNA Srbija je tražila njegovo izručenje zbog ratnih zločina, ali ga je Slovenija pustila zbog međunarodnih pritisaka. Optuže je za mnoga zverstva nad Srbima a pušten je nakon intervencija Ujedinjenih nacija !?

²¹³ Hašima Tačija je podržala i kreirala Amerika, koja je preko tih terorističkih organizacija ostvarivala svoje političke interese. Na Kosovu se dilovalo drogom, oružjem i interesima, srpskim organima, a u sve te terorističke i zločinačke akcije su umešani ne samo komandanti KFOR-a na terenu, koji su se obogatili isto ako ne i više nego albanski teroristi, nego i visoki zvaničnici „mirotvoračke politike.“

zločine, proglašen predsednikom države koja je leglo zločina, mafije, prodaje droge, belog roblja i naoružanja. Sva zverstva koje je učinila OVK i ANA, stavljaju se na teret njenog lidera, s tim što se slobodno može reći, bez i najmanje sumnje, da se svi ti zločini mogu staviti na savest i visokim krugovima američke administracije.

Dokazi za to leže u činjenici da su sva zverstva i terorističke akcije, sprovedene uz njihov patronat.²¹⁴ Komandanti koji su se isticali po svojim zverstvima nad Srbima, dobijali su velike novčane nadoknade i mesto visoko u hijerarhiji zločinačke organizacije. Za vreme bombardovanja na Srbiju, Hašim Tači je preko noći bio postavljen na mesto premijera. Poznata delatnost Hašima Tačija,²¹⁵ bila je aktivnost u albanskoj mafiji, široko rasprostranjenom i bogato plaćenom poslu, koji je imao svoje ogranke po celoj Evropi i Americi. Takvu aktivnost je nastavio, pokazujući još jednu osobinu svoje „ličnosti“, vrlo cenjenu u tim krugovima,- zločinačku. Njegov mentor u tim mafijaškim danima, pre nego je postao ratni komandant, bio je Džavit Haljiti, šef albanske mafije. Po oprobanom mafijaškom receptu u mafiji su mu saradnici bili članovi najuže familije, a svoj položaj moćnika je učvrstio udajom sestara i rođaka za uticajne članove albanske mafije. Prvi čovek Balkanskog puta droge, Daut Kadriovski, bio je njegov bliski saradnik.

Zločinačka trojka Tači, Čehu i Haradinaj, u tribunalu su se našli na osnovu verodostojnih dokaza o zločinima koje su izvršili. Svi su oslobođeni odgovornosti i to se može smatrati odlukom međunarodnog tribunala pravde, za koga se uz sve intelektualne napore, ni u tragovima ne mogu naći prefiksi sud i pravednost, o ljudskosti se ne bi smelo ni pomisliti.

Svi zločini su dokumentovani, za sve logore i kazamate srpskih žrtava u kojima su Srbima vadili organe i prodavali ih, znaju se tačne adrese, brojevi žrtava dece žena civila, su zloslutne statistike koje se zamenom teza u Haškom „sudu“ pretvaraju u gorki cinizam Orvelovske stvarnosti.

ANA je organizacija koja se bavi organizovanim kriminalom, a u periodu od 1993-2003. godine, postaje zloglasna teroristička organizacija. ANA okuplja 20 najmoćnijih albanskih mafijaških porodica, koje imaju punu podršku zapadnih zemalja i njihovih visokih zvaničnika. Njen politički zadatak, je destabilizacija situacije na Balkanu.²¹⁵ Glavni ideolozi ANE Gafur Adili i Gazmet Kaplani. su dobro plaćeni i tretirani od zapadnih službi

²¹⁴ Albanski list Koha ditore 1990. godine, ističe posetu predstavnika ANE, štabu NATO-a u Briselu.

²¹⁵ Hašima Tačija su zvali zmija, ne slučajno, kažu oni koji su ga poznavali. Poznato je da je bio strah i trepet i da članovi glavnog štaba, ništa nisu mogli da urade bez njegovog znanja i odobrenja. Poznato je da je imao za sva svoja dela podršku američkih zvaničnika, koji su ga i inaugurisali i podržavali njegove metode delovanja. Upravo ga je to i činilo tako moćnim u delovanju i monstruoznim u akcijama. Vidi više o tome kod: Marko Lopusina Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 182.

bezbednosti. Preko organizacije za zaštitu „ljudskih prava“ oni propagiraju pitanja navodne ugroženosti Albanaca na teritoriji Balkana.

U prilog tezi da članovi ove terorističke organizacije imaju podršku Zapada, je i činjenica da je Gazmet Kaplani progнан sa teritorije Grčke, zbog širenja terorističke propagande, ali su sa Zapada intervenisali da se on vrati. Zauzvrat ovako otvorene podrške, koju ANA ima od zemalja Zapada, albanska vrlo uticajna i moćna mafija, finansira vlade ovih zemalja. Ono što su Albanci ipak u ovim političkim igrama shatili, da je između ostalih, cilj Zapada privatizacija Kosmeta i eksploatacija rudnih bogatstava koja su neprocenjiva.²¹⁶

Ideja „Velike Albanije“ zamenila je ideja „Veliko Kosovo“²¹⁷ koja je postala i politička platforma delovanja terorističke organizacije ANA. Čelni ljudi ove organizacije, zalažu se za ostvarenje „projekta“ zvanog „Veliko Kosovo“ - oružanim putem, a za njegovo ostvarenje se neće libiti upotreba svih oblika političkog nasilja. Početak ove zamisli je destabilizacija teritorija, koje pripadaju okolnim državama, i njihovo kasnije aneksiranje. Jedan od bitnih koraka bi bilo izazivanje destabilizacije u cilju angažovanja trupa NATO-a i EU, da bi se izvršila demilitarizacija, po oprobanoj kosovskoj receptu. Interesi SAD, imaju veliko uporište u činjenici da je Kosovo raskrsnica koridora, koju će američke trupe kontrolisati preko albanske mafije i terorističke organizacije ANA.

ANA je teroristička organizacija koja je sastavljena od tri vrste terorista. U njenom sastavu su: pripadnici nekadašnje oslobodilačke vojske Preševa, Bujanovca i Medveđe, pripadnici nekadašnje OVK, i teroristi iz inostranstva.²¹⁸ Dokazane su bliske veze, veze Al Kaide i terorističkih grupa OVK. Na Kosovu čak deluje jedna mudžahedinska jedinica Abu Bekir Sidžik, čiji su komandanti pušteni na insistiranje međunarodne zajednice.²¹⁹

²¹⁶ Rudna bogatstva na Kosmetu poslednjih godina skreću sve veću pažnju domaće i svetske javnosti. Sve je veći broj inostranih kompanija koje se bave procenama postojećih i potencijalnih rudnih nalazišta u južnoj srpskoj pokrajini Strancima su najinteresantnije zalihe plemenitih i retkih metala srebra, zlata i platine, indijuma, germanijuma, talijuma, selena, telura, rubidijuma - koji se koriste u novim tehnologijama, u avio-industriji i raketnoj industriji. Na području Kosmeta do sada je ispitano oko 19 milijardi tona uglja kojim bi mogla da se osvetljava čitava Evropa u narednih sto godina. Rezerve olovo-cinkane rude nalaze se u rudnicima „Ajvalija“, „Kišnica“ i „Stari trg“, dok se procenjuje da u rudniku „Novo Brdo“ ima bakra i zlata, a bakar mangan se prostiru širom Prokletija. Rude boksita nalaze se u okolini Kline, dok se, na primer, rezerve feronikla u okolini Glogovca, procenjuju na 15 miliona tona. Istovremeno, na području Đakovice i Orahovca nalaze se ležišta hroma, magnezita na Golešu - objašnjavaju za „Novosti“ profesori Fakulteta tehničkih nauka iz Prištine. Preuzeto sa: Kosovski rudnici kop za ceo vek, D.Zečević <http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.293.html:372770-Kosovski-rudnici-Kop> 13.09.2013.

²¹⁷ Više o tome na sajtu: Sredoje Simić Prvo „Veliko Kosovo“ pa „Velika Albanija“, <http://www.svedok.rs/index.asp?show=68001> 14. 09. 2013

²¹⁸ Vidi više o tome u : Marko Lopušina Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str od 179-196.

²¹⁹ Predsednik komisije za bezbednost Senata i Senator Pap Roberts, izjavio je da poseduje dokaze o povezanosti OVK sa jedinicama Al Kaide, kao i o uključenosti pripadnika OVK u ilegalne poslove sa drogom. Albanski obavestajni krugovi, su potvrdili znatno prisustvo Bin Ladenove mreže na tim prostorima i potvrdu postojanja detaljnih planova za napade na američke objekte i državljane. Bela knjiga govori o

Kada je Al Kaida zapretila Evropi, albanski teroristi su osokoljeni takvim pretnjama, izvršili napade na vojsku međunarodne zajednice, koja ih je svesrdno podržavala u separatističkim namerama. Eksplozivnim napravama, koje su aktivirane ispod vozila UN, zatim u sedištu Unmik administracije i treća u neposrednoj blizini sedišta OEPS-a. Simbolično ili slučajno, akcija je izvedena na dan izglasavanja Deklaracije o nezavisnosti Kosova, -Kačanički ustav (donet 1992. godine). Ta teroristička akcija je bila upozorenja Unmiku i Kforu, da je potrebno što pre izdejstvovati nezavisnost Kosova. Ponašanje terorista je ličilo na podsećanje mirovnjacima na njihove već dogovorene obaveze. Napadi iz albanskih položaja su nastavljeni na srpska sela u neprekidnom nizu, koji se ni do dan danas nije prekinuo. Zločinački napadi, na srpske crkve i manstire, koji su deo kulturne i umetničke vrednosti sveta, i to pred očima mirovnih snaga, tolike su, da prevazilaze obim ovog rada i meru ljudskih pokušaja da razume destrukciju „savremenog sveta.“

Kosovo će dobiti vojsku svoje nezavisne države. Biće to teroristi ANE, pod drugom zastavom, i drugim nazivom uz podršku istih stanih ulagača, koji će za male uloge, dobiti velike benefite. Jedini gubitnici će biti narod , sa obe strane barikada.

4.1.24. Čečenski teroristi

Čečeni su nomadska grupa, koja je deset vekova živela na području Kavkaza a islam su primili u 13. veku . Ruski car Ivan Grozni je osvojio ove teritorije, koje će vremenom nastaniti Kozacima. Potpuno osvajanje ovih teritorija je sprečavao Krimski hanat, koji je bio pod direktnom zaštitom Osmanske imperije. Čečeni su priznali vrhovnu vlast Rusa, kojima su bili vazali. Potpuno podčinjavanje Kavkaza, započinje za vreme vladavine Petra Velikog, koji je stvarajući velikorusku državu, pokorio i priključio svojoj državi i ove oblasti. Katarina Velika je osvojivši Krimski hanat, otvorila širom vrata prema Crnom moru. Čečeni su se 1781. godine, zakleli Rusiji na vernost, ali će prvi pokušaj objedinjavanja teritorija Kavkaza biti zabeležene već nekoliko godina kasnije, kada je te prve otpore prema tuđinskoj vlasti, poveo šejk Mansuri, sa ciljem da ujedini narode Kavkaza. Pokušaj je bio neuspeo zbog nesloge među čečenskim plemenima. U vreme Rusko-Turskog rata, Čečeni su se ponovo digli protiv Rusa, koristeće se njihovom trenutnom slabošću. Rusija je tada preduzela žestoke

prisustvu velikog broja terorističkih islamističkih organizacija na Kosovu. Vidi više o tome na: Mina Zirojević Al Kaida na Kosovu, <http://www.glas-javnosti.co.yu/danas/srpski/T04040701.shtml> 28.09.2013.

akcije protiv ustanika, posle kojih su se mnogi Čečeni iselili na teritoriju Bliskog istoka i Turske. Te napuštene teritorije, naselili su Kozaci.

Otpor Čečena je nastavljen i u vreme Oktobarske revolucije, posle koje je Čečenija 1918. godine proglasila nezavisnost i već nekoliko godina posle postala nezavisna Čečensko-inguška oblast. Ubrzo posle izbijanja Drugog svetskog rata, mnogi čečeni su deportovani u Kazahstan, Uzberkistan, Kirgistan i Sibir. Čečensko.inguška oblast je konačno uspostavljena 1957. godine.

Džohar Musajevič Dudajev (Džohar Dudajev) je 1991 godine proglasio nezavisnost Čečenije i njeno odvajanje od Ruske Federacije. Optika je uvek uslovljena uglom iz koga se stvari posmatraju pa je Džohar Dudajev²²⁰ za Čečene patriota, hrabar i odvažan borac za slobodu čečenskog naroda, a za Ruse, odmetnik i terorista koji je od Čečenije načinio stecište lopova ubica i kriminalaca. To je bio izgovor ili razlog humane prirode, da Moskva preduzme akcije i pošalje federalne jedinice, da uspostave red i zakon. Akcije koje su Čečni povelili protiv Rusa, imaju karakteristike terorističkih akcija. Moskva je tada prvi put obnarodovala činjenice da u Čečniju dolaze islamski najamnici da se bore i da ratuju za Čečene.

Mnogi zvaničnici u Moskvi, upozoravali su da je Čečnija leglo kriminalnih grupa, nelegalnih poslova, trgovine drogom i oružjem, i da se ta mafija bavi takvim aktivnostima i van granica svoje zemlje „Čudilo“ je donekle i reagovanje Zapadnih „uglednika“ da Rusija nema prava da vojno reaguje na teritoriji svoje države, da bi se razračunala sa leglom kriminala, koji se odatle širio po celoj zemlji. KEBS je zato u „ime mira“, došao u Čečniju. Svet je podržao Islamiste, koji će ohrabreni ovakvom podrškom, objaviti Rusima rat do istrebljenja. Islamisti su u Čečniji imali potpunu podršku arapskih država i najvećih terorističkih islamističkih organizacija.²²¹ Loreta Napoleoni u svojoj knjizi Ološ ekonomija, navodi da su čečenskim teroristima veliku pomoć slali Albanci sa Kosova i OVK. Značajnu pomoć čečenskim teroristima dao je Osama bin Laden, a teroristi Al Kaide su se borili na njihovoj strani. Čečenski teroristi su u akcijama angažovali i žene samoubice, tzv. „crne udovice.“ Dolazak na

²²⁰ Džohar Musajevič Dudajev, je bio bivši general major u Ruskoj vojsci. Bio, je čak nosilac dva vojna sovjetska odlikovanja (Crvene zastave i Crvene zvezde). Kada se 1990.godine situacija u Sovjetskom Savezu počela menjati, u korist ostvarenja prava naroda koji su živeli na njoj teritoriji, Džohar Dudajev, se demobilisao i odlazi u svoju rodni kraj-Čečeniju. Samo godinu dana kasnije na demokratski organizovanim izborima, postaje predsednik Čečenske Republike (ti izbori za Sovjete, nisu bili legitimni). Vidi više o tome kod: Marko Lopušina Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006., str 57-69.

²²¹ Načelnik centra za javne poslove Rusije, Sergej Nikolajevič Ignatčenko, izjavio je da teroristi dobijaju iz arapskih država mesečno 30 miliona dolara pomoći u naoružanju, eksplozivima i drogi, koju unovčavaju za potrebe rata protiv pravoslavne Rusije. Najviše dobrovoljaca u Čečniji je bilo iz Turske i Bosne. Ibidem, str 61.

vlast Vladimira Putina, označio je promenu politike prema separatistima i teroristima u Čečeniji. SAD su na izričit zahtev Putina, čečenske terorističke grupe: “Bataljon čečenskih mučenika,” “Islamski puk za specijalne aktivnosti” i “Islamske internacionalne brigade,” stavile na crnu listu ozloglašanih terorističkih organizacija -navodi profesor Dragan Simeunović, što je značajno pomoglo vlastima u Rusiji da ih eliminišu njihove pretnje. Na restriktivne mere Moskve, Čečeni su odgovorili terorističkim akcijama u sam centar - napali su Moskvu. Teroristi su u pozorištu u Dubravki 2002. godine, oteli 800 talaca. Pripadnici specijalnih ruskih jedinica „Alfa“, tada su izvršili likvidaciju čečenskih komandosa, ali su žrtve tih napada bile pogubne U akciji je poginulo čak 90 talaca. Sledeće godine, su čečenski teroristi izvršili napad na prestonicu Ingušetije-Makaš.(30 osoba je ranjeno a 4 su poginule). Čečeni su se držali svog obećanja da će se boriti do pobeđe- šta god to značilo. Monstruozni napad čečenskih terorista na školu u Beslanu, 2004. godine, čiji je krvavi bilans 350 mrtvih od kojih su polovina žrtava bili deca. Napad su izvršile crne udovice (žene samoubice). U trodnevnoj opsadi škole, unutra zgrade je bilo više od hiljadu taoca, koje je zatočene držala grupa terorista.Taj teroristički napad, koji je zapanjio svet, organizovao je lično Šamil Basajev, a izveli ga pripadnici njegove terorističke organizacije.

U znak odmazde za učinjena nedela, specijalne snage Federalne službe bezbednosti Rusije, likvidirale su Aslana Mashadona-vođu čečenskih ekstremista.²²² Ruske službe bezbednosti, 2002. godine su preduzele antiterorističke akcije, u kojima je ubijno preko hiljadu terorista, uhapšeno desetine njenih lidera. Sve te akcije, nisu bile dovoljne da zaustave njihove krvave pirove.²²³ Problem samostalnosti Čečenije, je još uvek uzrok terorističkih napada. Delovanje tih terorističkih akcija i islamskih fundamentalista je vrlo različito shvaćeno čak i među samim muslimanima u Čečeniji. Radikalne ideje o uvođenju šerijatskog prava, i stvaranje islamske države nisu zaživele u Čečeniji. Džohar Dudajev, je naprotiv, isticao kao cilj, stvaranje sekularne države. Islam je postao privlačan kao ideja tek nakon vojnog sukoba sa ruskim snagama. Uzrok tome, što su ruski muslimani malo zagriženi vahabizmom, može naći u određenoj verskoj apatiji iz sovjetskog perioda, koja je iste takve posledice imala i kod

²²² Ono što je indikativno je podatak da su snage Federalne službe bezbednosti Rusije, dobile podatke od anonimnih građana da bi se likvidirao Aslan Mashadov. Akciju su omogućile anonimne dojave građana, koji su odali njegovo mesto boravka. Krio se u jednom bunkeru ispod kuće u Severnom Kavkazu. Predsenik Rusije Vladimir Putin, je lično naložio da se učesnici u toj antiterorističkoj akciji predlože za državnu nagradu. Telo mrtvog Mashadova je izloženo i u znak upozorenja, da će takvu sudbinu dočekati i Šamil Basajev.

²²³ Razdoblje od 2002-2004. godine, obeležio je porast terorističkih napada .Ubijen je čečenski predsednik Ahmad Kadirov. Vidi više o tome na: Marko Savić, Pucanje naslabije karike.
<http://www.vreme.com/cms/view.php?id=378541> 25. 10. 2013.

pripadnika drugih verskih zajednica Obračun između ruskih vojnih i bezbednosnih jedinica i čečenskih terorističkih organizacija, ima krvavi epilog. Ubijeno je na hiljade ljudi, porušeni su gradovi (Argun i Grozni), oko 150 hiljada ljudi je napustilo svoje domove. Čečenski teroristi su izjavili da će se boriti do kraja!

ZAKLJUČAK

Od pada Berlinskog zida 1989. godine, i nastanka unilateralnog svetskog poretka, jedan od glavnih krivaca za rast terorističkih akcija je politika Vašingtona. Ta se politika može definisati kao pretenzija na vazalizaciju Evrope, osvajanje Centralne Azije putem NATO akcija uz pomoć saveznika u islamskom svetu, i slamanje Rusije, kao potencijalne pretnje njihovim imperijalnim apetitima. Zamašno prekrajanje sveta, rušenjem njegovog ustrojstva, ostaće zapamćeno po američkim akcijama, koje su uništile njegovo pravno ustrojstvo i sve mehanizme i institucije demokratskog međunarodnog opštenja. Istorija imperijalnih osvajanja se ponavlja, sa zadatkom preuzimanja kontrole nad svetskim resursima i strateškim pristupima do njih.

Islamske države su nominalni vlasnici najvećih rezervi energenata, što ih je i postavilo na sve agende Zapadnog krupnog kapitala. U XX veku, udaren je temelj sukobima za strateške resurse, a principijelne smernice Zapada, ostale su nepromenjene. Da bi se neka suverena zemlja okupirala, potrebno je legalizovati takve namere, i naći neki opravdan razlog sa međunarodno-pravnog stanovišta. Terorizam je najbolji izgovor jer ga niko ne odobrava, i postoji gotovo „opšteprihvaćeni“ konsensus, da je terorizam najveća opasnost savremenog sveta. Imperijalne namere je trebalo preodenuti u prihvatljivije razloge, pa je borba protiv terorizma kao i očuvanje demokratije i ljudska prava, postala opšteprihvaćena mantra Zapada, u napredovanju prema Kaspijskom basenu i drugima velikim ležištima energenata. Svoje geopolitičke ciljeve SAD, često sprovode instrumentalizacijom islamističkih terorističkih organizacija. Muslimanska braća i Al Kaida su sionistički- američki pronalasci čiji je cilj stigmatizacija i destabilizacija muslimanskih država. Često su oni koji se bore protiv terorizma i najveći saradnici teroristima na terenu, jer imaju obostranu korist. Teroristi često uz operativnu i finansijsku podršku boraca protiv terorizma, ostvaruju svoje ambiciozne političke ciljeve. Najveće akcije terorista, podržavane su od strane američkih tajnih službi, što se razotkriva u presečenim kanalima američkih obaveštajaca. U vreme neverovatnih globalnih komunikacija, satelitskih i tehničko-tehnoloških sistema za praćenje, obaveštajnih mreža, ne može se prihvatiti plasirana priča da su terorističke akcije planirane u najstorožoj tajnosti da se o njima ne zna dovoljno, da bi se one zaustavile.

Velike sile svoje prave finansijske, strateške i imperijalne namere maskiraju borbom protiv terorizma, kroz sve očiglednije medijske manipulacije. Istina je postala stvar korisnog dogovora, pri čemu se informacije svode na opšteprihvaćene obmane, estetizovane i strogo

nadzirane od velikih sila. Vlasnici krupnog kapitala, postaju „vlasnici kreirane istine,“ jer imaju monopol nad svim sredstvima komunikacija. U jednom sramotnom periodu ljudske civilizacije, korišćene su indentične metode, „spašavanja sveta“ koje su na vlast dovele Hitlera i Staljina. Prvi simptomi te već preležane bolesti čovečanstva bili su jednoulje i opšta amnezija. Terorizam u tim manipulacijama javnosti, postaje moćno oruđe za svaganje neposlušnih vlada i dovođenje marioneta, koje će se prilagoditi zahtevima krupnog kapitala. Otpor mnogih naroda ovim potencijalnim vlasnicima sveta, nije zanemarljiv, što se najbolje vidi po hiperinflaciji oružanih sukoba.

Zapad osnovano zamera džihadistima nepriznavanje međunarodnog prava, i vršenje nasilja, dok u isto vreme, sprovodi nemilosrdne oružane akcije, pozivajući se pri tom na zaštitu ljudskih prava. Rat protiv terorizma nije samo „potera za teroristima“, to je pre svega, nastojanje da se sačuva preuređeni međunarodni sistem.

U ime potpunog sagledavanja istine, morala bi se pomenuti i činjenice da je SAD, jedina zemlja koja je bila optužena za međunarodni terorizam od strane Svetskog suda i da je pri tom odbila Rezoluciju Saveta bezbednosti kojom se pozivaju države da poštuju „međunarodne zakone.“ Međunarodna koalicija protiv terorizma je klika namoćnijih i najbogatijih zemalja na svetu. Obim cinizma, izražen u toj borbi, prevazilazi čak i količinu njihovog naoružanja – jer su te iste zemlje, najveći proizvođači i proliferanti naoružanja u svetu. One su te koje su vodile najviše ratova, koje snose glavnu odgovornost za genocide, i imperijalna osvajanja. NATO instrumentalizuje imperijalne pretenzije samoimenovanih promotera demokratije i doktrine globalnog intervencionalizma.

Teroristi su, treba naglasiti, od samih početaka svog delovanja, bile male grupe, odane nekoj političkoj ideji ili konfesionalnoj zajednici, bez realne mogućnosti da ozbiljnije ugroze neki poredak, državu ili da izazovu rat na globalnom nivou. Njihova relana moć, proizlazi upravo iz podrške onih koji ih najviše satanizuju. Proizvod njihovog intervencionalizma vratio se kao bumerang u srce Menhetna. Ovaj događaj je nešto novo u svetski odnosima, jer je imperijalnoj sili, koja je unilateralno vladala svetom uzvraćen udar snagom koja je u moćnom sistemu imala malu ali smtonosnu grešku - što nije ukalkulisala mogućnost otpora. Velika sramota čovečanstva je što one koji upravljaaju terorizmom, nema ko da proglasi teroristima!

LITERATURA

1. Bodrijar, Žan, Duh terorizma, Arhipelag, Beograd, 2007.
2. Bošković, Milo, Kriminologija, Univerzitet u Novom Sadu, Pravni fakultet, 2007.
3. Čomski, Noam, 11. Septembar, Biblioteka 24, Beograd, 2004.
4. Dimitrijević, Vojin, Terorizam, Radnička štampa, Beograd, 1982.godine.
5. Dimitrijević, Vojin, Međunarodni terorizam, Naučno savetovanje na temu Savremeni oblici terorizma, Arhiva za pravne i društvene nauke, Beograd, 1980.
6. Dimitrijević, Vojin, Strahovlada, „Rad”, Beograd, 1985.
7. Espozito, L. Džon, Islamska pretnja-mit ili stvarnost, Prosveta, Beograd, 1994.
8. Espozito, L. Džon, Nesveti rat-teror u ime islama, Sarajevo, Šahinpašić, 2008.
9. Espozito, L. Džon, Oksfordska istorija islama, Klio, Beograd, 2002.
10. Elzaser, Jirgen, Džihad na Balkanu – Kako je džihad stigao u Evropu: sveti ratnici i tajne službe na Balkanu, Biblioteka istorija, Jasen Firm, Beograd, 2006.
11. Fares, Valid, Džihad u budućnosti, Narodna knjiga i „Alfa“, Beograd, 2008. godine.
12. Folk, Ričard, Veliki teroristički rat, Filip Višnjić, Beograd, 2003.
13. Hobsbaum, Erik, Globalizacija demokratija i terorizam, Arhipelag, Beograd, 2008.
14. Hofman, Brus, Unutrašnji terorizam, Narodna knjiga i Alfa, Beograd, 2000.
15. Jeftić, Miroljub, Savremeni džihad kao rat, „Nikola Pašić“, Beograd, 2001.
16. Jeftić, Miroljub, Od islamske deklaracije do verskog rata u BiH, „Filip Višnjić“, Beograd, 2003.
17. Kincler, Klaus, Verski fundamentalizam, Klio, 2002.
18. Kulenović, Tarik, Politički islam, Zagreb, VBZ, 2008.
19. Lopošuna, Marko, Teroristi sveta, Knjiga Komerc, Beograd, 2006.
20. Margetić, Dorijan, Islamistički terorizam na jugu Evrope, elektronska građa, Zagreb, 2006.
21. Milašinović, Radomir, Uvod u teoriju konflikata, Fakultet bezbednosti, Beograd, 2007.
22. Milošević, Milan, Odbrana od terorizma, Svet knjige, Beograd, 2005.
23. Naj, Džozef, Kako razumevati međunarodne sukobe, Stubovi kulture, Beograd, 2006.
24. Petrović, Zoran, Al Qaida-Unutar tajnog sveta Osame bin Ladena, ITP “Pharos” d.o.o.2002.
25. Potežica, Oliver, Tipologija terorističkih organizacija, Beograd, 2007.

26. Sejdžmen, Mark, Terorističke mreže, Udruženje diplomaca, Džordž Maršal, Beograd, 2006. godine.
27. Simeunović, Dragan, Terorizam, Pravni fakultet, Beograd, 2009. godine.
28. Simeunović, Dragan, Uvod u političku teoriju, Institut za političke studije, Beograd, 2009.
29. Simeunović, Dragan, Teorija politike-Rider I, Udruženje „Nauka i društvo“, Beograd, 2002.
30. Simeunović, Dragan, Terorizam kao kvazirevolucionarni fenomen, u publikaciji: Savremeni terorizam, Beograd, 1989.
31. Simeunović, Dragan, Političko nasilje, Radnička štampa, Beograd, 1989.
32. Simeunović, Dragan, Teorija politike, Nauka i društvo, Beograd, 2002.
33. Simeunović, Dragan, Nacija i globalizacija, Zograf, Niš, 2009.
34. Simić, Dragan, Nauka o bezbednosti, JP Službeni list, Beograd, 2004.
35. Smailagić, Nerkez, Leksikon Islama, Svjetlost, Sarajevo 1990.
36. Stern, Džesika, Ekstremni teroristi, Beograd, 2004 godine.
37. Sušić, Hasan, Dimenzije džihada, Iranski kulturni centar, (Ibn Sina Znakovi vremena-internet izdanje), 2008.
38. Tanasković, Darko, Islam dogma i život, Srpska Književna Zadruga, Beograd, 2010.
39. Tanasković, Darko, Islam i Mi, Parteon, Beograd, 2006.
40. Tanasković, Darko, Neoosmanizam – povratak Turske na Balkan, JP Službeni glasnik, Beograd, 2010.
41. Toholj, Miroslav, Sveti ratnici i rat u BiH, Izdavački grafički atelje "M", Beograd, 2001.
42. Trifković, Srđa, Senka Džihada, Srpska Književna Zadruga, Beograd, 2007.
43. Trifunović, Darko, Terorizam i vehabizam, “Filip Višnjić”, Beograd, 2011.
44. Trifunović, Darko, "*Globalna mreža islamskih fundamentalista-modus operandi-model Bosna*", Dokumentacioni centar Vlade Republike Srpske, Banja Luka, Republika Srpska, BiH, 2002.
45. Vajt, Džonatan, Terorizam, Aleksandria pres, Beograd, 2004.
46. Valid, Fares, Džihad u budućnosti, Narodna knjiga, 2008.
47. Vilić, Dušan i Todorović, Boško, Terorizam i novi svetski poredak, Grafomark, Beograd, 1999.
48. Vilkinson, Pol, Terorizam protiv demokratije- odgovor liberalne države, Zagreb, 2002.

Časopisi:

1. Zirojević, Mina, „Različiti oblici Islama i terorizam”, u *Revija za bezbednost* 1209, godina III, br. 12, decembar 2009.
2. Jevtić, Miroljub, „Ideološke osnove prisustva Al Kaide na prostorima bivše Jugoslavije”, *Srpska politička misao*, god. XII, vol. 15, No. 3-42005.
3. Jevtić, Miroljub, „Džihad u svetskoj i domaćoj javnosti”, *Zborni radova Matice srpske za društvene nauke*, br. 116-117, Novi Sad, 2004.
4. Savić, Andrea, „Globalna bezbednost i terorizam”, *Srpska politička misao*, god. XII, vol. 15, No. 3-42005.
5. Simeunović, Dragan, „Problem definisanja savremenog terorizma”, *Srpska politička misao*, god. XII, vol. 15, No. 3-42005.
6. Simeunović, Dragan, Suzbijanje terorizma - inostrana i naša iskustva. *Srpsko udruženje za krivično pravo M Beograd* 2003.
7. Kojadinović Ivana, „Savremeni terorizam“, *Srpska politička misao*, broj 4/2009, Beograd, 2009. godine.
8. Ivan Dimitrijević: „Problematika naučnoteorijskog definisanja terorizma“, u: *Časopis Bezbednost*, broj 6/05, Beograd, 2005.

Internet izvori i članci

- http://www.dkosopedia.com/wiki/List_of_terrorist_groups,
- <http://anarhisticka-biblioteka.net/library/sergej-necajev-katehizam-revolucionara>
- <http://kkusiusk.com/index.php/galerija-likova/106-mihail-aleksandrovic-bakunjin>
- <http://www.scribd.com/doc/17294816/Dekleracije-o-Ljudskim-Pravima-u-Islamu-Elvir-Duranovi>
- <http://www.putvjernika.com/Dzhadske-%20teme/>
- <http://www.nspm.rs/savremeni-svet/teorija-pravednog-rata-i-moralni-status-neizvesnosti-njegovog-ishod.html>
- http://www.apml.gov.rs/REPOSITORY/347_tip-ft-lat.doc
- <http://arhiva.glas-javnosti.rs/arhiva/2004/11/01/srpski/SP04103101.shtml>
- <http://www.b92.net/intervju/2002/chomski.php>
- <http://www.putvjernika.com/Fetve-i-odgovori/sehidske-akcije-samoubilacke-akcije-sehidi-ili-samoubice.html>
- http://www.blic.rs/stara_arhiva/svet/49766/Poginulo-15-marinaca
- <http://www.kurir-info.rs/bin-laden-nije-ubijen-razneo-se-bombom-clanak-813657>
- <http://www.vesti-online.com/Vesti/Svet/157577/Foke-koje-su-likvidirale-Bin-Ladena-misteriozno-ubijene/print>
- <http://www.rewardsforjustice.net/index.cfm?page=Kenya&language=bosnian>
- <http://www.rewardsforjustice.net/index.cfm?page=Kenya&language=bosnian>
- <http://www.pravda.rs/2012/09/12/hronologija-napada-na-diplomate-sad-u-poslednjih-15-godina/>
- <http://www.nezavisne.com/novosti/hronika/Napad-na-americku-ambasadu-u-Sarajevu-vise-povrijedjenih-napadac-ranjen-Video-Foto-112448.htm>
- http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2012&mm=09&dd=12&nav_category=78&nav_id=642349
- <http://www.slobodnaevropa.org/content/prijetnje-al-kaide-obama-naredio-da-se-zastite-amerikanci/25065053.html>
- <http://www.vesti.rs/Vesti/Optuzeni-za-napade-11-septembra-bojkotuju-sud.html>
- <http://arhiva.glas-javnosti.rs/arhiva/2004/03/23/srpski/SP04032206>
- <http://ba.voanews.com/content/egypt-copts-07-18-2013/1705456.html>